

НАЦИОНАЛЕН ОСИГУРИТЕЛЕН ИНСТИТУТ

ГОДИШЕН ОТЧЕТ ЗА ДЕЙНОСТТА НА НАЦИОНАЛНИЯ ОСИГУРИТЕЛЕН ИНСТИТУТ ЗА 2014 г.

София, 2015 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

ВЪВЕДЕНИЕ.....	7
МИСИЯ, ВИЗИЯ, ПРИНЦИПИ, СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ.....	8
ОРГАНИ НА УПРАВЛЕНИЕ НА НОИ	9
АДМИНИСТРАТИВНА СТРУКТУРА НА НОИ ПРЕЗ 2014 г.....	10
ДЕЙНОСТИ НА СПЕЦИАЛИЗИРАНАТА АДМИНИСТРАЦИЯ	11
I. ПЕНСИОННО ОСИГУРЯВАНЕ.....	11
1. Методологически дейности по отпускане и изплащане на пенсии	11
2. Пенсионно обслужване в ТП на НОИ.....	13
II. ЕВРОПЕЙСКИ РЕГЛАМЕНТИ И МЕЖДУНАРОДНИ ДОГОВОРИ.....	14
1. Дейност, свързана с краткосрочните обезщетения.....	14
2. Дейност, свързана с отпускане на пенсии по международни договори	15
3. Дейност, свързана с обработване на искания за прехвърляне на пенсионни права към пенсионната схема на Европейската общност	15
4. Дейност, свързана с изплащане на пенсии по европейските регламенти и международните договори	16
5. Дейност, свързана с проекти за решения на управителя на НОИ.....	16
6. Изготвени отговори на запитвания, получени чрез електронна поща, и оказване на съдействие на СОЛВИТ	16
7. Методологическа дейност.....	16
III. ОСИГУРЯВАНЕ И КРАТКОСРОЧНИ ПЛАЩАНИЯ.....	17
1. Парични обезщетения.....	17
2. Методология на осигуряването	19
3. Медицинска експертиза.....	21
4. Профилактика и рехабилитация	25
5. Трудова злополука и професионална болест	26
IV. ОСИГУРИТЕЛЕН АРХИВ	29
1. Методология на осигурителния архив.....	29
2. Осигурителен архив в ТП на НОИ	30
3. Електронен осигурителен архив.....	32
V. ИНФОРМАЦИОННИ СИСТЕМИ	35
1. Функционални модули на ИССО	35
2. Информационната система на НОИ и “външният свят”	38
3. Електронни услуги на интернет страницата на НОИ.....	40
4. Техническо и комуникационно осигуряване	42
VI. АНАЛИЗ, ПЛАНИРАНЕ И ПРОГНОЗИРАНЕ	42
1. Планиране бюджета на ДОО	42
2. Статистика и актюерски прогнози	44
3. Анализ на социалноосигурителната система	45
4. Управление на риска в оперативната дейност на НОИ.....	45
5. Междуведомствени работни групи и национални форуми	46
ДЕЙНОСТИ НА ОБЩАТА АДМИНИСТРАЦИЯ	47
I. ПРАВНО ОБСЛУЖВАНЕ	47
1. Правно обслужване.....	47

2. Обществени поръчки	49
II. ФИНАНСОВО-СЧЕТОВОДНА ДЕЙНОСТ	51
III. ЧОВЕШКИ РЕСУРСИ И АДМИНИСТРАТИВНО-СТОПАНСКО ОБСЛУЖВАНЕ.....	54
1. Управление на човешките ресурси	54
2. Деловодно и административно обслужване.....	64
IV. ОБЩЕСТВЕНИ КОМУНИКАЦИИ.....	64
1. Контактен център.....	64
2. Връзки с обществеността	65
3. Интернет страница на НОИ	66
V. МЕЖДУНАРОДНА ДЕЙНОСТ И СЪТРУДНИЧЕСТВО	67
1. Двустранно сътрудничество (включително по двустранни международни договори и европейски регламенти в областта на социалната сигурност).....	67
2. Сътрудничество с международни организации и участия в работни групи и комисии на ЕС.....	68
3. Проекти с международно финансиране.....	69
ДРУГИ ДЕЙНОСТИ.....	70
I. СИГУРНОСТ	70
1. Регистратура за класифицирана информация	70
2. Секретна картотека в регистратурата за класифицирана информация	71
3. Специален регистър.....	71
4. Управление при кризи и отбранително-мобилизационна подготовка	72
II. ФИНАНСОВ КОНТРОЛ	73
III. ВЪТРЕШЕН ОДИТ.....	74
IV. ИНСПЕКТОРАТ	75
ДЕЙНОСТИ НА НОИ ПРЕЗ 2014 г. НАКРАТКО В ЧИСЛА	76
ПРИЛОЖЕНИЯ.....	77
1. Обща организационна схема на НОИ.....	78
2. Административна структура на НОИ.....	79
3. Административна структура на ТП на НОИ.....	80
4. Административна структура на ТП на НОИ – София-град.....	81

СЪКРАЩЕНИЯ И АКРОНИМИ

АД	Акционерно дружество
АЕЦ	Атомна електроцентрала
АЗ	Агенция по заетостта
АИС	Административна информационна система
АПК	Административно-процесуален кодекс
АПП	Анализ, планиране и прогнозиране
БНБ	Българска народна банка
ВУЗ	Висше учебно заведение
ГПК	Гражданско-процесуален кодекс
ДАНС	Държавна агенция “Национална сигурност”
ДБ	Държавен бюджет
ДВ	Държавен вестник
ДЗПО	Допълнително задължително пенсионно осигуряване
ДИЗ	Държавен инвестиционен заем
ДКСИ	Държавна комисия по сигурността на информацията
ДМА	Дълготраен материален актив
ДНМА	Дълготраен нематериален актив
ДОО	Държавно обществено осигуряване
ДОПК	Данъчно-осигурителен и процесуален кодекс
ДСК	Държавна спестовна каса
ДУО	Държавно управление и организации
ДЦК	Държавни ценни книжа
ЕАД	Еднолично акционерно дружество
ЕАРД	Електронно архивиране на разплащателната документация
ЕБК	Единна бюджетна класификация
ЕГН	Единен граждански номер
ЕИК	Единен идентификационен код
ЕИП	Европейско икономическо пространство
ЕООД	Еднолично дружество с ограничена отговорност
ЕПСО	Европейска платформа за социално осигуряване
ЕР	Експертно решение
ЕРМД	Европейски регламенти и международни договори
ЕС	Европейски съюз
ЕСФ	Европейски социален фонд
ЕТ	Едноличен търговец
ЗА	Закон за администрацията
ЗБДОО	Закон за бюджета на държавното обществено осигуряване
ЗБУТ	Закон за безопасни условия на труд
ЗГВРСНР	Закон за гарантирани вземания на работниците и служителите при несъстоятелност на работодателя
ЗИДКСО	Закон за изменение и допълнение на Кодекса за социално осигуряване
ЗОП	Закон за обществените поръчки
ЗПУКИ	Закон за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси
ЗУНК	Закон за уреждане на необслужваните кредити
ЗФУКПС	Закон за финансовото управление и контрол в публичния сектор
ИА “ГИТ”	Изпълнителна агенция “Главна инспекция по труда”
ИДОСД	Издаване на документи за осигурителен стаж и доход
ИКО	Идентификационен код на осигурителя
ИПА	Институт по публична администрация
ИПД	Изплащане на пенсии по договори

ИРМ	Изнесени работни места
ИС	Информационна система
ИСЕОДД	Интегрирана система за електронен обмен на документи и данни
ИСМБП	Информационни системи и моделиране на бизнес процеси
ИССО	Информационна система на социалното осигуряване
КБДОО	Консолидиран бюджет на Държавното обществено осигуряване
КЗД	Комисия за защита от дискриминация
КИ	Класифицирана информация
КНСБ	Конфедерация на независимите синдикати в България
КП	Контролен пункт
КПК	Краткосрочни плащания и контрол
КРД	Контролно-ревизионна дейност
КРИБ	Конфедерация на работодателите и индустриалците в България
КСО	Кодекс за социално осигуряване
КТ „Подкрепа“	Конфедерация на труда „Подкрепа“
КУТ	Комитет по условията на труд
КЦ	Контактен център
ЛКК	Лекарска консултативна комисия
МАСО	Международна асоциация за социално осигуряване
МВР	Министерство на вътрешните работи
МВнР	Министерство на външните работи
МЗ	Министерство на здравеопазването
МК	Медицински комисии
МО	Министерство на отбраната
МОП	Методология на отпускане на пенсиите
МОТ	Международна организация на труда
МС	Министерски съвет
МТСП	Министерство на труда и социалната политика
МФ	Министерство на финансите
МФУ	Мултифункционално устройство
НАП	Национална агенция по приходите
НЕЛК	Национална експертна лекарска комисия
НЗОК	Национална здравноосигурителна каса
НКТП	Наредба за категоризиране на труда при пенсиониране
НМЕ	Наредба за медицинската експертиза
НОИ	Национален осигурителен институт
НПДЗ	Национален план за действие по заетостта
НПОС	Наредба за пенсиите и осигурителния стаж
НС на НОИ	Надзорен съвет на Националния осигурителен институт
НСОИП	Национална система за отпускане и изплащане на пенсиите
НСИ	Национален статистически институт
НИИПОПДОО	Наредба за изчисляване и изплащане на паричните обезщетения и помощи от Държавното обществено осигуряване
ОА	Осигурителен архив
ОББ	Обединена българска банка
ОКМС	Обществени комуникации и международно сътрудничество
ОМЕ	Органи на медицинската експертиза
ООА	Обединен осигурителен архив
ООД	Дружество с ограничена отговорност
ООН	Организация на обединените нации
ОП	Отпускане на пенсии
ОП	Оперативна програма

ОПАК	Оперативна програма “Административен капацитет”
ОПД	Отпускане на пенсии по договори
ПГС	Пожарогасителна система
ПД	Преносим документ
ПЗР	Преходни и заключителни разпоредби
ПЗР на ЗТР	Преходни и заключителни разпоредби на Закона за търговския регистър
ПМС	Постановление на Министерския съвет
ПОБ	Парични обезщетения за безработица
ПОВН	Парични обезщетения за временна неработоспособност
ПОПДОО	Парични обезщетения и помощи от ДОО
ПП	Програмен продукт
ППЗИХУ	Правилник за прилагане на закона за интеграция на хората с увреждания
ПРО-ЕАД	“Профилактика, рехабилитация и отдих” – еднолично акционерно дружество
РБ	Република България
РГ	Работна група
РДЕСИ	Развойна дейност и експлоатация на системи и инфраструктура
РЗИ	Регионална здравна инспекция
РКС	Регионален консултативен съвет
РМ	Република Македония
РОЛ	Регистър на осигурените лица
СААП	Статистика, актюерски анализи и прогнози
СД на ДАНС	Специализирана дирекция на ДАНС
СЕД	Структуриран електронен документ
СУСИ	Системи за управление на сигурността на информацията
СФУК	Система за финансово управление и контрол
ТЕЛК	Териториална експертна лекарска комисия
ТЗПБ	Трудова злополука и професионална болест
ТПК	Трудово-производствена кооперация
ТП на НОИ	Териториално поделение на Националния осигурителен институт
УК и ОМП	Управление при кризи и отбранително-мобилизационна подготовка
УП	Удостоверение за пенсиониране
УчПФ	Учителски пенсионен фонд
ФСД	Финансово-счетоводна дейност
ФУТ	Фонд условия на труд
ЦЕО	Център за електронна обработка
ЦРЧРРИ	Център за развитие на човешките ресурси и регионални инициативи
ЦУ на НОИ	Централно управление на Националния осигурителен институт
ЧРАСО	Човешки ресурси и административно-стопанско обслужване

ВЪВЕДЕНИЕ

Националният осигурителен институт (НОИ) е специализиран публичен орган, който по силата на изрична законова делегация управлява държавното обществено осигуряване (ДОО) в Република България. В изпълнение на стратегическите си цели институтът организира и изпълнява функциите си, като се стреми да повишава ефективността на работните процеси по администриране на държавното обществено осигуряване, да развива институционалния си капацитет и да извършва качествено широк кръг услуги при упражняването на осигурителните права на гражданите.

В съответствие с нарастващото значение на интернет средата в съвременния свят и широкото използване на информационни технологии, в стратегията за развитие на НОИ е поставен акцент върху разширяването и усъвършенстването на предоставяните услуги по електронен път. С цел намаляване на административната тежест за клиентите на НОИ, усилията през 2014 г. бяха насочени приоритетно към интегрирането и развитието на административните електронни услуги. През годината са разработени и въведени 8 нови електронни услуги, като броят на предлаганите електронни услуги в края на 2014 г. е 38 плюс две електронни форми за контакт с НОИ (със и без достъп до персонални данни).

През 2014 г. Националният осигурителен институт активно участва в подготовката на нормативната уредба, разработката и внедряването на софтуерни продукти, необходими за стартирането от 1 януари 2015 г. на електронното подаване на данни от органите на медицинската експертиза в Електронния регистър на данните от издадените болнични листове и решенията по обжалването им. Беше проведена разяснителна кампания за популяризиране на Електронния регистър на болничните листове.

Дейността на НОИ е свързана с непрекъснато и координирано сътрудничество с други държавни и международни органи и институции. От 1 октомври 2014 г. е внедрен програмен продукт за централизиран обмен на данни с “Български пощи” ЕАД и нова технологична схема на работа в НОИ по изплащане на пенсии и пенсионни записи с електронен картон. Беше внедрена нова технология за обмен на информация за безработните лица между Агенцията по заетостта и НОИ и от 1 април 2014 г. стартира ежедневен обмен на информация и поддържане на Регистър на безработните лица в НОИ. Реализирането на електронния обмен между АЗ и НОИ бе номиниран като добра практика в годишния конкурс на ИПА за добри практики, категория “Иновативни е-решения и практики”.

Националният осигурителен институт се стреми да осъществява дейността си прозрачно и открито, като изпълнява обществения си ангажимент на достъпна публична институция. В тази насока през 2014 г. продължи развитието и обогатяването на интернет страницата на НОИ като основен канал за разпространение на публичната информация. През годината са създадени пет нови рубрики, вследствие на което се разшири кръгът на тематичните области на сайта, представляващи интерес за потребителите. Бяха предприети действия за развитие на капацитета на Контактния център на НОИ с цел по-бързо и ефективно обслужване на постъпилите обаждания. Две години след създаването на Контактния център се отчита нарастване на очакванията на гражданите към качеството на обслужване. Въпреки възможностите, които се създават с интернет и електронните услуги, клиентите масово предпочитат прекия контакт със служителите на НОИ в търсене на отговор на интересуващите ги въпроси. Чрез фокусирания върху потребностите на клиентите Контактен център, стремежът за повишаване удовлетвореността и доверието в институцията дава положителен резултат.

Следвайки клиентски ориентиран подход в своята дейност, Националният осигурителен институт през 2014 г. за първи път възложи на професионална социологическа агенция провеждането на проучване за удовлетвореността на клиентите от качеството на предлаганите услуги. Данните от него сочат висока удовлетвореност от всички предоставяни услуги. Най-голям дял удовлетворени потребители има при масово използваните услуги, свързани с пенсии и обезщетения. Това показва, че усилията в следващите години следва да бъдат насочени към поддържане на тези високи стандарти.

* * *

Годишният отчет за дейността на НОИ за 2014 г. е приет с Протокол на Надзорния съвет на НОИ № 5 от 23.04.2015 г., Решение № 3.1.

МИСИЯ

Националният осигурителен институт е публична институция, която управлява законосъобразно, ефективно и прозрачно средствата на държавното обществено осигуряване, като извършва качествени услуги за клиентите на системата.

ВИЗИЯ

Модерна социалноосигурителна институция с добро управление и мотивиран човешки ресурс, функционираща в услуга на обществото, при спазване върховенството на закона.

ПРИНЦИПИ

Националният осигурителен институт се стреми към високо обществено доверие, основано на принципите на:

- *Законност, равнопоставеност, обективност;*
- *Прозрачност, отговорност, отчетност;*
- *Ефективност, ефикасност, достъпност, сигурност.*

СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ

ЦЕЛ 1: Повишаване на качеството на обслужване и удовлетвореност на ползвателите на услугите, предоставяни от НОИ.

ЦЕЛ 2: Модернизация и повишаване на институционалния капацитет за успешно изпълнение на мисията и функциите на НОИ.

ЦЕЛ 3: Ефективно и прозрачно изразходване на средствата на ДОО.

ЦЕЛ 4: Развитие и подкрепа на човешкия ресурс като фактор за успешно изпълнение на функциите на НОИ.

ЦЕЛ 5: Нарастване на общественото доверие към НОИ като надежден партньор в национален и международен аспект.

* * *

ОРГАНИ НА УПРАВЛЕНИЕ НА НОИ

Органите на управление на Националния осигурителен институт, определени в Кодекса за социално осигуряване, са надзорен съвет, управител и подуправител. Техните функции и правомощия са разписани в глава трета на КСО.

В своята дейност управителят се подпомага от съвет на управителя на НОИ и регионален консултативен съвет.

Надзорен съвет

Надзорният съвет (НС) се състои от по един представител на всяка от представителните организации на работниците и служителите и на работодателите, признати съгласно Кодекса на труда, и равен на тях брой представители, определени от Министерския съвет. Като член на НС на НОИ от квотата на Министерския съвет участва задължително изпълнителният директор на Националната агенция за приходите. Мандатът на НС на НОИ е четиригодишен. Членовете му избират от състава си на ротационен принцип председател и двама заместник-председатели.

През 2014 г. са проведени общо 13 заседания на Надзорния съвет на НОИ, на които са взети 57 решения. Те са с 16 по-малко в сравнение с 2013 г., когато са взети общо 73 решения. Най-много са взетите решения за утвърждаване на проекти на нормативни актове по ДОО преди внасянето им за приемане от съответните държавни органи. През 2014 г. са разгледани и утвърдени:

- Отчет за изпълнение на бюджета на ДОО за 2013 г. и Отчет за изпълнение на извънбюджетната сметка на Учителския пенсионен фонд за 2013 г.
- 15 проекта на постановления на МС за изменения на подзаконови нормативни актове за прилагане на Кодекса за социално осигуряване.
- Годишен отчет за дейността на НОИ през 2013 г.

В качеството си на едноличен собственик на капитала на “Профилактика, рехабилитация и отдих” ЕАД, Надзорният съвет на НОИ е провел 3 заседания, на които са взети 9 решения, свързани с дейността на дружеството. Решенията, отнасящи се до ПРО ЕАД, касаят следното:

- Одобряване на Годишния финансов отчет и Отчета за управлението за 2013 г. на дружеството;
- Приемане на одиторския доклад за 2013 г.;
- Приемане на Бизнес план за периода 2014-2017 г. на ПРО ЕАД;
- Освобождаване на членове на Съвета на директорите на ПРО ЕАД и избор на нови членове.

Другите решения на Надзорния съвет са:

- Приета е информация за изпълнението на Консолидирания бюджет на ДОО към м. март 2014 г. и м. септември 2014 г. (по предварителен отчет);
- Приет е анализ на временната неработоспособност поради общо заболяване, гледане на болен член от семейството, карантина и нетрудови злополуки в България за 2013 г., с направените предложения и допълнения;
- Предприети са необходимите действия за включване на НОИ като конкретен бенефициент по приоритетна ос 1: “Административно обслужване и е-управление” на Оперативна програма “Добро управление” 2014-2020 за разработване и внедряване на електронно осигурително досие на осигурените лица като част от информационната система на НОИ;
- Утвърден е за 2014 г. ценоразпис на диагностичните и терапевтични процедури, частичната парична помощ за хранене и сумата за една ношувка по програмата за профилактика и рехабилитация;

- Взети са 4 решения, свързани с разсрочване на вземания за задължителни осигурителни вноски към фондовете на ДОО;
- 5 от решенията на НС са свързани с вземането на решения за придобиване и разпореждане с имущество на НОИ над размера, определен от Правилника за организацията и дейността на НОИ;
- С 3 решения са утвърдени изменения и допълнения на Правилника за организацията и дейността на НОИ;
- 2 решения са за избор на ротационен принцип на председател на НС от квотата на национално представените организации на работниците и служителите и заместник-председатели на НС на НОИ;
- Приети са Основни насоки за развитие на Националния осигурителен институт за периода 2015-2017 г.

АДМИНИСТРАТИВНА СТРУКТУРА НА НОИ ПРЕЗ 2014 Г.

Националният осигурителен институт осъществява своята дейност чрез Централно управление и 28 териториални поделения (*Приложение № 1*). Това групиране е обусловено от спецификата на неговата дейност, изискваща структуриране, което от една страна да гарантира централизирано изпълнение на основните функции по отношение на планирането, контрола и управлението, както и осигуряване на ресурсите (човешки, финансови, материално-технически), а от друга страна – да ситуира звената, предоставящи услуги по-близо до техните ползватели.

Според функциите, които изпълняват, звената в Централно управление са организирани в шест дирекции на специализираната администрация, четири дирекции на общата администрация и инспекторат, финансови контрольори по ЗФУКПС, дирекция “Вътрешен одит”, дирекция “Сигурност” (*Приложение № 2*).

Териториалните поделения осъществяват дейностите, възложени на НОИ съгласно КСО по държавното обществено осигуряване, съобразно териториалния им обхват (*Приложения № 3 и 4*).

Специализираната администрация извършва дейностите, възложени на НОИ съгласно КСО във връзка с осъществяване на държавното обществено осигуряване. Общата администрация подпомага реализирането на правомощията на управителя като ръководител на организацията, създава условия за осъществяването на дейността на специализираната администрация и извършва техническите дейности по административното обслужване на гражданите и юридическите лица.

ДЕЙНОСТИ НА СПЕЦИАЛИЗИРАНАТА АДМИНИСТРАЦИЯ

I. ПЕНСИОННО ОСИГУРЯВАНЕ

1. Методологически дейности по отпускане и изплащане на пенсии

Дейността по пенсионното осигуряване в Централно управление включва организацията, методическото ръководство и контрола при отпускане и изплащане на пенсиите, прилагането на нормативните актове на общественото осигуряване, включително тълкуване и прилагане на Наредбата за категоризиране на труда при пенсиониране и Инструкция № 13 от 2000 г. на управителя на НОИ и подготовката на проекти на нормативни актове.

При изключителната динамика на законодателството по пенсионното осигуряване, често се разработват нови и/или се допълват съществуващи показатели за статистическо наблюдение на пенсиите, както и образци на формуляри във връзка с отпускането и изплащането на пенсиите. За отразяването на тези промени се изготвят указания за изменения и допълнения на програмното и техническото осигуряване по пенсиите и се оказва необходимата методическа помощ за проектирането на информационната система за отпускане и изплащане на пенсиите.

В периода от 1 януари до 31 декември 2014 г. дирекция “Пенсии” е осъществила следните дейности:

- Изготвени са отговори на 3 058 писма (3 158 писма за 2013 г.) на граждани, на различни ведомства и на териториални поделения на НОИ. От тях по постъпили 591 запитвания (634 запитвания за 2013 г.) през интернет страницата на НОИ е даден отговор на електронния адрес на получателя. Намаленият брой на запитванията, получени в НОИ на хартиен носител и на електронния адрес на института, може да се отдаде на: 1) непроменените през 2014 г. условия за отпускане на най-масовия вид пенсия (по чл. 68 от КСО); 2) повишената информираност на потенциалните потребители на дългосрочни обезщетения (пенсии), чрез разширения обхват на информационните материали и софтуерни продукти или електронни услуги, предоставяни чрез интернет страницата на НОИ.

Основната част от кореспонденцията е свързана с разяснения по придобиване на пенсионни права, определяне категорията на труда за пенсиониране, несъгласия с действащото пенсионно законодателство, с определения размер на пенсията, изплащане на наследствена пенсия от учащи лица в български и в чужди учебни заведения, наложени удръжки от пенсиите и др.. Изготвени са отговори на депутатски запитвания по актуални въпроси, както и писма до различни институции и комисии към Народното събрание;

- През 2014 г. продължи работата по унифициране на показателите при регистриране на заявления за ползване на пенсионни права и услуги в деловодна система “Архимед”, които да бъдат единни за цялата административна система;

- Изготвени са изменения и допълнения в действащата “Типова номенклатура на делата със срокове за съхранение в ТП на НОИ” в частта, касаеща документи във връзка с отпускане и изплащане на пенсиите;

- Продължиха дейностите по подготовка за въвеждане на Комплексното административно обслужване (КАО);

- През годината се проведе работни срещи с експерти от НАП във връзка с измененията на Наредба № Н-8 от 29.12.2005 г., водещи до нов начин на изчисляване на продължителността на осигурителния стаж и определянето на осигурителния доход за случаите на сумирано изчисляване на работното време. Вследствие на промените през 2014 г. са осъществени 4 работни срещи, като през 2015 г. предстоят и нови такива за създаване на правила и процедура по правилното изчисляване на продължителността на осигурителния стаж и определянето на осигурителния доход за случаите на сумирано изчисляване на работното време при преценка и отпускане на пенсии, свързани с трудовата дейност на лицата;

➤ През 2014 г. са проведени 2 срещи на работна група на Консултативния експертен съвет към министъра на отбраната за разработване на модел за пенсиониране на военнослужещите;

➤ По направено предложение от изпълнителния директор на “АЕЦ Козлодуй” ЕАД за промяна в длъжностното щатно разписание, касаещо наименования на длъжности от цех “Хранилище за отработено гориво” в АЕЦ, считано от 01.03.2014 г. са направени изменения и допълнения в списъка Приложение № 2 към чл. 8, ал. 7 от Инструкция № 13 за прилагане на НКТП. В тази връзка получените от осигурителя материали са обсъдени с МТСП, предвид приетото след 2006 г. становище за излизане с единно мнение на двете институции поради липса на Комисия по категоризиране на труда при пенсиониране. Промените са направени от НОИ, като е подготвена и приета Инструкция за изменение и допълнение на Инструкция № 13 за прилагане на НКТП (изм. и доп. ДВ, бр. 62 от 29.07.2014 г., в сила от 01.03.2014 г., попр., бр. 63 от 01.08.2014 г.);

➤ Проведена е среща на експерти от НОИ и ликвидаторите на Мина “Здравец” ЕАД (в ликвидация) и Мина “Маришки басейн” ЕООД (в ликвидация) във връзка със зачитането на труда при пенсиониране за осигурителен стаж и възраст на лицата, работили като спасители от минноаварийните бази, включително началниците на базите;

➤ Изразени са становища по 12 молби за опрощаване на дългове от надвзети пенсии до администрацията на президента съгласно Указ № 2773 /1980 г. Всички молби са внесени за разглеждане от Комисията по опрощаванията. По част от молбите до президента на Република България за опрощаване на дългове от надвзети пенсии е водена допълнителна кореспонденция с общинските съвети, териториалните данъчни дирекции и териториалните поделения на НОИ;

➤ Изготвени са 6 доклада от името на министъра на труда и социалната политика, които са внесени в Министерския съвет за отпускане на персонални пенсии по реда на чл. 92 от КСО и са отпуснати 271 персонални пенсии на деца. За решенията на МС са уведомени съответните териториални поделения на НОИ и председателите на общинските съвети, направили предложения за отпускане на този вид пенсия. При по-голяма част от молбите е водена допълнителна кореспонденция с лицата. В тази връзка са изпратени 161 писма, с които са изискани декларации за доход, удостоверения за наследници, решения на общинските съвети, удостоверения за учащи и др. На част от молбите (83 бр.) е отговорено с писмо, че няма основание за отпускане на персонална пенсия, тъй като не отговарят на законовия критерий (годишният доход на член от семейството е по-висок от сбора на гарантирания минимален доход, установен за страната през последните 12 месеца преди искането за пенсия). Изготвени са 13 отговора до лица и институции във връзка със запитвания, свързани с отпускането и изплащането на персонални пенсии.

➤ Изготвени са предложения за изменения и допълнения на Кодекса за социално осигуряване и на Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж. Във връзка с прилагането на тези и други нормативни актове, касаещи пенсионното осигуряване, своевременно са изработени методически указания до териториалните поделения на НОИ за практическото им изпълнение. Изготвени са 73 бр. методически указания от дирекция “Пенсии” до ТП на НОИ по въпроси, свързани с отпускане и изплащане на пенсии и във връзка с извършените през 2014 г. промени в КСО и НПОС. От тях, съвместно с други дирекции от ЦУ на НОИ, са изготвени 6 броя указания. Съставени са становища до различни институции, свързани с промяна в осигурителното законодателство или прилагането му.

➤ През 2014 г. се проведе едно национално съвещание от дирекция “Пенсии” със служителите от функционално направление “Пенсии” в ТП на НОИ по въпросите на отпускането и изплащането на пенсиите. Обсъдени са голям брой възникнали казуси и са дадени указания във връзка с прилагането на законодателството и точната процедура, която следва да се приложи във всеки конкретен случай. Във връзка с констатациите от извършените проверки на дирекция “Вътрешен одит”, в ТП на НОИ са анализирани недобрите практики и са предложени решения за тяхното отстраняване. Продължава

въведената практика на вътрешната електронна страница на института да се публикуват типови отговори на възникнали специфични казуси от пенсионното законодателство.

➤ Ежедневно е оказвана методическа помощ както по телефона, така и по кореспондентски път на служителите в ТП на НОИ. При необходимост са давани консултации по пенсионни въпроси на служителите от Контактния център.

➤ От 01.10.2014 г. влезе в сила подписано Споразумение между НОИ и “Български пощи” ЕАД във връзка с изплащането на пенсиите чрез пощенските станции. От страна на НОИ са изпълнени всички поети ангажименти към проекта и е предоставена необходимата информация за неговото стартиране. Извършени са действия по въвеждане на номенклатура на кодовете за пощенските станции, както и действия за уточняване на имената и адресите на пенсионерите. Въведен е електронен изплащателен картон, по който пенсионерите да получават пенсиите си. Като неразделна част от Споразумението е въведена нова технология за работа, към която са разработени седем приложения;

➤ Изготвен е обобщен анализ на извършените проверки от ТП на НОИ в пощенските станции за периода 2011-2013 г. В тази връзка са обработени и направени предложения, касаещи ефективността на проверките. В резултат на това е изменена и допълнена Инstrukция № 1 от 14.01.2008 г. за осъществяване на контрол в териториалните поделения на “Български пощи” ЕАД по спазване и прилагане на НПОС;

➤ По повод приети нормативни промени в НПОС е изготвено и изпратено уведомително писмо до 51 ВУЗ във връзка с изплащането на наследствени пенсии на учаци. Извършена е актуализация на формуляра на заявление за изплащане на пенсия чрез банка. Допълнени са съществуващи и са въведени нови показатели за статистическо наблюдение на пенсиите. Приетите промени в пенсионното законодателство са отразени в създадената през 2014 г. Работна инструкция за организация на работата по изготвяне на предложения за отпускане на персонални пенсии по реда на чл. 92 от КСО;

➤ Контролните си функции дирекция “Пенсии” осъществява чрез механизмите на текущия и последващ контрол, като пряко се наблюдава дейността на ТП на НОИ. Текущо през годината е изисквана информация по различни поводи, касаещи дейността по пенсионното осигуряване. Същата е анализирана и при необходимост са вземани съответните управленски решения.

2. Пенсионно обслужване в ТП на НОИ

Пенсионното обслужване на осигурените лица се осъществява в структурните звена “Пенсии” в териториалните поделения на НОИ. В тях се извършват всички дейности, свързани с отпускане, изменение, осъвременяване, спиране, възобновяване, прекратяване, възстановяване и изплащане на пенсии и добавките към тях от бюджета на държавното обществено осигуряване, отпуснати по българското законодателство и по европейските регламенти и/или международните договори в областта на социалната сигурност на лица с постоянен адрес в България. При поискване от страна на гражданите се предоставя търсената информация по пенсионното осигуряване както на място в приемните на териториалните поделения на НОИ, така и на посочен от тях електронен адрес.

Общо в приемните на ТП на НОИ през 2014 г. са постъпили 529 796 бр. заявления за ползване на пенсионни права – отпускане, изменение, спиране, възобновяване, прекратяване и възстановяване на пенсии и добавки. От тях 9 782 бр. са заявления от лица с постоянен адрес в Република България, за които се прилагат разпоредбите на европейски регламенти и/или международни договори в областта на социалната сигурност.

Постановените разпореждания на длъжностните лица по пенсионното осигуряване през 2014 г. са 795 067 бр. (335 954 бр. за 2013 г.). В този брой са включени постановените разпореждания както за пенсиите и добавките по българското законодателство, така и за пенсии за старост, инвалидност и за наследствени пенсии във връзка с европейските регламенти и/или международните договори в областта на социалната сигурност. Значително завишеният брой (повече от два пъти) се дължи главно на законодателните промени –

задържане на условията за пенсиониране по чл. 68 от КСО през 2014 г. като тези през 2013 г.; преизчисляване на пенсиите за трудова дейност с допълнително положен стаж /стаж и доход след пенсионирането в една календарна година по чл. 102 от КСО; преизчисляване на намаленията по § 5, ал. 2 от ПЗР на КСО; преизчисляване на добавките по § 5, ал. 3 от ПЗР на КСО; определяне на нови срокове за изплащане на пенсиите за инвалидност на лицата, навършващи възрастта по чл. 68, ал. 1 от КСО, съобразно условията на § 66 от ПЗР на КСО и др.

Обработени са 72 348 случая на изплатени пенсии за минало време и 155 694 случая на възстановени неизплатени пенсии – общо 228 042 броя. Пенсионерите, на които пенсиите са спрени от изплащане, са 465 812 бр. (404 874 бр. за 2013 г.).

За 2014 г. по жалби на граждани срещу разпореждания на длъжностното лице, на което е възложено ръководството на пенсионното осигуряване в ТП на НОИ, директорите на ТП на НОИ (на основание чл. 117, ал. 3 от КСО) са постановили 1 770 бр. решения, като само по 267 бр. от тях е постановена отмяна на разпорежданията на длъжностните лица по пенсионното осигуряване.

Съгласно чл. 93, ал. 2 от Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж, ТП на НОИ осъществява контрол по изплащането на пенсиите в пощенските станции, съвместно с органите на ТП на “Български пощи” ЕАД. Проверките са извършени по предварително съгласуван график и са относно разходването на преведените парични средства, изплащането на пенсии по изплащателни картони, изплащането на пенсионни записи и др. Извършените през 2014 г. проверки са 557 бр.

През годината са издадени 86 909 удостоверения за размера на получаваната пенсия /добавка. Обработени са 36 893 бр. (34 385 бр. за 2013 г.) документи на учащи във връзка с изплащане на наследствена пенсия. Извършените промени по смяна на адрес и/или платец са 147 885 бр. (123 842 бр. за 2013 г.).

Обработените запори и наложени върху пенсиите удръжки са 19 044 бр. (18 858 бр. за 2013 г.), а обработените запорни съобщения, по които не са наложени запори, са 10 694 бр. Данните сочат увеличение на действията във връзка с наложени удръжки от пенсиите. Това се обуславя основно от следните предпоставки:

- пенсията е гарантирано месечно плащане, при което, ако са изпълнени съответните изисквания на ГПК, ДОПК и КСО, запорните съобщения се изпълняват;
- увеличение на размера на пенсиите през 2014 г., което позволява на по-голям брой пенсионери да погасяват задълженията си, събирани по този ред.

С пенсионен запис се изплаща пенсия за минало време, за част от месец или ако е спряна от изплащане с корекционна ведомост. С пенсионен запис се изплаща и неполучена пенсия от починал пенсионер. През 2014 г. изготвените пенсионни записи във всички ТП на НОИ са 631 704 бр. (540 304 бр. за 2013 г.).

II. ЕВРОПЕЙСКИ РЕГЛАМЕНТИ И МЕЖДУНАРОДНИ ДОГОВОРИ

Дейността по прилагане на европейските регламенти и двустранните договори в областта на социалното осигуряване и социалната сигурност, по които Република България е страна, през 2014 г. застъпва следните направления:

1. Дейност, свързана с краткосрочните обезщетения

Във връзка с работата през 2014 г. по обработване на структурирани електронни документи (СЕД-и) и преносими документи (ПД), писма до лица, осигурителни служби в други държави и ТП на НОИ, отговори на запитвания и становища., са изготвени 16 992 бр. документи. За сравнение: през 2011 г. – 10 173 бр., 2012 г. – 14 068 бр., 2013 г. – 16 848 бр.

Дейност, свързана с износа на обезщетения за безработица и приложимото законодателство:

- За периода от 01.01.2014 г. до 31.12.2014 г., изнесените към държави-членки от ЕС/ЕИП парични обезщетения за безработица, отпуснати по законодателството на Република България, са 50 бр. (през 2011 г. – 38 бр., 2012 г. – 48 бр., 2013 г. – 40 бр.);
- За периода от 01.01.2014 г. до 31.12.2014 г. изнесените парични обезщетения за безработица от други държави-членки на ЕС/ЕИП в Република България са 214 бр. преносими документи (през 2011 г. – 31 бр., 2012 г. – 103 бр., 2013 г. – 266 бр.);
- За 2014 г. са изготвени 114 бр. структурирани електронни документи (СЕД U020) с искания за възстановяване размера на изплатените в Република България парични обезщетения за безработица на 4 488 лица, които по време на последната си заетост в държава-членка са пребивавали в Република България (през 2011 г. – 44 бр. СЕД U020 за 1 115 лица, 2012 г. – 66 бр. СЕД U020 за 2 340 лица, 2013 г. – 93 бр. СЕД U020 за 3 427 лица);
- Получени са 19 бр. структурирани електронни документи (СЕД U020) с искания за възстановяване размера на изплатените в друга държава-членка парични обезщетения за безработица на 33 лица, които по време на последната си заетост в Република България са пребивавали в другата държава-членка;
- Издадени са 8 броя формуляри РБ/РМ 101 във връзка с прилагане разпоредбите за приложимото законодателство на Договора между Република България и Република Македония за социално осигуряване (през 2011 г. – 18 бр., 2012 г. – 45 бр., 2013 г. – 22 бр.).

2. Дейност, свързана с отпускане на пенсии по международни договори

- През 2014 г. са постъпили 25 237 бр. документи, свързани с пенсии, от които 703 бр. заявления за преценка право на пенсия и 24 534 бр. формуляри, писма от лица, институции и териториални поделения на НОИ, както и искания за удостоверяване на български осигурителен стаж;
- Изготвени са 34 020 бр. документи (за 2012 г. – 27 154 бр., 2013 г. – 34 002 бр.), от които 3 720 бр. разпореждания за пенсии и 30 300 бр. формуляри и писма до лица, институции и териториални поделения на НОИ.

Разпределението на отпуснатите, изменените и прекратените пенсии по европейски регламенти и международни договори през 2014 г. е, както следва:

- Пенсии на лица, живеещи постоянно в чужбина: отпуснати – 1 485 бр.; изменени – 1 147 бр.; прекратени – 499 бр.; по споразумението с Република Турция прекратените пенсии са 1 047 бр.;
- Пенсии на лица с постоянен адрес в Република България и преценка на правата от ТП на НОИ: отпуснати – 2 749 бр.; изменени – 3 641 бр.; прекратени – 134 бр.

3. Дейност, свързана с обработка на искания за прехвърляне на пенсионни права към пенсионната схема на Европейската общност

- През 2014 г. са обработвани само случаи на прехвърляне на пенсионни права към институции на Европейския съюз. От 189 случая, извършените трансфери са 50, а 14 лица са се отказали от тази възможност. Постъпилите нови заявления за прехвърляне на пенсионни права към институции на Европейския съюз са 50. Има само едно постъпило заявление за прехвърляне на пенсионни права от пенсионна схема на Европейския съюз към фонд “Пенсии” на ДОО;
- Проведени са тестове на модула “Прехвърляне на пенсионни права”, обработващ случаите на прехвърляне към институции на Европейския съюз в среда, изцяло копираща реалните условия. Резултатите от тестовете са обобщени;

4. Дейност, свързана с изплащане на пенсии по европейските регламенти и международните договори

Пенсионерите и пенсиите по международни спогодби през 2014 г. имат следното разпределение:

- Пенсионерите, живеещи постоянно в чужбина и получаващи български пенсии, изплащани от НОИ, към 31.12.2014 г. са 26 758 (за 2011 г. – 28 210, 2012 г. – 27 838, за 2013 г. – 27 122). От тях, по споразумението с Република Турция, чрез НОИ се изплащат българските пенсии на 17 863 лица (за 2011 г. – 20 982, за 2012 г. – 19 600, за 2013 г. – 18 505). Пенсионерите, пребиваващи в държавите-членки на ЕС и в държавите, с които се прилагат двустранни договори в областта на социалното осигуряване, са 8 895 (за 2011 г. – 7 228, за 2012 г. – 8 238, за 2013 г. – 8 617);
- Пенсионерите, получаващи чужди пенсии в България, изплащани с посредничеството на НОИ, към 31.12.2014 г. са 7 599 (за 2011 г. – 4 281, за 2012 г. – 5 744, за 2013 г. – 6 323);
- Българските пенсии (вкл. добавките към пенсиите), изплащани от НОИ на лица с постоянен адрес в чужбина, към 31.12.2014 г. са 31 881 (за 2011 г. – 33 814, за 2012 г. – 32 841, за 2013 г. – 31 890). От тях 7 888 броя пенсии са отпуснати вследствие прилагането на европейските регламенти и международните договори, а 2 564 броя - само по условията на българското законодателство. В Република Турция се изплащат 21 429 (за 2011 г. – 25 534, за 2012 г. – 23 218, за 2013 г. – 21 789) български пенсии и добавки към тях.
- Броят на лицата с постоянен адрес в Република България, получаващи пенсии по международни договори, изплащани от териториалните поделения на НОИ, към 31.12.2014 г. е 18 933, а броят на пенсиите е 19 308. За сравнение, към 31.12.2013 г. броят на пенсионерите е бил 15 294, а броят на пенсиите – 15 629.

5. Дейност, свързана с проекти за решения на управителя на НОИ

През 2014 г. са изготвени 70 бр. проекти на решения на управителя на НОИ.

Таблица № 1 : Изготвени проекти на решения на управителя на НОИ през 2014 г.

Общ брой решения	70
1. Решения, с които е отхвърлена жалбата като неоснователна	58
2. Решения, с които частично е уважена жалбата	4
3. Решения, с които е отменено издаденото разпореждане	5
4. Решения, с които е прекратено производството по обжалване и жалбата е оставена без разглеждане поради пропуснат срок	3

6. Изготвени отговори на запитвания, получени по електронна поща, и оказване на съдействие на СОЛВИТ

- През 2014 г. са изготвени 424 бр. отговора на запитвания, получени по електронната поща;
- На българския СОЛВИТ център е предоставена информация по 152 случая, като за всеки от тях информацията е представена най-късно в 3-дневен срок.

7. Методологическа дейност

- Общият брой обработени документи през 2014 г. е 945;
- Изготвени са 20 бр. указателни писма до ТП на НОИ и 1 бр. образец на заявление за прехвърляне на пенсионни права;

- Изготвени са 93 бр. становища по конкретни казуси и по принципни въпроси, от които 75 бр. до ТП на НОИ, 18 бр. във връзка с искания от отделите ОПД и ИПД в Централно управление на НОИ;
- Извършен е контрол на 48 бр. конкретни пенсионни досиета от ТП на НОИ чрез изискване на информация и преценка относно правилността и законосъобразността на предприетите действия от длъжностните лица;
- Консултациите, предоставени по телефон по искане на ТП на НОИ, са 254 бр.;
- Изготвени са 35 бр. докладни записки по различни въпроси.

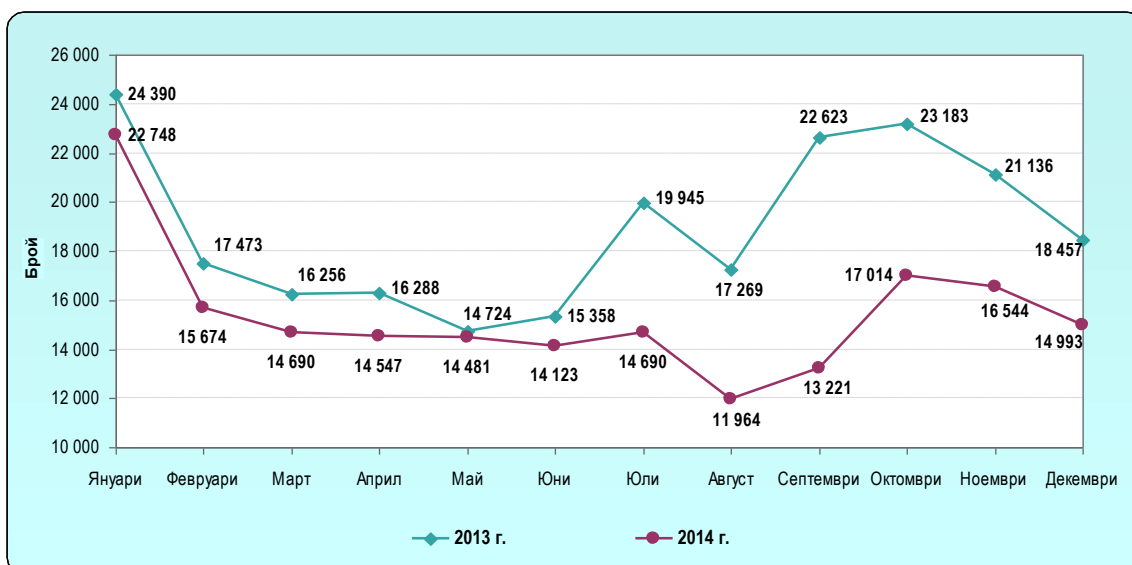
III. ОСИГУРЯВАНЕ И КРАТКОСРОЧНИ ПЛАЩАНИЯ

Дейностите по осигуряването и краткосрочните плащания, контрола по разходите на ДОО, медицинската експертиза, трудовите злополуки и професионалните болести през 2014 г. са реализирани в следните направления:

1. Парични обезщетения

- Организиране и контролиране изплащането на паричните обезщетения и помощи по Кодекса за социално осигуряване, Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България и Закона за гарантиране вземанията на работниците и служителите при несъстоятелност на работодателя;
- Изготвяне на методически указания във връзка с промените в осигурителното законодателство, свързани с дейността по изплащане на паричните обезщетения и помощи и на гарантираните вземания;
- Участие в подготовката на проекти за промени в нормативни актове в областта на паричните обезщетения и помощи и на гарантираните вземания;
- Участие в оптимизиране на процедурите по отпускането и изплащането на паричните обезщетения и помощи и на гарантираните вземания;
- Разработване на формуляри и образци за паричните обезщетения и помощи и за гарантираните вземания;
- Изготвяне на становища и отговори относно постъпили предложения, сигнали, жалби и заявления в областта на изплащането на паричните обезщетения и помощите и на гарантираните вземания;
- Изготвяне на отговори на писма, постъпили по електронната поща на НОИ, по въпроси, свързани с краткосрочните плащания;
- Консултации на граждани и длъжностни лица относно отпускането и изплащането на паричните обезщетения и помощи и на гарантираните вземания;
- Изготвяне на задания за допълване и усъвършенстване на контролните механизми, заложи в програмните продукти ПОПДОО и “Парични обезщетения за безработица” за засилване на контрола и ограничаване на неправомерните разходи от фондовете на ДОО;
- Участие в работата на съвместни експертни групи с експерти от НАП във връзка с промените в осигурителното законодателство;
- Организиране и участие в работни съвещания с ТП на НОИ.

Справочната система на програмен продукт “Парични обезщетения за безработица” дава информация за броя на регистрираните безработни лица, подали заявления за отпускане на парично обезщетение за безработица, сумата на изплатените обезщетения по месеци и години и средномесечния брой лица с изплатено обезщетение. Броят на регистрираните заявления за отпускане на парични обезщетения за безработица през 2014 г. е 184 689 (с 42 413 бр. по-малко в сравнение с 2013 г.).

Фигура № 1 : Регистрирани заявления за отпускане на парични обезщетения за безработица през 2014 г. (по месеци)

Националният осигурителен институт администрира дейностите, свързани с отпускането и изплащането на гарантираните вземания по Закона за гарантираните вземания на работниците и служителите при несъстоятелност на работодателя. През 2014 г. са изплатени гарантирани вземания на 156 лица по подадени от тях заявления, на 24 лица е отказано изплащане на гарантирано вземане.

Програмният продукт ПОПДОО предоставя информация относно броя на приетите основни документи от осигурителите и самоосигуряващите се лица в териториалните поделения на НОИ за изплащане на паричните обезщетения и помощи от ДОО, както и за размера на изплатените средства от фондовете на ДОО на правоимащите лица.

През 2014 г. в териториалните поделения на НОИ са приети общо 2 710 476 бр. основни документи за изплащане на парични обезщетения, като в сравнение с 2013 г. са приети със 173 455 бр. повече. Основно това увеличение се дължи на по-големия брой приети болнични листове.

Таблица № 2 : Брой приети основни документи по видове и по териториални поделения на НОИ към 29.12.2014 г.

ТП на НОИ	Брой осигурители	Брой лица	Брой ПРИЕТИ основни документи за болнични листове	Брой ПРИЕТИ основни документи за молби-декларации по чл. 50 и 51	Брой ПРИЕТИ основни документи за молби-декларации по чл. 53 и 54	Брой декларации за промяна на обстоятелствата	Брой ПРИЕТИ основни документи за молби-декларации за помощ при смърт	Брой ПРИЕТИ основни документи за молби-декларации за помощ при инвалидност	Брой ПРИЕТИ основни документи за молби-декларации по чл. 50, ал. 6	Брой ПРИЕТИ основни документи за молби-декларации по чл. 50, ал. 7	Брой приети молби от осигурители за промяна на "съответното" ТП в това ТП	Общ брой приети основни документи
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Благоевград	7 506	43 445	109 345	2 326	2 548	454	631	0	669	22	24	116 019
Бургас	8 772	47 700	111 031	2 562	2 837	611	852	0	715	19	35	118 662
Варна	10 570	63 949	149 299	3 124	3 813	1 138	673	0	1 249	23	59	159 378
Велико Търново	4 308	33 231	80 738	1 255	1 384	344	551	0	512	9	37	84 830
Видин	1 151	6 752	14 850	257	273	59	151	0	59	3	17	15 669
Враца	2 977	19 646	48 514	658	799	224	329	0	273	11	12	50 820
Габрово	2 922	20 417	56 456	540	654	165	209	0	340	5	31	58 400
Кърджали	3 761	14 107	31 427	1 292	1 326	241	177	0	159	4	5	34 631
Кюстендил	2 836	16 843	47 863	593	699	145	170	0	278	4	17	49 769
Ловеч	2 497	15 585	37 975	488	584	146	241	0	208	1	13	39 656
Монтана	2 216	12 925	32 160	450	552	118	286	0	171	3	23	33 763
Пазарджик	5 292	31 839	87 796	1 302	1 392	199	350	0	395	14	34	91 482
Перник	2 572	13 904	37 909	483	539	88	293	0	200	5	14	39 531
Плевен	4 374	26 517	63 842	1 026	1 235	377	473	0	323	5	16	67 297
Пловдив	15 667	111 773	275 977	4 270	4 833	1 150	1 072	0	1 952	32	72	289 358
Разград	1 926	10 493	24 191	601	623	106	189	0	170	1	11	25 892
Русе	4 533	31 023	77 027	1 255	1 464	356	450	0	515	8	24	81 099
Силистра	1 696	7 963	17 698	411	443	85	122	0	113	2	15	18 889
Сливен	3 017	16 541	37 594	703	765	171	310	0	218	7	18	39 786
Смолян	2 470	14 765	35 283	676	757	115	240	0	267	9	11	37 358
София-град	36 777	331 089	795 590	14 603	17 427	5 653	2 997	1	7 272	198	71	843 812
София-окръг	4 397	28 389	70 000	1 054	1 198	275	496	0	437	6	24	73 490
Стара Загора	6 002	54 910	141 828	1 596	1 853	425	857	0	969	10	38	147 576
Добрич	2 996	13 970	28 238	710	808	209	261	0	186	4	23	30 439
Търговище	1 661	10 776	23 310	437	511	90	165	0	208	5	10	24 736
Хасково	5 325	23 639	53 455	1 265	1 381	276	367	0	340	3	36	57 123
Шумен	2 727	16 234	35 658	998	1 068	415	269	0	347	4	9	38 768
Ямбол	2 641	16 825	40 527	523	582	97	277	0	224	1	12	42 243
ОБЩО:	153 589	1 055 250	2 565 581	45 458	52 348	13 732	13 458	1	18 769	418	711	2 710 476

2. Методология на осигуряването

Методологията на осигуряването включва дейностите по подготовка на предложения за промяна в нормативните актове на държавното обществено осигуряване и разработване на указания за прилагането им. Отчитайки практиката в областта на краткосрочното осигуряване, през 2014 г. експертите са участвали в работни групи за промяна на нормативни актове по държавното обществено осигуряване. Разработени са методически указания за прилагането на промените в нормативните актове, които са предоставени на териториалните поделения на НОИ и са публикувани на интернет страницата на института за сведение и ползване от осигурителите и осигурените лица.

През 2014 г. служители участваха в следните междуведомствени работни групи:

- Съвместно с експерти на Националната агенция за приходите във връзка със съгласуване на дейностите на НОИ и НАП по отношение на валидирането на данните в регистъра на осигурените лица, регистрацията на самоосигуряващите се лица и уточняването вида на осигуряването им;
- Междуведомствена работна група във връзка с изменение и допълнение на Наредбата за възстановяването, разходването и отчитането на внесените задължителни осигурителни вноски по чл. 18, ал. 2 и ал. 3 от Правилника за прилагане на Закона за интеграция на хората с увреждания;
- Участие в разработването, изпълнението и отчитането на плана за действие за намаляване с 20 на сто на административната тежест в законодателството,

съдържащо национални и транспонирани европейски изисквания за периода 2012-2014 г.

Основните дейности по правилното прилагане на осигурителното законодателство са насочени към:

- Подготовка на отговори на постъпили въпроси в областта на общественото осигуряване от страна на граждани, осигурители и от териториалните поделения на НОИ;
- Извършване на проверки по постъпили сигнали и жалби;
- Консултации на граждани и длъжностни лица за прилагането на нормативните актове на общественото осигуряване във връзка с правата и задълженията на осигурените лица и осигурителите;
- Извършване на проверки по сигнали на лица и осигурители, препратени в НОИ от други институции;
- Даване на указания за уеднаквяване на практиката на териториалните поделения във връзка с конкретни въпроси, възникнали при прилагането на нормативните актове.

През 2014 г. редица дейности касаеха: разработване и промяна на образци на документи, необходими за провеждане на осигуряването; предложения за изготвяне и промяна на различни справки от информационната система на НОИ за улесняване работата на контролните органи; разработване и тестване на централизираната система “Регистър на длъжниците”; подготовка на становища за разсрочване на задължения към фондовете на държавното обществено осигуряване.

Изготвени са становища до администрацията на президента на Република България във връзка с подадени молби за опрощаване на задължения към държавното обществено осигуряване.

2.1. Контролно-ревизионна дейност

Контролът по разходите на държавното обществено осигуряване се извършва от контролните органи на Националния осигурителен институт. Това са инспекторите по осигуряването в териториалните поделения на Националния осигурителен институт и длъжностните лица, на които със заповед на управителя на НОИ или директора на ТП на НОИ е възложено извършването на контрола. Контролът се осъществява чрез извършване на планови или извънпланови ревизии и проверки на осигурителите, самоосигуряващите се лица, физическите и юридическите лица.

Проверките от контролните органи на ТП на НОИ се извършват по повод молби, сигнали или жалби за нарушения на осигурителното законодателство на основание писмена заповед, издадена от директора на ТП на НОИ или от упълномощено от него лице.

Извършените ревизии и проверки през 2014 г. са общо 33 002, като установеният начет е в размер на 1 907 410 лв. В общия размер на начета най-голям е делът на неправилно изплатените парични обезщетения за временна неработоспособност. През 2014 г. са съставени 986 акта за административни нарушения на осигурители и са издадени 735 наказателни постановления за налагане на административни наказания.

2.2. Последващ контрол

Последващият контрол се извършва по установен график, като се изготвят списъци на осигурени лица с изплатени парични обезщетения от ДОО по определени критерии. Анализът на резултатите от проверките през 2014 г. показва следното:

- Проверените лица към деветмесечието на 2014 г. са 25 090;
- Издадени са голям брой (5 624) задължителни предписания на осигурителите за привеждане в съответствие на данни, подадени в регистрите на НОИ, или коригиране на данни, подадени с декларация образец № 1 “Данни за осигуреното

лице” и приложение № 15 “Данни от осигурителя” към Наредбата за изчисляване и изплащане на паричните обезщетения от ДОО;

- Изпратени са 2 628 бр. уведомителни писма до осигурители за отстраняване на констатирани несъответствия;
- Издадени са 1 388 бр. констативни протоколи за установяване на факти и обстоятелства;
- Съставените ревизионни актове за начет са 241 бр., а издадените разпореждания за събиране на задължения по реда на чл. 114, ал. 3 от КСО – 68 бр.;
- Общата сума на установените задължения е 60 084 лв.

Особено внимание при последващия контрол е обърнато на изплатените парични обезщетения на самоосигуряващите се лица поради обстоятелството, че след промяната в нормативната уредба в редица случаи техните обезщетения се изплащат преди срока за внасяне на дължимите осигурителни вноски за месеца на правото на обезщетение. За целта са подготвени и изпратени на ТП на НОИ списъци на изплатените парични обезщетения с начало от 1 януари 2014 г. до 30 септември 2014 г., подготвени по определени критерии. За четвъртото тримесечие на 2014 г. се изпращат списъци до 10 март 2015 г., като информация за резултатите от предприетите действия по тези списъци ще постъпи в ЦУ на НОИ в срок до 20 май 2015 г.

За изплатените парични обезщетения през периода януари-септември 2014 г. са проверени 4 610 самоосигуряващи се лица. Съставени са 312 констативни протоколи, дадени са 644 задължителни предписания и са изпратени 898 уведомителни писма.

2.3. Заверяване на осигурителни книжки

Осигурителните книжки се заверяват от съответното ТП на НОИ по адрес на регистрация или постоянен адрес, в зависимост от вида на осигуреното лице към момента на поискването на заверката, независимо от това кое ТП на НОИ е издало книжката.

В изпълнение на разпоредба на чл. 41, ал. 1 от Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж се извършва служебно заверяване на осигурителен стаж и доход на самоосигуряващите се лица само по данните, съществуващи в информационната система на НОИ. Това позволява премахването на хартиения образец на осигурителната книжка и улеснява самоосигуряващите се лица при набавянето на необходимите им документи за пенсиониране. В тази връзка през 2014 г. е изготвено планово задание за разработване на програмен продукт “Установяване на осигурителен стаж и доход на самоосигуряващите се лица за времето след 31 декември 2006 г.”.

3. Медицинска експертиза

Медицинската експертиза включва: експертиза на временната неработоспособност; експертиза на трайно намалената работоспособност на лица в трудоспособна възраст, както и на лица, придобили право на пенсия за осигурителен стаж и възраст по чл. 68 от КСО, които упражняват трудова дейност и не са им определени вид и степен на увреждане; експертиза на вида и степента на увреждане на деца до 16-годишна възраст и на лица, придобили право на пенсия за осигурителен стаж и възраст по чл. 68 от КСО; потвърждаване или отхвърляне на професионалния характер на заболяванията.

През 2014 г. дейностите, свързани с медицинската експертиза на работоспособността, обхващат:

- Изготвяне на предложения за изменение и допълнение на Наредбата за медицинската експертиза във връзка с въвеждането на електронното подаване на данни, съдържащи се в издадените болнични листове и решенията по обжалването им;
- Участие в подготовката и провеждането на обучение на служители от ТП на НОИ по повод въвеждане на електронното подаване на данните от издадените болнични листове и решенията по обжалването им;

- Разработване на задание за създаване на нов програмен модул “Контролна дейност” към Електронния регистър на болничните листове и решенията по обжалванията им за изпълнение на правомощията, дадени на НОИ с чл. 112 от Закона за здравето;
- Разработване на задание за създаване на нов програмен модул за контрол по експертизата на трайно намалената работоспособност/вида и степента на увреждане, осъществяван от медицинските комисии към териториалните поделения на НОИ;
- Събиране и анализиране на ежемесечната информация за постановените експертни решения от специализираните състави на Националната експертна лекарска комисия с участието на лекарите, представители на НОИ;
- Обработване на национално ниво на информация от контролната дейност на медицинските комисии и лекарите, експерти по експертиза на временната неработоспособност към ТП на НОИ;
- Публикуване на информация за разпределението на обжалваните експертни решения на ТЕЛК пред НЕЛК и постановените от НЕЛК експертни решения, разпределени по процент трайно намалена работоспособност;
- Публикуване на информация за обжалваните болнични листове, разпределени по органи на медицинската експертиза, контролните проверки на лечебните заведения и работата в регионалните съвети към регионалните здравни инспекции.

Националният осигурителен институт осъществява контрол върху дейността на органите на медицинската експертиза чрез:

- лекарите, експерти по експертиза на временната неработоспособност /инспекторите по осигуряването;
- медицинските комисии;
- лекарите, представители на НОИ в специализираните състави на НЕЛК.

3.1. Експертиза на временната неработоспособност

Лекарите, експерти по експертиза на временната неработоспособност /инспекторите по осигуряването към ТП на НОИ, осъществяват контрол по експертизата на временната неработоспособност, като правят проверки по:

- получените в ТП на НОИ болнични листове за изплащане на парични обезщетения;
- създадената организация на работа и кадровото състояние на ЛКК;
- воденето на медицинската документация от лекуващите лекари и ЛКК.

При изпълнение на своите задължения те установяват нарушения на разпоредбите на Инструкцията за работата и отчетността с болничните листове за временна неработоспособност и на Наредбата за медицинска експертиза. Най-често срещаните пропуски и грешки се отнасят до:

- вписване на неправилен код на диагнозата по Международната класификация на болестите – 10 (несъответствие между код и текстуално вписана диагноза, неправилно кодиране на извършените оперативни интервенции или функционални изследвания вместо на основното заболяване);
- нарушаване на чл. 12, т. 6 от НМЕ – издаване на болничен лист за временна неработоспособност за заболяване, за което ТЕЛК /НЕЛК е определила 50 и над 50 на сто трайно намалена работоспособност /вид и степен на увреждане;
- неспазване от органите на медицинската експертиза на определените им с НМЕ правомощия относно продължителността на временната неработоспособност.

Таблица № 3 : Резултати от проверки на лечебните заведения и участието в регионалните съвети към РЗИ.

Година	Проверки на лечебни заведения (бр.)	Разгледани болнични листове от регионалния съвет към РЗИ (бр.)
2013	2 525	13 444
2014	1 968	12 792

През 2014 г. лекарите, експерти по експертиза на временната неработоспособност/инспекторите по осигуряването, са извършили 1 968 проверки на лечебни заведения. Участвали са при разглеждане на 12 792 болнични листове за временна неработоспособност от регионалния съвет към РЗИ по повод постъпили искания от заинтересовани страни за извършване на проверка относно законосъобразността на издаването им.

От приетите в ТП на НОИ 2 565 718 болнични листове за изплащане на парични обезщетения за временна неработоспособност по реда и условията на чл. 112 от Закона за здравето от ТП на НОИ са обжалвани 22 289 болнични листове за 384 373 дни, което е с 873 болнични листове повече спрямо 2013 г. Органите на медицинската експертиза са отменили 4 050 болнични листове за 57 241 дни.

Таблица № 4 : Резултати от контролната дейност по експертизата на временната неработоспособност за 2013 г. и 2014 г.

Година	Приети болнични листове (бр.)	Обжалвани болнични листове (бр.)	Получен резултат по обжалвани болнични листове (бр.)	Отменени болнични листове (бр.)	Дял на отменените от обжалваните болнични листове (%)
2013	2 395 340	21 416	16 932	3 898	23,02
2014	2 565 718	22 289	18 772	4 050	21,57

През 2014 г. са приети 170 378 (2,6%) болнични листове повече спрямо 2013 г. Броят на обжалваните болнични листове, по които през 2014 г. са се произнесли органите на медицинската експертиза, са с 1 840 бр. повече в сравнение с 2013 г.

3.2. Експертиза на трайно намалената работоспособност/вида и степента на увреждане

Към ТП на НОИ са изградени медицински комисии (МК) за преценка основателността на определените от ТЕЛК/НЕЛК: степен на трайно намалена работоспособност/вид и степен на увреждане; дата на инвалидизиране; срок на инвалидността и необходимост от чужда помощ на освидетелстваните лица.

Контролът, осъществяван от МК, обхваща всички експертни решения на ТЕЛК с определена 50 и над 50 на сто трайно намалена работоспособност. МК вземат решения и по ЕР на НЕЛК, но те са незначителна част от общия брой и не оказват съществено влияние на общите резултати.

Таблица № 5 : Контролна дейност на медицинските комисии

Година	Решения на МК (бр.)	Обжалвани ЕР пред НЕЛК/Административен съд София-град (бр.)	Дял на обжалваните ЕР от решенията на МК (%)
2012	164 134	3 829	2,33
2013	178 676	3 844	2,15
2014	185 854	3 532	1,9

Данните от контролната дейност на медицинските комисии в ТП на НОИ показват:

- Увеличение със 7 178 (4,02%) на броя на решенията на МК през 2014 г. спрямо 2013 г. и намаление с 312 на броя обжалвани ЕР на ТЕЛК през 2014 г. спрямо 2013 г.;
- Увеличение с 14 542 (8,9%) на броя на решенията на МК през 2013 г. спрямо 2012 г. и несъществено увеличение на броя обжалвани ЕР на ТЕЛК през 2013 г. спрямо 2012 г.;
- Тенденцията е към намаляване на процентното съотношение между обжалвани експертни решения на ТЕЛК и решения на МК както през 2013 г. спрямо 2012 г., така и през 2014 г. спрямо 2013 г.

Таблица № 6 : Резултати от обжалвани експертни решения през 2014 г.

Общ брой	Решение на ТЕЛК /НЕЛК				Решение на НЕЛК /АССГ					
	50 – 70,99%	71 – 90%	над 90% без ЧП	над 90% с ЧП	Работоспособни	под 50%	50 – 70,99%	71 – 90%	над 90% без ЧП	над 90% с ЧП
1 384	631	603	120	30	2	171	635	420	124	32

Анализът на резултатите от обжалваните от МК експертни решения на ТЕЛК/НЕЛК очертава следните тенденции:

- Две от освидетелстваните лица са определени като работоспособни;
- Намаляване със 173 (12,5%) на броя на лицата с определен процент трайно намалена работоспособност, даващ право на пенсия за инвалидност;
- Намаляване със 177 (23,5%) на броя на лицата с намалена работоспособност над 70,99 на сто, носеща и допълнителни социални придобивки;
- Увеличаване с 2 (6,7%) на броя на лицата, на които е определена чужда помощ.

На основание чл. 106, ал. 2 от Закона за здравето в специализираните състави на НЕЛК са включени 9 лекари от НОИ. През 2014 г. на тези лекари са проведени 7 тематични курсове за следдипломна квалификация.

Таблица № 7 : Резултати от обжалвани експертни решения на ТЕЛК пред НЕЛК за периода 2013-2014 г.

Година	Консултации (бр.)	ЕР на НЕЛК (бр.)	Отменени и върнати за разглеждане от ТЕЛК	Разпределение по % трайно намалена работоспособност преди ЕР на НЕЛК						Разпределение по % трайно намалена работоспособност по ЕР на НЕЛК					
				Работоспособни	Под 50%	50-70,99%	71-90%	Над 90%	Други	Работоспособни	Под 50%	50-70,99%	71-90%	Над 90%	Други
2013	27 935	9 261	3 143	546	3 621	2 983	1 377	470	264	310	1 423	2 361	1 262	525	237
2014	24 972	9 088	3 205	534	3 445	2 871	1 508	503	227	301	1 496	2 231	1 139	532	184

През 2014 г. лекарите, представители на НОИ в НЕЛК, са участвали в постановяването на 9 088 експертни решения (със 173 решения по-малко спрямо 2013 г.). От тях 3 093 (34%) са по повод обжалвани ЕР на ТЕЛК от контролните органи на Националния осигурителен институт.

През 2014 г. са отменени и върнати за ново разглеждане от ТЕЛК 3 205 експертни решения (35,3% спрямо общия брой разгледани експертни решения) при 3 143 (34%) за 2013 г.

Резултатите от обжалваните експертни решения на ТЕЛК пред НЕЛК през 2014 г. очертават следните тенденции:

- Намаление с 233 бр. на лицата, определени като работоспособни, или с 2,56 на сто спрямо общия брой (9 088) ЕР на НЕЛК;

- Намаление с 1 949 бр. на лицата с определена под 50% трайно намалена работоспособност или с 21,45 на сто спрямо общия брой ЕР на НЕЛК;
- Намаление с 640 бр. на лицата с определена от 50 до 70,99% трайно намалена работоспособност, определяща правото на пенсия за инвалидност, или със 7,04 на сто спрямо общия брой ЕР на НЕЛК;
- Намаление с 369 бр. на лицата с намалена работоспособност над 71%, носеща и допълнителни социални придобивки, или с 4,06 на сто спрямо общия брой ЕР на НЕЛК;
- Увеличение с 29 броя на лицата с намалена работоспособност над 90%, осигуряваща и определена чужда помощ (0,3 на сто спрямо общия брой ЕР на НЕЛК);
- Намаление с 43 (0,5 на сто) броя на лицата с допуснати технически грешки в ЕР и неправомерно дадени слухови апарати.

4. Профилактика и рехабилитация

Ежегодно със Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване се определят средства, които да се разходват за тази дейност по условия и ред, регламентирани в Наредба № 1 от 2007 г. за ползване и изплащане на паричните помощи за профилактика и рехабилитация. През 2014 г. са сключени договори с 18 юридически лица за общо 51 изпълнители на дейността по профилактика и рехабилитация. Изпълнителите, които извършват дейността по профилактика и рехабилитация, са разположени на територията на 16 области – София-град, София-област, Пловдив, Варна, Бургас, Сливен, Ловеч, Габрово, Монтана, Пазарджик, Стара Загора, Добрич, Благоевград, Кюстендил, Велико Търново и Смолян. По брой изпълнители и съответно с най-висок относителен дял са областите Пловдив и София-град – с по 8 изпълнители (15,7% от общия брой), и област Бургас със 7 изпълнители (13,7% от общия брой).

Отчитането на резултатите от дейността по показателите „брой издадени удостоверения“, „изплатени и неизплатени фактури (брой и стойност)“, „изразходвани средства (общо и по фондове) за диагностични и терапевтични процедури“ и „нощувки и частична парична помощ за хранене“ се извършва:

- чрез ежегодни справки, изготвяни от изпълнителите на дейността;
- по електронен път чрез компютърна програма, която предоставя информация по изброените показатели за всеки желан период от провеждането на дейността. С програмата се отчитат и показатели като пол, възраст и изход от лечението.

През 2014 г. на 38 126 лица са издадени удостоверения за ползване на паричната помощ за профилактика и рехабилитация. Най-много са издадените удостоверения от ТП на НОИ - София-град – 5 188 бр., или 13,8% от общия брой издадени удостоверения за страната. Следват ТП на НОИ – Пловдив с 3 613 бр. (9,6%) и ТП на НОИ – Стара Загора с 2 442 бр. (6,5%).

Длъжностните лица, които издават удостоверенията, извършват съпоставка на данните от служебните бележки, удостоверяващи осигурителните права на лицата, с данните, отразени в Регистър на осигурителите, Регистър на осигурените лица, Регистър “Приходи”, Регистър на трудовите договори, Регистър “Пенсии” и Регистър “Трудови злополуки”. Лекарите, експерти по експертиза на временната неработоспособност/инспекторите по осигуряването, проверяват за наличие на съответствие между диагнозите, отразени в медицинските направления (Бл. МЗ № 119а'98) и профилните възможности, и противопоказанията за извършване на профилактика и рехабилитация при изпълнителите на дейността.

Контролът по изразходваните средства на държавното обществено осигуряване се осъществява от ТП на НОИ, на територията на което се намират изпълнителите на дейността, на основание чл. 17 от Наредба № 1. Условията, редът и сроковете за извършване на контрола в ТП на НОИ и при изпълнителя на дейността са уредени с Инструкция за контролната дейност по ползването и изплащането на паричните помощи за профилактика и рехабилитация.

През 2014 г. са извършени 153 бр. проверки при изпълнителите на дейността по профилактика и рехабилитация. За допуснати нарушения са съставени 37 ревизионни актове за начет в размер на 4 474,17 лв.

5. Трудова злополука и професионална болест

Дейностите, свързани с установяване, разследване и регистриране на трудовите злополуки, през 2014 г. обхващат:

- Обработка на национално равнище на оперативната информация за регистрираните през 2014 г. трудови злополуки и предоставянето ѝ на Министерство на труда и социалната политика, Изпълнителна агенция “Главна инспекция по труда” и други заинтересовани органи и организации.

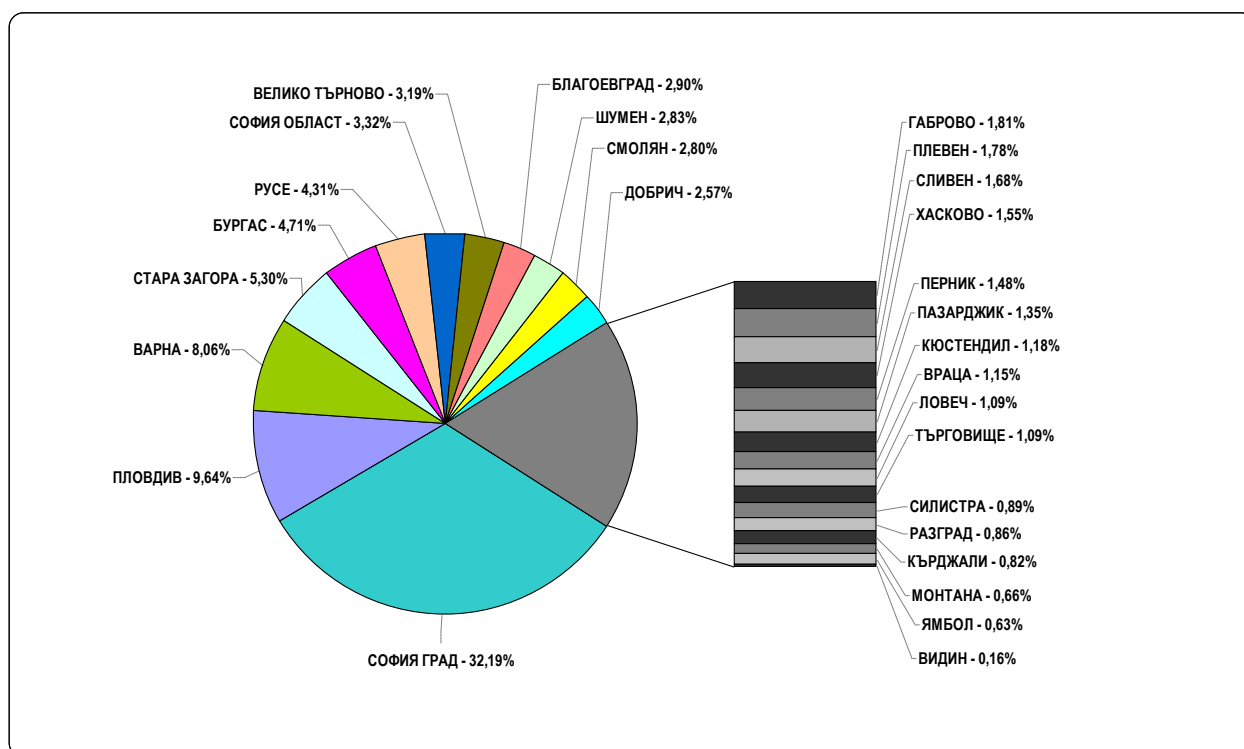
- За периода 01.01.-31.12.2014 г. в ТП на НОИ са обработени 3 038 деклариращи трудови злополуки. Открити и окомплектовани са 2 807 досиета за признати трудови злополуки. Извършени са над 191 разследвания на смъртни трудови злополуки. По преценка на длъжностните лица от ТП на НОИ са проведени и разследвания на повече от 520 злополуки с по-леки последствия, при които е било необходимо допълнително уточняване на осигурителния статус на пострадалите лица, подадените данни с декларацията за трудова злополука, причините и обстоятелствата, при които са станали. Злополуките, които не са признати за трудови, са 114.

- Най-голям брой подадени декларации за трудови злополуки са отчетени в ТП на НОИ – София-град (деклариращи 978 и признати за трудови злополуки 905); ТП на НОИ – Пловдив (деклариращи 293 и признати 273); ТП на НОИ – Варна (деклариращи 245 и признати 233) и ТП на НОИ – Стара Загора (деклариращи 161 и признати 153). Всички издадени протоколи и разпореждания от териториалните поделения са изпратени по електронен път в отдел ЕРТЗ в дирекция ОКП на Централно управление на НОИ за осъществяване на контрол по качеството и осигуряване на методическа помощ.

- Събиране и обработване на информацията за трудовите злополуки, деклариращи през 2013 г. През месец януари 2014 г. е публикувана и годишната оперативна информация за 2013 г. на интернет страницата на НОИ.

- Окончателните статистически данни за трудовите злополуки за 2012 г. са предоставени на МТСП, НСИ, ИА“ГИТ”, МОТ и Евростат. Статистическата информация за трудовите злополуки, деклариращи през 2012 г., е обработена до 30.06.2014 г. В нея се съдържат данни за броя, разпределението и показателите за тях. За изчисляване на показателите за отчитане на трудовите злополуки са използвани данни на НОИ за средния списъчен брой на осигурените за трудова злополука и професионална болест лица и отработените човечески часове както по икономически дейности, така и по териториални поделения на НОИ за 2012 г. Обобщената статистическа информация за трудовите злополуки, деклариращи през 2012 г., е разработена като електронна книга и публикувана на интернет страницата на института.

- Изготвяне на опровергаващи обяснения по отрицателните заключения на Европейския комитет по социални права на Съвета на Европа, относно Единадесетия национален доклад по прилагането на Европейската социална харта.

Фигура № 2 : Разпределение на подадените декларации за трудови злополуки през 2014 г. по ТП на НОИ

- На базата на окончателната статистическа информация за трудовите злополуки за периода 2010-2012 г. са изчислени:
 - Коефициент на честота и коефициент на тежест на трудовите злополуки, които се включват при диференциране на размера на осигурителните вноски по групи икономически дейности в зависимост от степента на риска. Определянето на диференцираните вноски за фонд “ТЗПБ” на ДОО и включването им като приложение към бюджета на ДОО за 2015 г. е съгласно Методиката за реда и начина на определяне размера на осигурителната вноска за трудова злополука и професионална болест;
 - Коефициент на трудов травматизъм за прилагане през 2015 г. съгласно Наредба за задължително застраховане на работниците и служителите за риска “трудова злополука”. Данните за икономическите дейности с коефициент на трудов травматизъм, равен или по-висок от средния за страната, са предоставени на министъра на труда и социалната политика.
- Осъществяване на методически контрол на съставените през 2014 г. протоколи и оказване на експертна помощ при разследване на трудовите злополуки и проучване на професионалните болести.
 - Предоставяне на статистическа информация за ТЗ по договор 110/19-07.2013 г. на фирма за изпълнение на проект BG051PO001–2.1.07 “Повишаване на обществената нетърпимост към неформалната икономика при трудовоправните и осигурителните отношения и превантивни действия за ограничаването ѝ”, финансиран по ОП “Развитие на човешките ресурси”, съфинансиран от ЕСФ на ЕС.
 - Обработка и предоставяне на НСИ на информация за трудовите злополуки, необходима за регулярното статистическо изследване “Наблюдение на работната сила”.
 - Изготвяне на отчет за изпълнението на мерките от Националната програма по безопасност и здраве при работа за 2013 г. и предложение за актуализирането ѝ.

- Изготвяне на предложения за подобряване на модула за трудови злополуки по проект “Допълнителен модул за трудовите злополуки и другите здравни проблеми, свързани с работата и националната практика в тази област”. Участие в изготвянето на технически доклад относно изпълнението на дейността по проекта.
- Реализиране на дейността по изпълнение на договор с фонд “Условия на труд” по проект “Актуализиране на статистическите системи “Трудови злополуки” и “Професионални болести”, съвместно с НСИ.
- Отчет на изпълнението на задачите на НОИ, включени в Националната статистическа програма на НСИ през 2014 г. Предложения за задачи, съобразно компетенциите на НОИ, за включване в Националната статистическа програма за 2015 г.

Дейностите, свързани с поддържане на оперативна информация за съобщените случаи на професионални болести, през 2014 г. имат следния обхват:

- В териториалните поделения на НОИ са открити 71 досиета за професионални болести, сигнализирани с бързи известия. Заболелите лица със съмнение за професионален характер на заболяванията са 64;
- Най-много открити процедури за проучване на професионалните болести, по получени бързи известия през 2014 г. има в ТП на НОИ в Перник (19); София-област (9); София-град (8); Пловдив (7). Следват тези в Смолян и Кърджали (по 4); Благоевград и Плевен (по 3); Варна, Габрово, Ловеч и Стара Загора (по 2) и Бургас, Видин, Враца, Кюстендил, Пазарджик и Сливен (по 1). В останалите 10 териториални поделения на НОИ не са получени бързи известия;
- През 2014 г. са извършени общо 64 проучвания на случаи със съмнение за професионална болест. От тях 50 са по бързи известия, получени през текущата 2014 г., и 14 по бързи известия, получени в края на предходната 2013 г. Изготвените протоколи за професионални болести от ТП на НОИ, както и получените експертни решения на ТЕЛК са изпратени по електронен път в ЦУ. Осъществен е контрол по качеството им и е оказана методическа помощ на инспекторите при въвеждане на информацията в информационната система на НОИ.

През 2014 г. експерти на НОИ са ангажирани пряко в работата на комисиите, определени от Фонд “Условия на труд”, извършващи подбор на изпълнителите на дейността и осъществяващи контрол по целевото изразходване на средствата от ДОО, определени за диагностика на професионалните болести. Извършена е проверка на отчетните документи за скринингови медицински прегледи на 1 803 работници във фирми от София и Перник, както и на извършени медицински прегледи в болнична обстановка за клинична диагностика на професионални болести на 505 работници. Одобрени са разходи на обща стойност 633 059 лева.

През 2014 г. сътрудничеството и партньорството на отдел “Експертиза на работоспособността и трудова злополука” с министерства, ведомства и социалните партньори, се изразява в:

- Активно представителство на НОИ в работата на Националния съвет по условия на труд и фонд “Условия на труд”;
- Осигуряване на експерти за специализираните комисии към фонд “Условия на труд” за разглеждане на проекти за подобряване условията на труд и диагностика на професионалните болести;
- Даване на предложения за актуализация на нормативни актове: Кодекс за социално осигуряване, глава пета “Осигуряване за трудова злополука и професионална болест”; Наредба за установяване, разследване, регистриране и отчитане на трудовите злополуки и Наредба за съобщаване, регистриране, потвърждаване, обжалване и отчитане на професионалните болести;

- Участие в Национална конференция “Здравословни работни места – управлявай стреса”;
- Участие в организиран от КНСБ форум по повод международния ден на загиналите при трудови злополуки – 28 април.

IV. ОСИГУРИТЕЛЕН АРХИВ

Дирекция “Осигурителен архив” разработва нормативни актове по цялостното функциониране на осигурителния архив на НОИ и указания за прилагането им. Организира, ръководи и контролира дейността по приемане, съхраняване и използване на разплащателните ведомости и трудовоправни документи, доказващи трудов /осигурителен стаж и осигурителен доход.

1. Методология на осигурителния архив

В процеса на практическото приложение на нормативните изисквания през 2014 г. бяха разработени методически указания въз основа на конкретни въпроси, поставени от териториалните поделения по изготвяне на удостоверенията за осигурителен стаж и доход. С оглед спазване на законоустановените срокове и оптимизиране дейността по издаване на удостоверения за осигурителен стаж и доход, бяха разписани допълнителни указания относно подхода при обработка на постъпилите заявления за издаване на удостоверения за осигурителен стаж и доход. Бяха дадени и указания относно служебните искания от длъжностните лица по пенсионното осигуряване, касаещи издаване на съответния удостоверителен документ.

Във връзка с Процедурата по унищожаване на дела с изтекъл срок на съхранение и взаимно зависимите процеси – програмно унищожаване (чрез модул “Унищожаване на дела”) и физическо унищожаване, бяха разписани указания до ТП на НОИ в случаите, когато разплащателните ведомости и трудовоправни документи на даден осигурител/и са приети и регистрирани на територията на едно ТП, а физическото им съхранение е на територията на ТП, различно от мястото на регистрацията им.

Поради възникнали съмнения за неправомерно облагодетелстване на граждани с пенсии беше извършена съвместна проверка на дирекция “Осигурителен архив” и Инспектората на НОИ. Изготвиха се допълнителни указания за работата на служителите от осигурителния архив на НОИ, съвместно с дирекция “Пенсии”. В тази насока се подготвиха изменения и допълнения в Инструкция № 5, в сила от 2015 г.

По отношение процеса по изземване на документация на осигурители, на основание чл. 108, ал. 7 от КСО и чл. 6 от Инструкция № 5 /2005 г. на управителя на НОИ, се направиха изменения и допълнения в Процедурата по изземване на разплащателни ведомости и трудовоправни документи, касаещи основно обработката на тази документация. С вписаните допълнения в част от текстовете, отнасящи се до проверка на обстоятелства, се направиха и уточнения в съответствие с влезли по-рано промени в Инструкцията.

Дирекция “Осигурителен архив” съдейства на граждани в процеса по издирване на предприятия с прекратена дейност. Създадения за целта регистър на фирмите-правоприемници периодично се актуализира на база извършвани от служителите проучвания по повод конкретни запитвания от лицата.

В дирекцията се съхраняват осигурителните картони на лица, упражняващи самостоятелно занаят или свободна професия и които са се осигурявали по отменения Указ № 265 от 1953 г. за взаимно осигуряване на членовете на ТПК (ДВ, бр. 110 от 1999 г.). Въз основа на данните от осигурителните картони е създаден регистър с цел съвременно издаване на удостоверения за направени осигурителни вноски и зачетен осигурителен стаж на тази категория лица. Регистърът предоставя възможността за справочна информация на лица, не притежаващи данни за осигурителен номер, както и на длъжностни лица от други функционални звена в НОИ.

На база ежесмесчна информация от ТП на НОИ за дейността на осигурителния архив, служители от дирекцията контролират, актуализират и обобщават цифровите показатели, изготвят справки и анализи към тях с цел подобряване координацията на работните процеси в отделните звена.

2. Осигурителен архив в ТП на НОИ

Основните показатели, които отразяват практическата дейност по приемане и използване на разплащателните ведомости и трудовоправни документи на прекратени осигурители без правопреемник, са: брой осигурители, брой дела, брой листи и брой издадени удостоверения.

През 2014 г. са иззети разплащателни ведомости и трудовоправни документи на 47 осигурители на основание чл. 108, ал. 7 от КСО. Броят на иззетите дела е 4 812. С най-голям брой иззети осигурители за разглежданата година е ТП на НОИ - В. Търново – 10 бр., а с най-голям брой обработени дела и листи на иззети осигурители е ТП на НОИ - София-град – 4 осигурителя с 1 198 дела, съдържащи 172 191 листи.

Таблица № 8 : Брой приети осигурители в архивните центрове

Архивен център	2006 – 2014 г. (бр.)	януари – декември 2014 г. (бр.)	Дял на приетите осигурители през 2014 г. от общия брой приети осигурители за периода 2006 – 2014 г. (%)
ООА Кюстендил	5 886	678	12
ООА Пловдив	2 889	242	8
ООА Търговище	2 927	135	5
ООА Ловеч	2 851	268	9
ООА Силистра	1 619	50	3
ООА Враца	1 667	651	39
ОБЩО	17 839	2 024	11

През 2014 г. в териториалните поделения на НОИ са приети разплащателни ведомости и трудовоправни документи (по чл. 5, ал. 10 от КСО; по § 7 от ПЗР на ЗИДКСО; по чл. 108, ал. 7 от КСО, по § 5, ал. 1 и 2 от ПЗР на ЗТР) на 2 562 прекратени осигурители. Броят на приетите дела за 2014 г. е 45 180. Броят на листите е 6 302 229.

Таблица № 9 : Брой приета документация по чл. 5, ал. 10 от КСО; документация по § 7 от ПЗР на ЗИДКСО и иззета документация по чл. 108, ал. 7 от КСО през 2014 г.

ТП на НОИ	Осигурители (бр.)	Дела (бр.)	Листи (бр.)
1. Благоевград	69	987	140 747
2. Бургас	176	1 687	120 583
3. Варна	185	1 303	128 492
4. Велико Търново	72	1 199	106 046
5. Видин	41	179	11 613
6. Враца	68	850	67 169
7. Габрово	32	1 512	273 800
8. Добрич	46	2 793	461 678

9. Кърджали	39	280	29 156
10. Кюстендил	32	5 754	410 712
11. Ловеч	36	3 088	252 488
12. Монтана	65	258	7 922
13. Пазарджик	74	808	98 966
14. Перник	28	159	12 679
15. Плевен	87	1 675	216 492
16. Пловдив	242	4 899	651 508
17. Разград	46	263	8 918
18. Русе	118	2 144	331 574
19. Силистра	43	393	30 573
20. Сливен	63	374	16 462
21. Смолян	74	292	20 823
22. София-град	587	11 135	2 541 629
23. София-област	46	638	72 601
24. Стара Загора	99	1 273	169 984
25. Търговище	52	457	39 950
26. Хасково	56	189	14 901
27. Шумен	61	461	59 436
28. Ямбол	25	130	5 327
ОБЩО	2 562	45 180	6 302 229

Общият брой заявления по чл. 32 от Инструкция № 5 за издаване на удостоверения за осигурителен стаж и доход, постъпили от граждани, от ТП и по служебен път, са 110 461.

Заявленията по чл. 32 от Инструкция № 5, които остават за обработване в ТП, са 86 082, а тези по чл. 32 от Инструкция № 5, препратени към друго ТП, са 24 379.

Динамиката в издаване на удостоверения УП-13, УП-14, УП-15, УП-17, УП-17а е следната:

Таблица № 10 : Издадени удостоверения за стаж и доход през 2013 и 2014 г.

Удостоверение	2013 г.	2014 г.
УП – 13	24 274	27 915
УП – 14	1 419	1 675
УП – 15	38 485	47 983
УП – 17	72	99
УП – 17а	107	83
ОБЩО	64 357	77 755

Стойностите на данните в таблицата показват, че най-голяма тежест се пада на издаването на УП-15, които са с 9 498 повече спрямо 2013 г. Забелязва се покачване в издаването на всеки отделен вид УП, с изключение на УП-17а.

Уведомителните писма за отказ за издаване на документи за осигурителен стаж и доход през 2014 г. са 26 808 (2013 г. – 21 357).

Общият брой издадени удостоверения за стаж и доход от осигурителния архив на НОИ за 2014 г. е 77 755 бр., което е с 13 398 повече спрямо 2013 г. Отчита се повишено натоварване на този вид дейност през 2014 г.

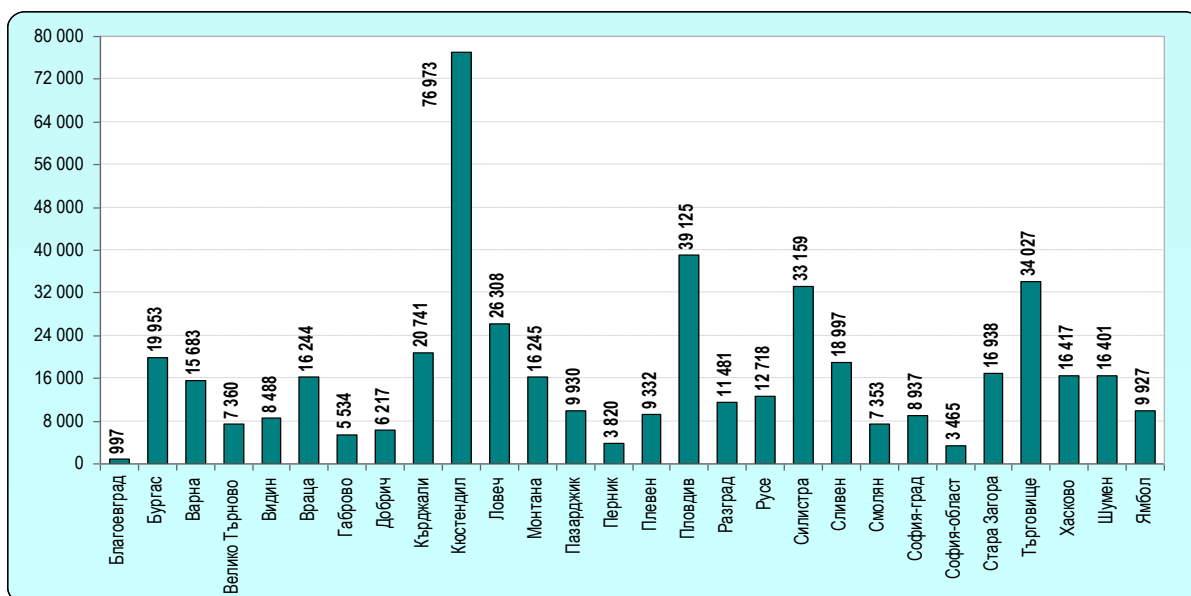
Удостоверенията, издадени на едноличен търговец, прехвърлил предприятие чрез сделка, са 142 броя.

Документите по чл. 30, ал. 2, удостоверения и заверени копия на документи по чл. 37, дубликати на издадени документи по чл. 34, ал. 3 от Инструкция № 5, са 1 887.

Независимо от драстичния спад в броя на просрочените заявления за издаване на удостоверения за осигурителен стаж и доход в края на 2014 г., дирекция “Осигурителен архив” продължава ежеседмичния контрол под формата на справки, предоставяни от ТП на НОИ.

През 2014 г. са извършени 8 450 проверки от служители на осигурителния архив по сигнали на сектори ОП и КРД, което е с 2 776 повече от предходната година, когато са били 5 674. С най-висок брой (над хиляда за цялата 2014 г.) се отличават ТП на НОИ в Кюстендил и Ловеч.

През 2014 г. са регистрирани 2 418 осигурители и 42 424 дела.

Фигура № 3 : Общ брой издадени удостоверения по ТП на НОИ за периода 2006–2014 г.

Общият брой издадени удостоверения по териториални поделения за периода 2006–2014 г. е 472 770 броя.

3. Електронен осигурителен архив

3.1. Функциониране на електронния осигурителен архив

През 2014 г. дейностите по сканиране и индексирание на разплащателни ведомости се осъществяваха в шест Центъра за електронна обработка (ЦЕО):

1. ЦЕО – Пловдив;
2. ЦЕО – Невестино към ТП на НОИ - Кюстендил;
3. ЦЕО – Търговище;
4. ЦЕО – Тетевен към ТП на НОИ - Ловеч;
5. ЦЕО – Враца;
6. ЦЕО – Силистра.

Кадровата осигуреност и техническото обезпечаване не са идентични във всички центрове. В ЦЕО - Враца и ЦЕО - Силистра е осигурен само по един функциониращ скенер, за разлика от останалите центрове, където се работи с по два скенера.

Обстоятелство, което поражда различие в работния режим на центрoвете е, че част от тях (Невестино, Тетевен, Враца, Силистра) обработват документи на ТП на НОИ, които се съхраняват на място в ЦЕО, докато центрoвете в Пловдив и Търговище обработват документи на ТП на НОИ, които се транспортират до центъра само за обработката.

3.2. Изпълнение на нормативите в ЦЕО

В ЦЕО се изпълняват нормативи за сканиране (брой сканирани страници) и за индексирание (брой въведени редове) на информацията от разплащателните ведомости.

Поради необходимостта от синхронизиране на темповете между двата работни процеса, нормативът за сканиране не подлежи на стриктен контрол. При осигуряване на достатъчно сканирани документи, скенеристите се пренасочват за работа с индексирания модул и изпълняват норма за индексирание.

Установена е практиката за постъпателно повишаване на нормативите. При откриване на първите четири центъра в Пловдив, Невестино, Търговище и Тетевен през 2011 г. операторите по граждански договор започват работа с дневна норма 833 индексирани реда (1 666 сканирани страници). В началото на 2012 г., когато центрoвете са обезпечени с щатни служители, нормата за индексирание беше определена на 1 095 реда (по отношение на сканирането се понижава – 960 страници), и се запазва така до достигане на окончателния размер от 1 200 реда през февруари 2014 г. (сканиране – без промяна).

От началото на 2014 г. ЦЕО - Враца, който е в реален режим на работа от 1 октомври 2013 г., преминава от норма 833 реда към норма 1 095 реда. Центърът в Силистра започва да работи от 20 януари 2014 г. и към него е приложен подходът за начален по-нисък норматив от 833 реда, валиден за тримесечието до месец май, когато преминава на 1 095 реда.

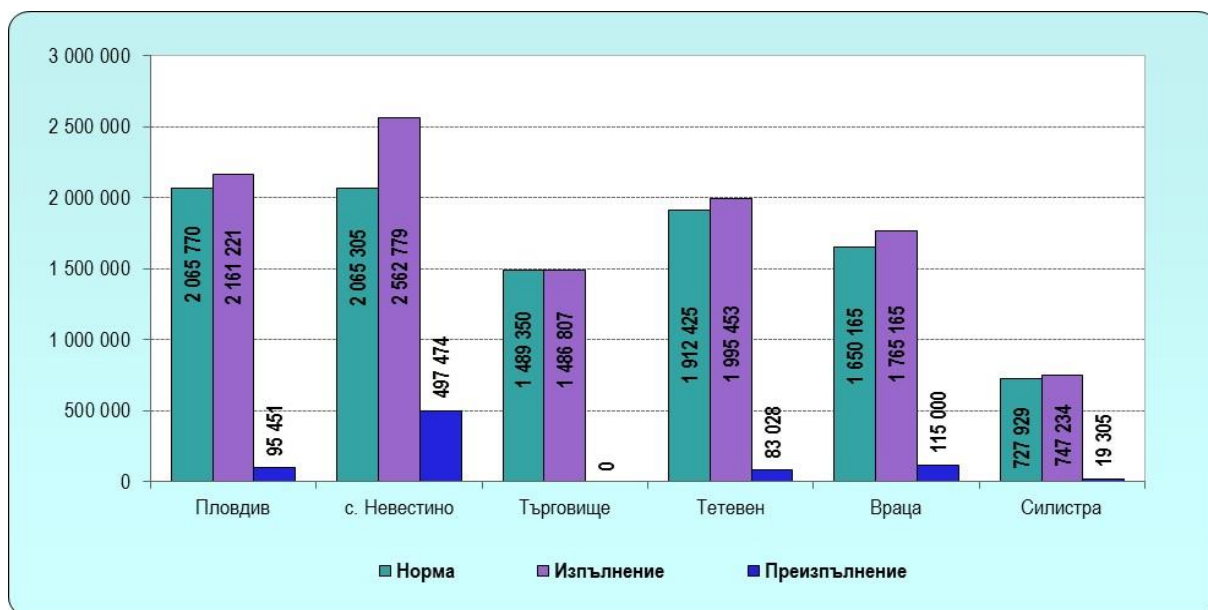
При използване на извънщатен персонал в ЦЕО се изпълнява различен норматив за индексирание – 750 реда, към който не се прилага подход за покачване. През разглеждания период това засяга само ЦЕО - Пловдив, където от края на месец май работят оператори по програма за заетост “Компас”.

Таблица № 11 : Норматив за брой индексирани редове - един ден /един индексатор

2014 г.	Пловдив	с. Невестино	Търговище	Тетевен	Враца	Силистра
Януари	1 095	1 095	1 095	1 095	1 095	833
Февруари	1 200	1 200	1 200	1 200	1 095	833
Март	1 200	1 200	1 200	1 200	1 095	833
Април	1 200	1 200	1 200	1 200	1 095	833
Май	1 200	1 200	1 200	1 200	1 095	1 095
Юни	1 200	1 200	1 200	1 200	1 095	1 095
Юли	1 200	1 200	1 200	1 200	1 095	1 095
Август	1 200	1 200	1 200	1 200	1 095	1 095
Септември	1 200	1 200	1 200	1 200	1 095	1 095
Октомври	1 200	1 200	1 200	1 200	1 095	1 095
Ноември	1 200	1 200	1 200	1 200	1 095	1 095
Декември	1 200	1 200	1 200	1 200	1 095	1 095

Месечната норма за индексирание във всяко ЦЕО се изчислява спрямо броя на реално отработените дни в месеца и броя на зетите специалисти (в който не се включват отсъстващите и пренасочени в друга дейност специалисти), в съответствие с определената дневна стойност през конкретния месец. Изпълнението на нормативите за индексирание се отчита текущо в месечен план и при наличие на по-ниски резултати се вземат под внимание причините за тяхното проявление. През 2014 г. в ЦЕО - Търговище се наблюдава изоставане на нормативите в месечен план, което не е компенсирано и в годишен план. Ситуацията там

е продиктувана от обработката по график на осигурители с висока степен на сложност. Електронното архивиране в условията на график се отличава с обработката на стриктно зададени документи, без възможност за избор на по-благоприятни осигурители и дела, с което да се компенсира евентуално изоставане в темповете на работа.

Фигура № 4 : Норматив за брой индексирани редове – един ден /един индикатор

Изпълнението на ЦЕО - Пловдив не включва заработката на операторите по програма “Компас” – общо 328 968 индексирани реда. Общо заработката на щатните и извънщатните специалисти е 2 490 189 реда. В ЦЕО - Търговище изпълнението на норматива е с 2 543 реда по-малко.

За наблюдавания период се откроява тенденция към изпълнение и преизпълнение на поставените нормативи в централите, с изключение на ЦЕО - Търговище, което възлиза общо на 807 715 реда. Повече от половината от тях са дело на ЦЕО - Невестино (497 474 реда). Без да е цел, преизпълнението на нормата в ЦЕО е индикатор за плавно протичане на работните процеси и добра организационна практика. Реализирането на по-висок от заложения брой индексирани документи не се приема като основание за повишаване на нормативите, поради търсенето на баланс между количествените и качествените параметри на работа.

През 2014 г. най-новите електронни центрове в системата на осигурителния архив – Браца и Силистра, са със стабилно изпълнение на нормативите.

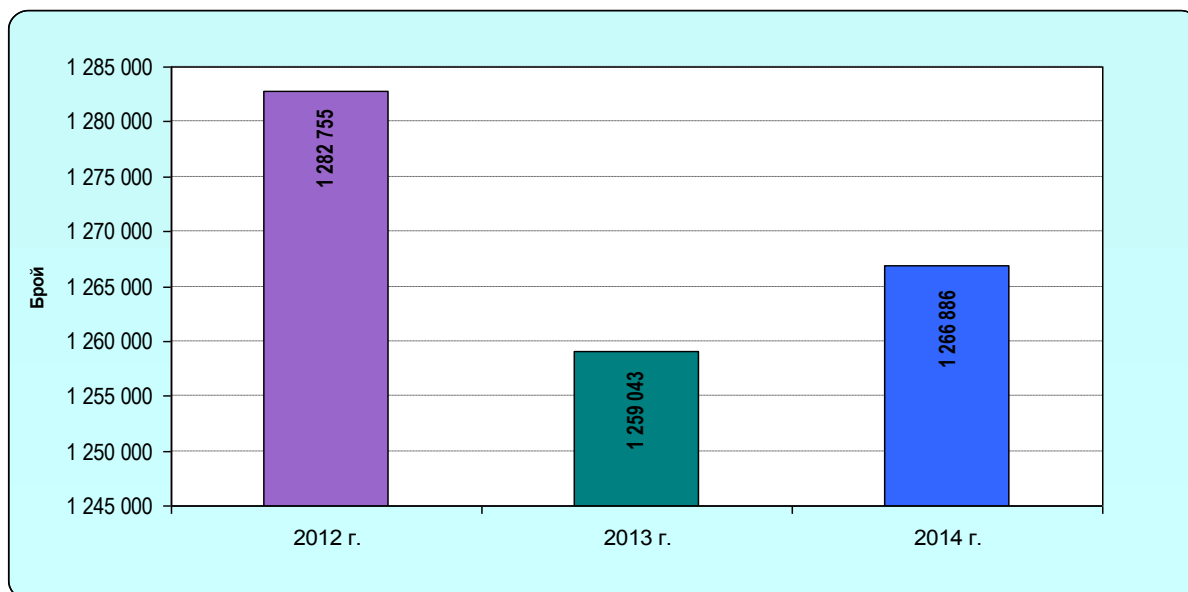
В посочените данни за работата на ЦЕО - Пловдив не е включен обемът на индексирани редове от страна на операторите по програма “Компас”, които работят при по-нисък норматив (750 реда). Тяхната заработка за периода 26 май - 31 октомври 2014 г. възлиза на 328 968 въведени реда.

Месечният норматив, изчислен за всеки ЦЕО, се определя както от наличния щатен ресурс, така и от неговата заетост (респективно отсъствия, пренасочване към сектор ИДОСД, изпълнение на задачи в сектор ЕАРД, несвързани с норматива – проверки на индексирания информация, прекъсване на работния процес, поради технически причини).

3.3. Обем на обработените документи

Броят на въведените редове е показател за измерване производителността на отделните специалисти и на централите, а броят на страниците показва обема на преминалите електронна обработка документи. Общият обем страници, генериран от електронния архив във всички центрове за 2014 г., възлиза на 1 266 886 страници, а средномесечният обем – 105 574 обработени страници.

Поставянето на резултатите за брой електронно обработени страници през 2014 г. в сравнителен план с предходните периоди (2012 и 2013 г.) показва техния равен дял и е свидетелство за равномерно протичане на работните процеси, макар до известна степен да е предпоставено от функционирането в условия на нормиран труд.

Фигура № 5 : Индексирани страници в ЦЕО

На посоченото количество обработени страници в ЦЕО през 2014 г. отговарят общо 11 047 627 индексирани редове (средномесечен брой – 920 636), като е включена и работата на операторите по програма “Компас”.

Анализът на дейността по функциониране на осигурителния архив на НОИ показва ритмичност в изпълнението на нормативно обусловените задължения. Тази констатация се подкрепя и от приложените цифрови данни.

V. ИНФОРМАЦИОННИ СИСТЕМИ

Дейностите, свързани с пълното информационно-технологично и комуникационно обезпечаване на всички функционални дейности на Националния осигурителен институт по управлението и провеждането на държавното обществено осигуряване на територията на страната през 2014 г., са следните:

1. Функционални модули на ИССО

1.1. Пенсии

➤ Разработено е програмно осигуряване за осъвременяване на пенсиите от 01.07.2014 г. на основание чл. 100 от Кодекса за социално осигуряване и прилагане на Постановление на Министерския съвет № 153 от 11.06.2014 г. за определяне нов размер на социалната пенсия за старост. Определени в минимален размер и осъвременени бяха размерите на всички пенсии към 31.12.2013 г. Изготвени и отпечатани са 2 173 416 разпореждания;

➤ Във връзка с прилагане на ПМС № 60 от 14.03.2014 г. е разработено програмно осигуряване за еднократно изплащане на допълнителна сума към пенсии за м. април 2014 г. Допълнителна сума в размер на 20 лв. е определена на 1 117 916 пенсионери, по 30 лева – на 723 624 пенсионери и по 40 лева – на 313 449 пенсионери;

- Във връзка с прилагане на ПМС № 370 от 19.11.2014 г. е разработено програмно осигуряване за еднократно изплащане на допълнителна сума към пенсии за м. декември 2014 г. Допълнителна сума в размер на 40 лв. е определена на 1 205 128 пенсионери;
- Във връзка с отразяване на промените в нормативната уредба от 01.01.2014 г. са разработени 3 нови програмни продукта;
- Разработени и внедрени са 40 броя разширения и нови версии на различни програмни продукти и модули. Целта е да се сведе до минимум вероятността за допускане на грешки от служителите, а с въвеждането на допълнителни контролни процедури се гарантира изплащане на суми от пенсии в правилни размери. Ползването на отделните модули от системата създава възможност за пълното и точно информиране на гражданите в момента на обслужване на гише за всички необходими документи, за правилното им оформяне, за липсващите такива, за сроковете за представянето им и др.;
- Отпечатани са 3 850 хил. страници с пенсионни документи.

1.2. Парични обезщетения и помощи от ДОО

- В модула за преглед бяха направени промени във връзка с генериране на нови образци на задължителните предписани;
- Направени бяха промени в процедурите за генериране на служебен доход с цел отразяване на преминаването от 13 на 9 цифрен Булстат;
- Генерирани са 3 327 505 декларации за Регистъра на осигурените лица (РОЛ) с дохода, от който е изчислено обезщетението;
- Разработена е внедрена централизирана система “Изплащане на наследствени маси от неизплатени ПОПДОО и ПОБ” с активна връзка към модулите за изплащане на ПОВН и ПОБ;
- Добавени са нови проверки към централния модул за обработка на постъпилите данни за парични обезщетения съобразно законови промени;
- Създадена е възможност за въвеждане, преглед, обработка и изплащане на новите заявление-декларации по чл. 53а:
 - при осиновяване на дете от 2- до 5-годишна възраст на основание чл. 53а КСО;
 - при осиновяване на дете от 2- до 5-годишна възраст на основание чл. 53а КСО след изтичане на 6 месеца от деня на предаване на детето за осиновяване за остатъка до 365 дни.
- В модулите за изплащане на парични обезщетения за временна неработоспособност и безработица са разработени и внедрени касови отчети.

1.3. Електронен регистър на болничните листове и решенията по обжалването им

- Работна група изготви проект на нормативен акт, регламентиращ реда за предоставяне в НОИ на данните, съдържащи се в издадените болнични листове и решенията по обжалването им;
- Разработени са задания и указания за електронното подаване на данни, съдържащи се в издадените болнични листове и решенията по обжалването им;
- Експерти участваха при подготовката на подзаконовия нормативен документ, изготвяне на заданията за разработване на програмните модули за регистъра, поддръжката на разработчици на софтуер, технологичната и техническа поддръжка на външни и вътрешни потребители на модулите.
- Разработени са основните модули:
 - самостоятелно работещ продукт на НОИ за издаване на болнични листове;
 - нов продукт за регистрация на лечебни заведения и издаване на уникални номера на болнични листове – за ТП на НОИ;
 - уеб-сървиси за тестване и подаване на данни чрез външни продукти;

- уеб-приложение за регистрация на потребители, издаване на уникални номера онлайн, тестване и подаване на данни от болнични листове, справки и документи.
 - Проектирани и създадени са необходимите бази данни и процедури в тях.
 - Стартира разработката на програмни модули за прием на представени в ТП на НОИ документи и данни от ОМЕ; въвеждане на документите; прием на документи от работодатели за издадените от 01.01.2015 г. болнични листове; обработка на данните в ТП на НОИ за издадените от 01.01.2015 г. болнични листове.

1.4. Парични обезщетения за безработица

- В информационна система “ПОБ” е обогатена информацията за натовареност и контрол за нуждите на оперативната статистика;
- Направени са промени, свързани с прилагане на разпоредбите на чл. 61-65 от Регламент 884/2004 г. относно начина на определяне размера на ПОБ;
- Добавени са нови технологични списъци, които да осигуряват по-бърза и качествена обработка на информацията за ПОБ – Справка за начислени суми, неполучени от починали лица, списък на лицата с издадени разпореждания след нормативно определения период;
- Добавена е възможност за визуализиране на данните, получени чрез автоматичния обмен с Агенцията по заетостта.

1.5. Профилактика и рехабилитация

В ПП “Изплащане и отчитане на парични помощи за профилактика и рехабилитация” са добавени функции за възстановяване на суми, справки и актуална връзка с данните от система “Рехабилитация”.

1.6. Регистър на осигурените лица

- Отразени са промените в законодателството при прием, валидация и обработката на получаваните от НАП към НОИ данни.
- Разработена е логика за отразяване на анулираните от НАП декларации в Регистъра на осигурените лица в информационната система на НОИ.

Таблица № 12 : Обработени данни в Регистъра на осигурените лица през 2014 г., получени от НАП

Период	Брой записи
1997-1999 г.	5 234
2000-2004 г.	44 962
2005-2009 г.	192 409
2010-2014 г.	37 488 640
1997-2014 г. (маркирани като анулирани от НАП)	36 568

1.7. Професионални болести.

През 2014 г. в модул “Професионални болести” е обогатена справочната част и са добавени следните справки:

- Справка за разпределение на професионалните болести по години и ТП на НОИ, работеща на ниво ЦУ.
- Справка за разпределение на професионалните болести по години, работеща на ниво ТП на НОИ.
- Обобщена справка на данните в системата, в съкратен вариант, работеща на ниво ЦУ.

- Обобщена справка на данните в системата, без имена, работеща на ниво ТП на НОИ.
- Справка по Статистическа система професионални болести, работеща на ниво ЦУ и на ниво ТП на НОИ.
- Справка по ЕГН, работеща на ниво ЦУ и на ТП на НОИ;
- Въвеждане на нови функционалности за образуване на номер по Статистическа система професионални болести и дата на въвеждане.
- Направени са множество справки извън функционалностите на системата.

1.8. Регистър на длъжниците

През 2014 г. е разработена, тествана и внедрена в част от териториалните поделения централизирана система “Регистър на длъжниците”.

1.9. Жалби

През 2014 г. е разработен “Електронен регистър на жалбите“, в който се въвеждат заведените жалби по административни актове, издадени от НОИ, за използване на информацията за разработената електронна услуга.

1.10. Административна информационна система (АИС) на НОИ.

През 2014 г. са внедрени две нови версии на “Архимед” във всички ТП и ЦУ и са отразени възложените от НОИ разширения на функционалности. С цел определяне на ангажиментите, начините и средствата за комуникация при съвместната работа с външния разработчик на част от административните услуги, са направени промени в договора с оглед включването в приложение на определен набор нови електронни административни услуги. Определени са срокове за предоставяне на заданията от страна на НОИ и за предоставяне за тестване на готовите разработени услуги от страна на Изпълнителя, така че да се спазят сроковете за внедряване.

2. Информационната система на НОИ и “външният свят” „външни публики“

2.1. Споразумения и договори за обмен на информация с организации и институции в страната.

➤ Съгласно сключено споразумение между Националния осигурителен институт и Националната здравноосигурителна каса за обмен на информация е разработено програмно осигуряване за ежемесечно предоставяне на данни в структуриран вид от НОИ на НЗОК за лицата, упражнили правото си на пенсия за осигурителен стаж и възраст;

➤ Завършен е и от 01.10.2014 г. е внедрен програмен продукт за централизиран обмен на данни с “Български пощи” ЕАД и нова технологична схема на работа в ТП и ЦУ на НОИ по изплащане на пенсии и пенсионни записи с електронен картон;

➤ Във връзка с изпълнението на задълженията на Република България по Регламент (ЕС) № 862 на Европейския парламент и на Съвета относно статистиката на общността за миграцията и международната закрита и Регламент № 1260 /2013 г. относно европейската демографска статистика, е разработен софтуер за предоставяне на информация на Националния статистически институт.

➤ През 2014 г. беше внедрена нова технология за обмен на информация за безработните лица между Агенцията по заетостта (АЗ) и НОИ. От 01.04.2014 г. стартира ежедневен обмен на информация и поддържане на Регистър на безработните лица в НОИ. Извършени бяха промени в програмен продукт ПОБ за обслужване дейностите по отпускане и изплащане на паричните обезщетения за безработица, които осигуриха възможността за използване на Регистъра на безработните лица при регистрация на заявленията за получаване на ПОБ и за последващ контрол при отпускане и изплащане на ПОБ. В резултат на внедряването бяха постигнати следните важни цели:

- Намали се административната тежест за лицата, които кандидатстват за получаване на ПОБ – не се налага да представя документ за регистрация в АЗ;
- Спестява се време и ресурси за издаване на служебни бележки в АЗ и приемането им в НОИ (през 2013 г. в приемните на НОИ са представени около 250 000 служебни бележки за регистрация в АЗ);
- Повиши се степента на актуалност на информацията и се разшириха възможностите на информационната система на НОИ за предотвратяване на неоснователни разходи от фонд “Безработица”.

Реализирането на електронния обмен между АЗ и НОИ бе номиниран като добра практика в годишния конкурс на ИПА за добри практики, категория “Иновативни е-решения и практики”.

➤ На база нови и анексирани договори беше разширено предоставянето на информация на финансови институции, съдебни инстанции и други ползватели на ИС на НОИ, в т.ч.:

- 2 анекса към договори с банки и финансови институции за нова онлайн справка;
- 7 нови договора с частни съдебни изпълнители за онлайн справки;
- 2 анекса към договори с частни съдебни изпълнители за нови онлайн справки;
- 2 нови договора за еднократно предоставяне на информация от Регистъра на осигурените лица, съдържаща броя на осигуряваните от всеки работодател лица (ИКАП, ЛАКОРДА);
- Споразумения за предоставяне на информация от МВР на НОИ във връзка с изплащане на обезщетения и пенсии на гражданите в ЕС;
- Инструкция за взаимодействие между ДАНС и НОИ – съдействие, експертна помощ, обмен на информация.

2.2. Европейска интеграция и международни договори, EESSI – развитието на ИС през 2014 г. за обмен с всички държави

➤ Внедрена е нова технология за обмен на електронни документи между Пенсионния фонд на Руската федерация и НОИ, като отпада необходимостта от размяна на документи чрез пощенски услуги;

➤ Изготвени са списъци на лица с последна заетост в друга държава-членка на ЕС с информация за подготовка на искания за възстановяване на изплатени парични обезщетения за безработица. Списъците включват информация за 4 890 лица със сума за реимбурсация общо за над 7 млн. лева.

➤ През 2014 г. продължи работата по разработване на вътрешна информационна система за въвеждане и съхранение на СЕД (структурирани електронни документи) при прилагане на изискванията на европейските регламенти за координиране на схемите за социална сигурност. Вече има наличен прототип на решението и частично разработени процедури за прототипа на решението. Представители на дирекция ИСМБП участваха активно в международни комисии, бордове и групи за реализиране на проекта.

2.3. Справки, отговори и информация по постъпили искания

➤ Пенсии – 234 бр. към общините в Република България и 68 бр. към други дирекции в НОИ и външни институции;

➤ От компетентни служители ежедневно се изготвят справки по постъпили искания и се подготвят отговори на поставени актуални въпроси и жалби подадени на хартия, чрез електронните адреси на института, контактните форми в сайта, на изрично обявените телефони за въпроси по информационното осигуряване и пренасочени от Контактния център на НОИ, в т.ч.:

- Брой изготвени от дирекция ИСМБП отговори и справки по писмени искания за изготвяне на информация – 4 430;

- Брой отговори на входящи писма по електронна поща – 221;
- Брой отговори на входящи писма чрез контактни форми – общо 14;
- Брой консултации по телефона – 5 623.

3. Електронни услуги на интернет страницата на НОИ

През 2014 г. изпълнението на план-графика за нови електронни услуги се изпълни изцяло и в срок, като освен предвидените услуги бяха разработени и две нови - “Подаване на заявление за отпускане на пенсия и/или добавка” и “Подаване на заявление за преизчисляване на пенсия”. Изготвен беше от постоянната работната група план-график за нови електронни услуги през 2015 г. Новите е-услуги през 2014 г. са следните:

- 1) През м. април 2014 г. стартира нова административна електронна услуга, свързана с издаване на удостоверение по чл. 22, ал. 2 и 3 от Инструкция № 5, на осигурител с прекратена дейност, който няма наети лица и не води или липсват разплащателни ведомости и трудовоправни документи. По-късно беше добавено допълнително поле за наименование и БУЛСТАТ/ЕИК на осигурители, които са физически лица. С това услугата доби по-завършен вид;
- 2) “Подаване на заявление за отпускане на пенсия/и и/или добавка/и”. С подаденото заявление се заявява желание за отпускане на пенсия/и и/или добавка/и. Основание за подаването е чл. 1, ал. 1 от НПОС;
- 3) “Подаване на заявление за преизчисляване на пенсия”. С подаденото заявление се заявява желание за преизчисляване на пенсия. Основание за подаването е чл. 102 от КСО, чл. 1, ал. 1 и чл. 21, ал. 1 от НПОС;
- 4) “Подаване на заявление за превеждане на пенсия в банка и/или смяна на адреса на пенсионера”. С подаване на заявлението пенсионерите декларират начин за изплащане на пенсията – чрез пощенска станция, чрез банка, както и смяна на адреса. Основание за подаването е чл. 65-67 от НПОС;
- 5) От м. юли 2014 г. стартира услугата “Подаване на декларация за трудова злополука“. Декларацията по образец се подава през интернет страницата на института, заедно с попълнено електронно заявление;
- 6) “Подаване на бързо известие за професионална болест”. Административната услуга е предназначена да облекчи работата на практикуващите лекари и лекарите по дентална медицина. Попълненият образец на Бързото известие също ще се прилага към електронно заявление. Към него ще се прилагат допълнително копия на епикризи и други медицински документи, доказващи заболяването;
- 7) “Проследяване на решения по жалби” и е със справочен характер. Чрез нея лицата, подали жалби срещу издадени от органи на НОИ административни актове след 1 октомври 2014 г., могат да се информират за процеса на обработка на подадената жалба и взетото решение;
- 8) “Изчисляване на прогнозен размер на парично обезщетение за бременност и раждане” е нова електронна услуга, която е предназначена за бъдещи майки или други лица, имащи право на парично обезщетение за бременност и раждане.

В електронната услуга “Изчисляване на прогнозна пенсия” бяха направени вътрешни подобрения във връзка с подобряване бързината на действие и функционалността. Своевременно бяха актуализирани брошурите за потребителите (осигурители и осигурени лица) относно използването на електронните услуги, беше оказано съдействие на потребителите, използващи електронните услуги на НОИ и отговорено на множество запитвания.

През 2014 г. бяха разработени и внедрени за използване от продукти на лекарите от доболничната помощ веб-сървиси за проверка на упражнено право на пенсия за ОСВ във връзка с искане на Сдружението на общопрактикуващите лекари за автоматизиране изпълняването на тяхно нормативно задължение за събиране на преференциална такса за преглед при тази група лица.

Таблица № 13 : Справочни електронни услуги

НАИМЕНОВАНИЕ НА СПРАВКАТА	Брой справки за 2014 г.
Справки – осигурителен архив	
Справка за прекратени осигурители без правоприменик с предадени в НОИ разплащателни ведомости	120 808
Справки – парични обезщетения за безработица	
Справка за регистрирани заявления за отпускане на парични обезщетения за безработица	92 805
Справка за изплатени парични обезщетения за безработица	98 575
Справки за пенсии	
Превръщане на стаж към трета категория труд	27 014
Справка за пенсионни разпореждания	208 514
Изчисляване на прогнозна пенсия	158 179
	за брой лица 24 512
Справки от РОЛ	
Статус на социално осигуряване	445 184
Справка за подадени декларации за социално осигуряване от осигурител /самоосигуряващ се	135 015
Справка за подадени декларации за социално осигуряване за осигурено лице за периоди след 2004 г.	287 078
Справка за социално осигуряване по ЕГН – текущо състояние	131 981
Справки за изплатени обезщетения и помощи от ДОО	
Справка по БУЛСТАТ за представени в НОИ документи и изплатени обезщетения и помощи от ДОО	86 432
Справка по ЕГН за представени в НОИ документи и изплатени обезщетения и помощи от ДОО	3 911 876
Справка за декларирани и внесени осигурителни вноски за ДОО с Булстат и ИКО	256
Справка за декларирани и внесени осигурителни вноски за ДОО със сертификат	37 365
Изчисляване на прогнозен размер на парично обезщетение за бременност и раждане	33 398
Справки от други дейности на НОИ	
Проследяване на решения по жалби	605
Административни електронни услуги	
	Брой за 2014 г.
Издаване на удостоверение за изплатени парични обезщетения и помощи от ДОО	13
Издаване на удостоверение за изплатени парични обезщетения за безработица	3
Издаване на удостоверение за месечен размер на получаваната сума от пенсия/и и добавка/и	35
Издаване на удостоверение за трудов /осигурителен стаж и осигурителен доход от Осигурителния архив на НОИ	76
Издаване на удостоверение за получен доход от пенсия/и и добавка/и	14
Подаване на документ за учащ от лицето	2
Подаване на информация за учащ от учебното заведение	0
Издаване на удостоверение обр. УП-12 на наследниците на починал пенсионер	8
Копиране и заверка на пенсионни документи	1
Предоставяне на информация от РБ за друга държава-членка на ЕС, ЕИП или Швейцария за членовете на семейството на безработно лице със СЕД U006	0
Удостоверяване на осигурителни периоди от РБ за друга държава-членка на ЕС, ЕИП или Швейцария с преносим документ U1	18

Подаване на Заявление за издаване на удостоверение за наличието или липсата на трудови злополуки	0
Подаване на Заявление за издаване на удостоверение обр. УП-4 – декларация за семейно и имотно състояние и за годишния доход на член от семейството	1
Подаване на Заявление за издаване на удостоверение обр. УП-5 – декларация за встъпване или не в нов брак на преживял съпруг /съпруга и друга информация за наследници на починал пенсионер	0
Подаване на документи за промяна на обстоятелствата за изплащане на ПОБ	123
Заявление за издаване на осигурителна книжка	46
Форма за контакт с НОИ – без персонални данни	110
Форма за контакт с НОИ – с достъп до персонални данни	2 685
Подаване на Заявление за издаване на удостоверение на осигурител, който няма наети лица и не води разплащателни ведомости и трудовоправни документи	10
Подаване на заявление за отпускане на пенсия и/или добавка	43
Подаване на заявление за преизчисляване на пенсия	234
Подаване на декларация за трудова злополука	0
Подаване на бързо известие за съмнение за професионална болест	0
Заявление за превеждане на пенсия в банка и/или смяна на адреса на пенсионера	36

4. Техническо и комуникационно осигуряване

През 2014 г. бяха извършени следните важни и мащабни действия по модернизация на ИС на НОИ от гледна точка използване на съвременни методи и технологии за актуализация:

- Миграция на над 3 200 персонални компютри и също толкова персонални профили на потребители в ИС на НОИ. С това е подобрена сигурността на ИС на НОИ и се върви към привеждане на инфраструктурата в съответствие с изискванията на новите версии, въведени чрез нови софтуерни лицензи;
- Миграция на сървърни системи, софтуер и инфраструктура в ИС на НОИ за осигуряване функционирането на ИС;
- Миграция на пощенските сървъри и електронната поща на потребителите в ИС на НОИ;
- Модернизиране и оптимизиране на хардуерната инфраструктура чрез виртуализация;
- Изграждане на резервирани клъстер-решения;
- Модернизиране на порталните решения в института и инсталиране на Sharepoint портал;
- Подготовка на Контактния център за внедряване на нова система и на CRM система;
- Въвеждане на нови адресни пространства в цялата мрежа на института;
- Подготовка на инфраструктурата на ИС на НОИ за интеграция на съвременни софтуерни решения.

През 2014 г. бе подобрена функционалността на вътрешния портал на института с цел осигуряване на актуална и достъпна информация. Осигурен бе оторизиран достъп до вътрешния портал на НОИ и бяха интегрирани нови софтуерни продукти.

VI. АНАЛИЗ, ПЛАНИРАНЕ И ПРОГНОЗИРАНЕ

1. Планиране бюджета на ДОО

Част от дейността във връзка с анализа, планирането и прогнозирането в Националния осигурителен институт е свързана с организиране на процеса по разработването на бюджета на държавното обществено осигуряване (ДОО), Учителския пенсионен фонд (УчПФ) и фонд “Гарантирани вземания на работниците и служителите” (ГВРС), както и с анализиране и отчитане на изпълнението.

➤ Ежемесечно, на базата на касовия отчет за приходите и разходите на ДОО, се обработват приходите и разходите за съответния месец и се изготвя анализ, който се публикува в интернет страницата на НОИ. На база на отчета за съответния месец и направените анализи, през 2014 г. ежемесечно бе изготвяно очакваното изпълнение на бюджета на ДОО за текущата година по всички параграфи на ЕБК. То е индикатор за състоянието на приходите, постъпили в ДОО, в т.ч. събраните от НАП, централно разпределените от МФ осигурителни вноски и други приходи, размера на субсидията от ЦРБ за покриване на недостига от средства в ДОО в края на годината, ефектите от предприети мерки от правителството за намаляване на дефицита в ДОО, както и за изразходваните средства.

➤ В началото на м. януари 2014 г. стартира процедурата за месечното разпределение на приходите и разходите по ЗБДОО за 2014 г. По приходната част се проведеха съгласувателни процедури с НАП, а в частта на трансферите и по-конкретно за фонд “Условия на труд” и програмите за осигуряване на заетост – с МТСП. За разпределението на приходите и разходите по бюджета на ДОО бе използван краткосрочният актюерски модел. Едновременно с това се изготви и месечно разпределение на приходите и разходите на УчПФ и фонд ГВРС за 2014 г.

➤ До 20-то число на месеца, следващ края на всяко тримесечие, в отдел АПБ постъпват данни за приходите и разходите по КБДОО. Информацията се обобщава в Статистически отчет за изпълнение на консолидирания бюджет на ДОО по тримесечия и година. След това статистическият отчет за съответния период се изпраща на дирекция “Икономическа и финансова политика” към МФ и на МТСП, съгласно действащи споразумения. След изготвяне на статистическия отчет, като непрекъснат процес, се извършваше актуализиране със съответните данни на актюерския модел.

➤ В началото на м. март 2014 г. започна подготовка на отчета за изпълнение на Закона за бюджета на ДОО за 2013 г. за приемането му в Надзорния съвет на НОИ и изпращане за приемане от Народното събрание. Бяха изготвени: “Отчет за изпълнение на КБДОО за 2013 г.”, доклад от управителя на НОИ, отчет по фондове на ДОО, годишен статистически отчет, както и “Демографски и икономически показатели по отчета на ДОО за 2013 г.”. В 7-дневен срок след приемане на отчета от Надзорния съвет на НОИ, целият набор от документи беше изпратен до председателя на Сметната палата и до председателя на Народното събрание.

➤ От месец февруари 2014 г. започна разработване на тригодишна прогноза за периода 2015-2017 г. и бюджетната процедура за 2015 г. След указанията на Министерство на финансите и дадените насоки за разработване на тригодишната прогноза на база Закона за бюджета на ДОО и запазени както през предходната 2014 г. социалноосигурителни параметри, беше разработен първият вариант на тригодишната прогноза. Бе изготвено Приложение 1а по ЕБК за периода 2015-2017 г., както и приложение с натурални показатели. Изготвени бяха изискуемите приложения за ДИЗ (държавен инвестиционен заем), справки за разходи за членски внос и участие в нетърговски организации и дейности, справка за средствата за парични обезщетения (по видове) и справка за други възнаграждения и плащания на персонала.

➤ Проектът на ЗБДОО за 2015 г. бе разработен при спазване изискванията на НАП относно приходната част и при отчитане промените в законодателството относно разходната част. След приемане на проекта за 2015 г. от Надзорния съвет на НОИ и внасяне в Министерския съвет от министъра на труда и социалната политика, същият бе внесен в Народното събрание, като между първо и второ четене бяха направени допълнителни разчети, анализи и изчисления по предложения и поръчка на народни представители.

2. Статистика и актюерски прогнози

Изработването на статистически справочници и актюерски разчети през годината включваше:

➤ Изчисляване на актюерски коефициенти за 2014 г. по възраст и пол, необходими за определяне на актюерския еквивалент на пенсионните права за старост от фонд “Пенсии” на държавното обществено осигуряване на лица, които са постъпили на работа като служители на Европейския съюз, на Европейската централна банка и на Европейската инвестиционна банка.

➤ Ежемесечно изчисляване на средния осигурителен доход за страната и на средномесечния осигурителен доход за 12-месечен период, необходим при определянето на новоотпуснатите пенсии.

➤ Актуализиране и обновяване на актюерските модели за прогнозиране. Подпомагане с актюерски разчети и анализи на Консултативния съвет по оптимизация на пенсионната система към министъра на труда и социалната политика и изготвяне на актюерски разчети, анализи и прогнози, свързани с предложения за промени в КСО.

➤ Изготвяне на статистически бюлетини и справки с данни в т.ч.:

- тримесечен бюлетин за пенсиите;
- статистически годишник “Пенсии, 2013 г.”;
- статистически справочник “Демография, икономика и социално осигуряване, 2013 г.”;
- месечен статистически бюлетин за регистрираните безработни с право на парично обезщетение;
- тримесечен бюлетин за обезщетенията за временна нетрудоспособност;
- статистически справки за фондовете на ДОО и УчПФ.

➤ Актюерски изчисления за определяне на диференцирана осигурителна вноска за фонд ТЗПБ за 2015 г.;

➤ Изготвяне на таблица с минимални осигурителни доходи по икономически дейности и групи професии за 2015 г. и изчисляване на ефект от промените в минималните осигурителни доходи;

➤ Изготвяне на справки, отговори на писма и анализи за национални и международни организации.

Служители от дирекция АПП са членове на работни групи към Европейската комисия, в т.ч. на работната група по проблемите на застаряващото население, на работната група по чл. 83а от Правилника за длъжностните лица на институциите на Европейския съюз и на работната група по изготвяне и предоставяне на статистически данни за EUROSTAT, съгласно методика на Европейската система за интегрирана статистика на социалната защита (ESSPROS). По методологията ESSPROS бяха предоставени данни за модула на бенефициентите на пенсии, отчет за качеството на информацията по модула на бенефициентите, както и данни по основния модул за приходите и разходите на ДОО за 2012 г.

През 2014 г. във връзка с подготовката на Доклада за адекватността на пенсиите на Европейската комисия за 2015 г. бяха изчислени теоретични коефициенти на заместване на дохода за 2013 г. по 4 базови случая по пол и различни нива на доходите. Бяха валидирани 35 теоретични коефициенти на заместване на дохода за 2053 г., изчислени от Организацията за икономическо сътрудничество и развитие.

По повод разработването на новия доклад по застаряването (“The 2015 Ageing Report”) от работната група по проблемите на застаряващото население към Европейската комисия, през 2014 г. беше изготвена прогноза за пенсионните разходи на ДОО до 2060 г. На базата на допускания, предоставени от Европейската комисия, до средата на м. октомври бяха изготвени един базов и 8 допълнителни варианти на прогнозата. Заедно с тях беше обновен и българския пенсионен фиш с анализ на резултатите от прогнозата. Представянето на фиша пред членовете на работната група и Европейската комисия стана на заседание на групата през ноември в Брюксел.

3. Анализ на социалноосигурителната система

В изпълнение на функционалните ангажименти относно анализа на осигурителната система, със съдействието на дирекциите в Централно управление, през 2014 г. бяха изготвени две самостоятелно обособени издания:

- 1) “Годишен отчет за дейността на Националния осигурителен институт през 2013 г.”, представящ административната дейност на института по функционални области, както и информация за работата на НОИ, свързана с изпълнение на задълженията към Народното събрание за отчетност по бюджета на ДОО, експертно участие в парламентарни комисии, подготовка на нормативни актове, отговори на писма по депутатски питання и становища, дейността на органите на управление на НОИ по основни въпроси – обект на управленски решения;
- 2) “Държавното обществено осигуряване през 2013 г.”, представящ държавното обществено осигуряване през четиринадесетата година от влизането в сила на Кодекса за социално осигуряване в няколко аспекта:
 - Макроикономическа среда, в която функционира системата;
 - Действащо законодателство и нормативна уредба;
 - Извършени промени в законодателството;
 - Социалноосигурителните програми по осигурени социални рискове;
 - Финансови резултати от изпълнението на бюджета на ДОО консолидирано и по осигурителни фондове;
 - Сравнителен анализ по приходите и разходите на ДОО към предходната година;
 - Таблични приложения за обхвата на осигурително покритие по категории лица, осигурителни вноски и осигурителен доход по осигурени социални рискове и фондове, разпределение на осигурителното участие между работодател и осигурено лице.

➤ За отразяване на промените в осигурителното законодателство в началото на 2014 г., под надслов “Бъди информиран! Защитай правата си! Спазвай задълженията си!”, бяха изработени три брошури с полезна информация за клиентите, с отговори на основните въпроси относно:

- “Пенсиониране и пенсии”;
- “Краткосрочни обезщетения”;
- “Обезщетения за безработица”.

➤ Беше изработен анализ за социалноосигурителните обезщетения и пенсии от ДОО в джендър аспект (2009-2012 г.) с информация и данни, относими към първа приоритетна област за действие “Жени и бедност” от Пекинската платформа за действие на Организацията на обединените нации, за подготовката на Национален доклад за оценка и преглед на прилагането на Декларацията от Пекин, Платформата за действие и резултатите от 23-та специална сесия на Генералната асамблея на ООН (2000 г.) в контекста на предстоящия през 2015 г. глобален преглед на процеса “Пекин+20” и основните пречки за развитието на жените.

4. Управление на риска в оперативната дейност на НОИ

Изискването за прилагане на съвременен мениджърски подход чрез управление на риска се съдържа в Закона за финансовото управление и контрол в публичния сектор, в който се намира и осигурителната система, администрирана от Националния осигурителен институт.

През 2014 г. специфичните етапи в процеса на целепологане и управление на риска бяха реализирани в логическата последователност, съгласно Наръчника за управление на риска в оперативната дейност на НОИ. В тази връзка са изготвени повече от 30 докладни

записки, проекти на заповеди, указателни и съобщителни писма във връзка с организирането и координирането на този системен процес в Националния осигурителен институт на централно и териториално ниво.

Всеки от етапите завърши с изработване на съответния документ на ниво самостоятелна структурна единица (функционална дирекция в Централно управление и териториално поделение) и обобщение на институционално ниво. Изработените и утвърдени от управителя на институционално ниво документи от едногодишния цикъл – определяне на цели, управление на риска и отчитане изпълнението на целите, са:

- Отчет за изпълнение на оперативните цели на НОИ за 2013 г.;
- Оперативен план за изпълнение на общите оперативни цели на НОИ за 2014 г.;
- Риск-регистър за 2014 г. на НОИ;
- Доклад за изпълнение на действията по риск-регистъра за 2014 г. на НОИ;
- Отчет за изпълнение на общите оперативни цели на НОИ за 2014 г.

През годината е изготвена и утвърдена от управителя Система от индикатори на НОИ за измерване изпълнението на целите.

Последната година от действието на Стратегията на НОИ беше 2014 г. Със съдействието на всички функционални направления в ЦУ беше изготвен преглед на изпълнението на Стратегията на НОИ (2012-2014 г.), като подготвителен етап преди изработването на проекта на новия стратегически документ за развитие на института.

Въз основа на практическия опит от въвеждане на целеполагането и управлението на риска в оперативната дейност и наблюдението върху процеса, включително, предвид констатациите и препоръките на дирекция “Вътрешен одит”, продължи организирането и координирането на процеса на прилагане на възприетата методология, с оглед повишаване на неговата ефективност.

5. Междуведомствени работни групи и национални форуми

През 2014 г. представители на дирекция АПП взеха участие в следните междуведомствени работни групи (РГ), семинари и национални форуми:

- РГ 12 “Статистика” за координиране на статистическите изследвания и мерки;
- РГ 31 “Европа 2020”;
- РГ за изготвяне на Конвергентната програма на Република България;
- РГ за определяне на минималните осигурителни прагове;
- Междуведомствена работна група за разработване на пакет от предложения за административни мерки и икономически стимули, гарантиращи повишаване на обхвата на движението и регистрацията на българските граждани;
- Работна група за разработване на Оперативна програма за “Развитие на човешките ресурси 2014-2020 г.”;
- Междуведомствена работна група за социална икономика към министъра на труда и социалната политика;
- Работен семинар в НСИ за подобряване на отчитането на международната миграция;
- Актуализирана стратегия по заетостта за периода 2013-2020 г.;
- Национален план за действие по заетостта през 2014 г.;
- Междуведомствена работна група по демографските въпроси към Министерство на труда и социалната политика;
- Междуведомствени работни групи към Националния съвет за закрила на детето:
 - Координация на политиките и мерките за закрила на детето;
 - Подобряване на грижите и услугите за детето и семейството;
 - Превенция на насилието и злоупотребата с деца.
- Отчет за изпълнение на мерките по Националната програма за действие за закрила на детето през 2012 г. и Национална програма за действие за закрила на детето през 2013 г.

- Отчет за изпълнение на Националния план за действие за насърчаване на равнопоставеността на жените и мъжете за 2013 г., Междинен отчет за изпълнение на мерките по Националния план за действие за насърчаване на равнопоставеността на жените и мъжете за 2014 г., както и подготовка на Проект на Национален план за действие за насърчаване на равнопоставеността на жените и мъжете за 2015 г.;
- Междуведомствена работна група за подготовка на мерки за изпълнение на задължения на Република България по Конвенцията на ООН за премахване на всички форми на дискриминация по отношение на жените и за изготвяне на План за действие за изпълнение на заключителните препоръки към Република България, отправени от Комитета на ООН за премахване на дискриминацията срещу жените (CEDAW);
- Участие в конференция на тема “Партньорство за интеграция на лицата, получили международна закрила в Република България”;
- Участие в дискусията на семинар “Актуални аспекти на политиките в сферата на социалното осигуряване”, проведен в ЦРЧРПИ на МТСП, съвместно с представители на държавни институции, синдикати и работодателски организации.

ДЕЙНОСТИ НА ОБЩАТА АДМИНИСТРАЦИЯ

I. ПРАВНО ОБСЛУЖВАНЕ

Дирекция “Правна” в ЦУ на НОИ осъществява юридическо обслужване на Националния осигурителен институт, което се изразява в изготвянето на проекти на нормативни актове, инструкции и указания и даване на становища по проектите на нормативни актове, планиране, организиране и координиране на всички дейности във връзка с подготовката, провеждането и възлагането на обществени поръчки в съответствие с нормативните изисквания и приложимите вътрешни правила за обществените поръчки, процесуално представителство по всички видове дела, в които НОИ участва като страна пред съдилищата във всички инстанции и пред други юрисдикции.

1. Правно обслужване

През 2014 г. е осъществено процесуално представителство по 68 административни дела, в които НОИ участва като страна пред съдилищата във всички инстанции и пред други юрисдикции, включително процесуалното представителство на фонд “Гарантирани вземания на работниците и служителите”, по всички видове дела пред всички съдилища и по дела, свързани с процеса на възлагане на обществените поръчки, по които страна е Националният осигурителен институт. Изготвени са отговори и становища на 1 049 писма на граждани, различни ведомства и на териториалните поделения на НОИ.

Поддържана е актуална информация в електронен регистър на делата с вписване на страни, предмет на делото, съд, решение, обжалвания. Анализирани са съдебната практика по прилагане на осигурителното законодателство и е обсъждана необходимостта от промени в относимите нормативни актове.

Създаден е електронен регистър за текущото състояние на жалбите срещу индивидуални административни актове, издавани от управителя и директорите на НОИ.

Изготвяни са договори с частни съдебни изпълнители и банки за “предоставяне на сведения относно наличие или липса в информационната система на НОИ на данни за осигуряване на физически лица или за самоосигуряването на физически лица със свободни професии и еднолични търговци, както и осигурители – юридически лица” и са извършвани проверки в банки (дружества) във връзка с изпълнението на сключени договори. Изготвен е доклад до управителя на НОИ за извършените проверки на 33 броя финансови институции.

Таблица № 14 : Обобщена справка за съдебните дела на НОИ за 2014 г.

Брой на съдебните дела в ЦУ на НОИ	
Общ брой на делата	68
Общ брой обжалвани по съдебен ред актове	37
Общ брой влезли в сила дела	24
Общ брой дела с отменителни решения	5
Брой дела, свързани с пенсии	37
Брой граждански дела	7
Брой дела по ЗОП	4
Брой дела по ЗГВРС	1
Брой дела пред КЗД	4
Брой на съдебните дела в ТП на НОИ	
Общ брой на делата	1492
Общ брой обжалвани по съдебен ред актове	1016
Общ брой влезли в сила дела	666
Общ брой дела с негативни решения	238
Брой дела, свързани с пенсии	551 дела 111 отменителни решения
Брой дела, свързани с ревизионни актове за начет	102 дела 19 отменителни решения
Брой дела, свързани с възстановяване на суми	145 дела 46 отменителни решения
Брой дела, свързани с ПОБ	84 дела 23 отменителни решения
Брой дела, свързани с ПОВН	129 дела 16 отменителни решения
Брой дела, свързани с трудови злоупотреки	55 дела 4 отменителни решения
Брой дела, свързани с наказателни постановления	24 дела 9 отменителни решения
Брой граждански дела	158 дела 9 отменителни решения
Брой изпълнителни дела	580
Брой дела по ЗОП	3

2. Обществени поръчки

Националният осигурителен институт е публично-правна организация, която е възложител на обществени поръчки по смисъла на чл. 7, т. 3 от Закона за обществените поръчки. Планирането на потребностите на НОИ от възлагането на обществени поръчки се извършва едновременно с разработването на бюджета на НОИ за съответната година, за която се отнася планираният разход.

През 2014 г. са възложени общо 56 обществени поръчки от НОИ. От тях 50 са в резултат на процедури, открити и проведени през 2014 г., а 6 са в резултат на процедури, открити през 2013 г. и приключили през 2014 г.

Изпълнени са следните договори за възлагане на обществени поръчки за осигуряване качествено обслужване на клиентите на НОИ и създаване на здравословни и безопасни условия на труд на служителите на института:

2.1. Изграждане на нова сграда за архивохранилище в ООА – Невестино

Съгласно сключен договор № 181 /28.10.2013 г. след проведена открита процедура по ЗОП за възлагане на обществена поръчка с предмет: “Проектиране и изграждане на сграда за архивохранилище в Обединен осигурителен архив, с. Невестино, област Кюстендил”, изпълнителят ЕТ “Маргарита-П – Петрун Костадинов” приключва успешно проектирането и изграждането на сградата, за което е издадено удостоверение за въвеждане в експлоатация № 3 /21.08.2014 г.

Новата сграда значително разширява възможностите за приемането, съхраняването и използването на документацията на осигурителите от цяла Югозападна България, прекратили своята дейност без правоприменик. Създадените условия, както за съхранение, така и за използване на приетата осигурителна документация, подобрява качеството на обслужване на клиентите на института. Новооткритата архивна зала е разположена върху 504 кв. м. площ. Сред по-големите осигурители, чиито документални масиви се приемат в нея, са металургичният комбинат “Кремиковци”, мини “Бобов дол” и “Стомана” АД – гр. Перник.

2.2. Изграждане на електроразпределителни табла в помещения на главно разпределително табло и сървърно в административната сграда на ЦУ на НОИ

След проведена открита процедура по ЗОП за възлагане на обществена поръчка с посочения предмет, изпълнителят демонтира съществуващо електроразпределително табло, достави, монтира и пусна в експлоатация две табла, едното, от които с предназначение за индивидуално хранване на сървърно помещение в сградата на ЦУ на НОИ. Новите електроразпределителни табла значително намаляват рисковете от проблеми с електрозахранването на сградата, респективно на сървърна техника от изключителна важност за съхраняване на масиви от данни за осигурени лица.

2.3. Доставка и монтаж на офис обзавеждане, предназначено за ЦУ на НОИ, ТП на НОИ – София-град и ТП на НОИ – София-област.

След проведена открита процедура по ЗОП за възлагане на обществена поръчка с посочения предмет, изпълнителят достави и монтира, съгласно изискванията на НОИ и предложеното в офертата, офис обзавеждане за удовлетворяване на потребностите в администрациите на ТП на НОИ – София-град, ТП на НОИ – София-област и ЦУ на НОИ. Поради морално и физическо остаряване на офис обзавеждането в ТП на НОИ – София-област (със срок на експлоатация повече от 20 години) е извършено цялостно обновяване на същото.

2.4. Доставка и сервизиране на пътнически микробус за Националният осигурителен институт

Съгласно сключен договор след възлагане на обществена поръчка с посочения предмет чрез публична покана по ЗОП е доставен пътнически микробус с 8 места за пътници и напълно отговарящ на поставените от НОИ изисквания и на предложеното в офертата. Предназначението на новия пътнически микробус е да се осигури удобен превоз на

служители на НОИ при изпълняване на служебните задължения и при осигуряване на транспорт за представители на международни делегации.

2.5. Доставка и монтаж на климатична техника сплит система в сгради на Националния осигурителен институт

След проведена открита процедура по ЗОП за възлагане на обществена поръчка с посочения предмет, изпълнителят достави и монтира в началото на 2014 г. 105 климатични сплит системи, предназначени за помещения в сгради на НОИ на територията на цялата страна. Целта е с новодоставената климатична техника да се осигурят по-добри условия в работните помещения и приемните за граждани. Осигуряването на оптимални работни температури в помещенията обуславя нормалното протичане на работния процес, включително осигуряване на необходимите удобства за клиентите на института.

2.6. Поддръжка и развитие на ИС на НОИ

С цел осигуряване на поддръжка и развитие на ИС на НОИ, през 2014 г. са изготвени технически задания, проведени процедури по ЗОП и са поддържани досиета на сключени договори в следните области:

- За придобиване на техническо, комуникационно оборудване, софтуер и др.:
- Инсталация на нови сървърни системи със средствата на виртуализацията и внедряване на придобит базов софтуер в информационната система на НОИ;
- Разширение на структурната кабелна система;
- Доставка на офис пакети и системен базов софтуер;
- Доставка на 51 бр. скенери, 61 бр. принтери, 44 МФУ, 19 бр. копирни машини;
- Доставка на Темпест оборудване;
- Доставка на 241 компютри;
- Резервни части за офис техника;
- Резервни части за компютри в ЦУ и ТП на НОИ;
- Резервни части за сървърни конфигурации;
- Консумативи за високопроизводителни принтери;
- Доставка и внедряване на софтуер за моделиране и анализ на бизнес процеси;
- Предоставяне на специализирана консултантска помощ за разработване, внедряване и подготовка за сертификация на Системи за управление на сигурността на информацията (СУСИ) в НОИ, съгласно изискванията на стандарт ISO/IEC 27001:2013;
- Участие на експерти в изготвяне на предложението за кандидатстване за финансиране и разработване на техническото задание за избор на изпълнител на дейностите по проект “Разработване и внедряване на Интегрирана система за електронен обмен на документи и данни с Националния осигурителен институт за изплащане на паричните обезщетения от ДОО (ИСЕОДД)” по сключен договор с ОПАК № 14-32-15 /15.08.2014 г.
- За абонаментна и следгаранционна поддръжка на придобития хардуер и софтуер, както и за други услуги:
- Осигуряване изпращането на неограничен брой пакети от кратки съобщения през уеб-интерфейс;
- Обновяване версиите и техническа поддръжка на единна електронна система Архимед;
- Следгаранционна поддръжка на система за архивиране на информация в Изчислителния център на НОИ;
- Сервизно обслужване на UPS-и;
- Следгаранционна поддръжка на WAN оборудването;
- Осигуряване на гарантиран интернет достъп от основен и алтернативен интернет доставчик чрез сключване на едногодишен договор с двама доставчици;

- Стартирана процедура по ЗОП с предмет избор на предприятие за предоставяне на обществени електронни съобщителни услуги за нуждите на Националния осигурителен институт (очаква се сключване на договор).

II. ФИНАНСОВО-СЧЕТОВОДНА ДЕЙНОСТ

Цялостната дейност по финансирането и счетоводната отчетност на бюджетните и извънбюджетните средства на Националния осигурителен институт се ръководи от Дирекция “Финансово-счетоводна дейност” в Централно управление. Това функционално направление организира движението на финансовите средства на държавното обществено осигуряване и отчита касовото изпълнение на Закона за бюджета на ДОО. Поддържа постоянни контакти с Министерството на финансите (МФ) за своевременното осигуряване на необходимите средства за изплащане на пенсиите и краткосрочните обезщетенията. Извършва преводите на пенсии по европейски регламенти и международни договори, както и инвестиционната дейност по отношение на свободните средства на Учителския пенсионен фонд (УчПФ).

Разработват се формите и съдържанието на документите за счетоводното отчитане на средствата на осигурителните фондове, дават се методически указания за финансовата дейност на съответните звена в териториалните поделения на НОИ и се извършва контрол върху тяхната отчетност. Изготвя се отчетът на ЦУ на НОИ, обобщават се и се анализират финансовите отчети на 28-те териториални поделения на НОИ, изготвят се консолидирани касови отчети за месечното, тримесечното и годишното изпълнение на бюджета на ДОО, УчПФ и фонд “Гарантирани вземания на работниците и служителите” (ФГВРС).

Всички левови плащания на НОИ са включени в Системата за електронни бюджетни разплащания (СЕБРА). Набраните приходи в транзитните сметки на териториалните поделения всеки петък се централизират служебно от обслужващите банки на териториалните поделения по сметката на ЦУ в Българска народна банка (БНБ). Възстановените разходи по сметките за наличности на ЦУ се централизират служебно съгласно режим, определен от МФ, съгласуван с БНБ.

През 2014 г. обслужващите банки на териториалните поделения на НОИ са както следва:

1) СИБАНК обслужва сметките на 6 териториални поделения на НОИ (Благоевград, Кърджали, Плевен, Пловдив, София-град, Добрич). През тази банка през 2014 г. са минали 52,6% (спрямо 52,7% през 2013 г.) от паричните потоци на системата на НОИ;

2) Обединена българска банка (ОББ) обслужва сметките на 8 териториални поделения на НОИ (Враца, Габрово, Монтана, Пазарджик, Перник, Русе, Търговище и Шумен). През 2014 г. през нея са преминали 15,6% (спрямо 14,5% през 2013 г.) от паричните потоци за системата на НОИ;

3) Юробанк И Еф Джи обслужва сметките на 5 териториални поделения на НОИ (Варна, Велико Търново, Кюстендил, Сливен и София-област). През банковите сметки на тези териториални поделения през 2014 г. са минали 14,1% (спрямо 14,1% през 2013 г.) от паричните потоци за системата на НОИ;

4) УниКредит Булбанк обслужва банковите сметки на 3 териториални поделения на НОИ (Бургас, Силистра, Ямбол). През банковите сметки на тези териториални поделения през 2014 г. са преминали 7% (спрямо 7,5% през 2013 г.) от паричните потоци в системата на НОИ. УниКредит Булбанк обслужва и валутните сметки на ЦУ на НОИ, които се използват за плащания на пенсии по Европейски регламенти и международни договори. При включване и на средствата на Централно управление, през 2014 г. в УниКредит Булбанк са съсредоточени 7% от средствата на НОИ;

5) СЖ Експресбанк обслужва сметките на 2 териториални поделения на НОИ (Разград и Смолян). През 2014 г. през нея са минали 1,9% (спрямо 2,1% през 2013 г.) от паричните потоци за системата на НОИ;

б) Банка ДСК обслужва сметките на 2 териториални поделения на НОИ (Ловеч и Хасково), а от 21.07.2014 г. обслужва и сметките на ТП на НОИ - Стара Загора. През изминалата 2014 г. през нея са преминали 6,1% (спрямо 4,3% през 2013 г.) от паричните потоци за системата на НОИ;

7) Първа инвестиционна банка обслужва сметките на ТП на НОИ - Видин. През 2014 г. през тази банка са минали 1,2% (спрямо 1,2% през 2013 г.) от паричните потоци на НОИ;

8) Корпоративна търговска банка обслужваше сметките на ТП на НОИ - Стара Загора до края на м. юни 2014 г. До 30.06.2014 г. през нея са минали 1,4% (спрямо 3,5% през 2013 г.) от паричните потоци за системата на НОИ. Поради невъзможността на банката да изпълнява своите задължения, на основание чл. 3 и чл. 7 от Вътрешните правила за смяна на обслужващите банки на ТП на НОИ, бяха предприети действия за промяна на обслужващата банка на ТП на НОИ – Стара Загора. Считано от 21.07.2014 г. Банка ДСК поема банковото обслужване на териториалното поделение.

Временно свободните парични средства на УчПФ, съгласно чл. 28 от КСО и Вътрешните правила за инвестиране на временно свободни парични средства на УчПФ, се инвестират по депозитни сметки в БНБ или за придобиване на първичния пазар на държавни ценни книжа, емитирани от българското правителството. В резултат на промените на финансовия пазар през последните 3 години лихвените проценти по депозитите са с нулеви стойности, поради което единствената алтернатива на Националния осигурителен институт за получаване на доход от лихви е чрез инвестиране на временно свободните парични средства в придобиване на български държавен дълг (ДКЦ). Към 31.12.2014 г. депозитите са на стойност 5 000 000 лева.

Договорът между НОИ и СИБАНК ЕАД - град София за извършване на сделки с финансови инструменти за сметка на клиент, с който банката е избрана за първичен дилър при участията на НОИ в аукционите за покупка на ДЦК изтече на 04.09.2014 г. Междувременно беше проведена нова процедура и НОИ подписа договор с 4 (четири) банки – първични дилъри, с които да участва в аукционите за придобиване на ДЦК през следващите 2 (две) години – СИБАНК ЕАД, Банка ДСК АД, ОББ АД и СЖ Експресбанк АД.

През 2014 г. придобитите ДЦК на първичния пазар са на обща стойност 68 809 756 лв., от които 38 976 063 в левове и 15 253 725 в евро (29 833 693 лв.). Най-голям е дялът на дългосрочните ДЦК със срок 5 години и над 5 години по смисъла на “Наредба № 5 за реда и условията за придобиване, регистриране, изплащане и търговия на държавни ценни книжа”, които заемат 79,7% от общото количество ДЦК, емитирани в левове и придобити през 2014 г. Останалите 20,3% от придобитите ДЦК през 2014 г. са разпределени така: краткосрочни съкровищни бонове (със срок до 1 година), емитирани в евро – 14,2% и средносрочни ДЦК (със срок между 1 и 5 години), емитирани в левове – 6,1%.

Получените лихвени плащания са в размер на 14 896 632 лв., като 3 552 235 лв. са получени от ДЦК в евро, 31 569 лв. са от валутни ЗУНК облигации (емисия № 97/1994 г. в щатски долари) и 11 312 828 лв. от ДЦК емитирани в левове.

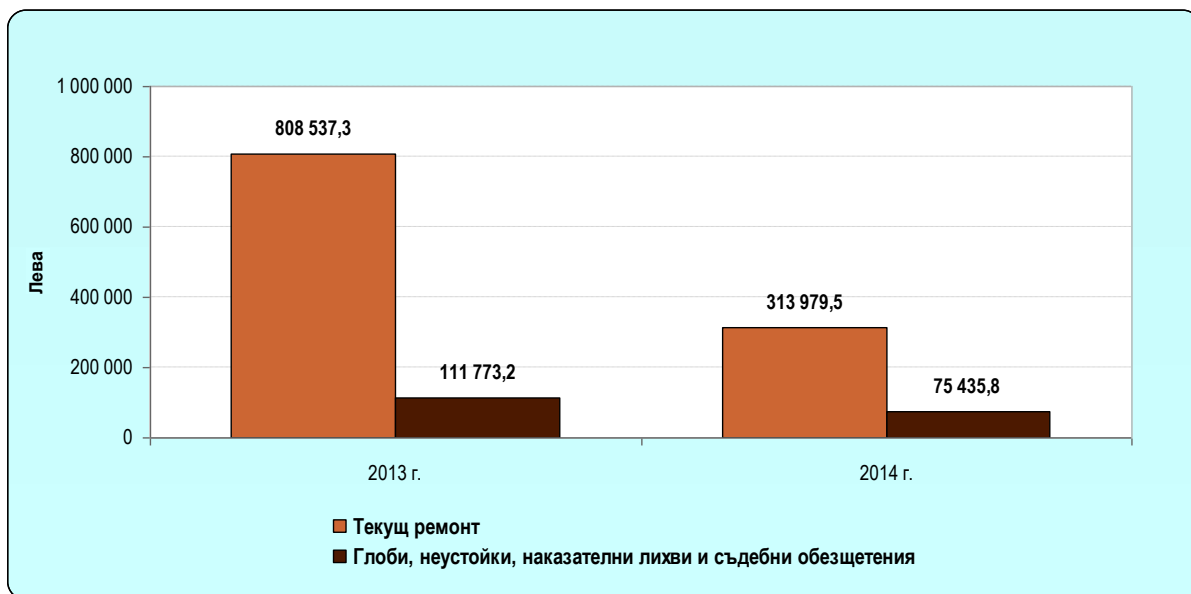
През 2014 г. от погашения (падежи) на ДЦК е получена обща сума в размер на 32 876 037 лв. През годината е получена 1/5 част от държавни дългосрочни облигации, емитирани по реда на ЗУНК в щатски долари, в размер на 1 385 638 лв. Падежирани са една дългосрочна емисия (срок 10 г.) – 3 616 872 лв., една дългосрочна емисия (срок 5 години) – 16 430 022 лв., една средносрочна емисия (срок 3,6 години) – 9 821 429 лв., една средносрочна емисия (срок 2 години) – 1 862 676 лв. и една краткосрочна емисия съкровищни бонове (срок 1 година) – 1 145 038 лв.

И през 2014 г. един от акцентите във финансовата дейност на НОИ е икономичното изразходване на средствата за администриране на системата. Запазени са предприетите мерки за ограничаване разходите за командировки, лимитиране разходите за стационарните и мобилните телефони, лимитиране на изминатите километри от служебните автомобили, ограничаване на представителните разходи, ограничаване на разходите за външни услуги.

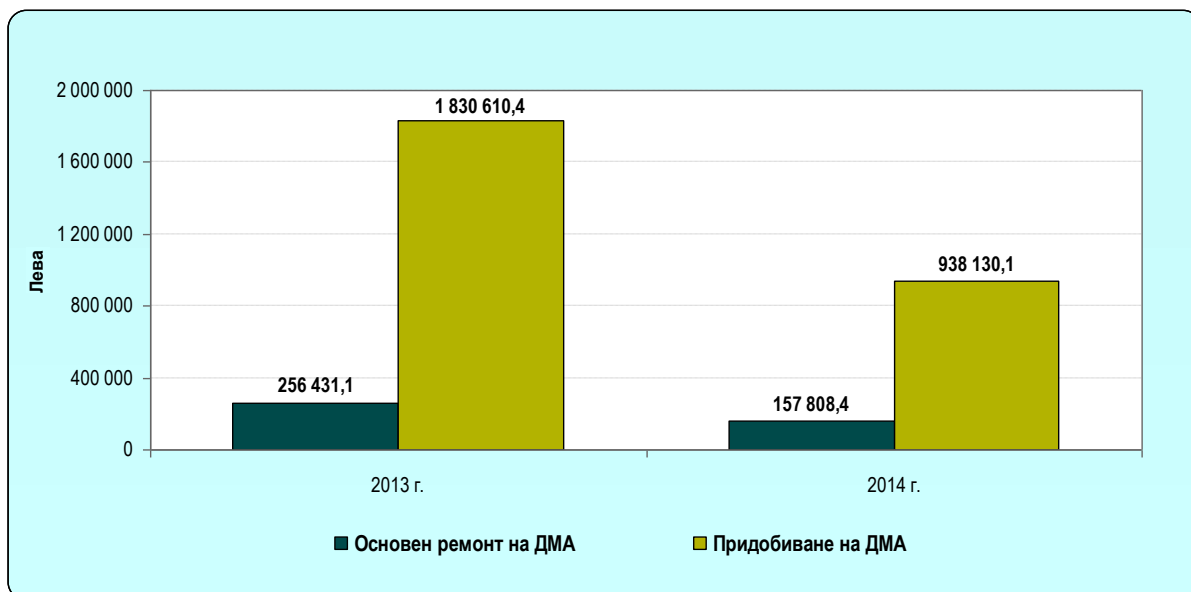
Разходите за дейност “Служби по социално осигуряване” възлизат на 66 303 891,67 лв., при план 76 718 500 лв. Усвоени са 86,4% от предвидените в бюджета за 2014 г. средства. Постигната икономия е в размер на 10 714 608,33 лв. Административните разходи на НОИ представляват 0,71% от общите разходи. Делът им е намалял спрямо 2013 г. с 0,05 процентни пункта. През 2014 г. при планирани разходи за издръжка в размер на 16 097 400 лв. са отчетени 11 108 993,50 лв., или 69% от планираното. Реализираната икономия е 4 988 406,50 лв.

По-значително намаление на разходите се наблюдава по следните показатели:

- разходи за текущ ремонт – с 495 хил. лв. по-малко;
- разходи за глоби, неустойки, наказателни лихви и съдебни обезщетения – с 36 хил. лв. по-малко;
- разходи за основен ремонт на ДМА – с 97 хил. лв. по-малко;
- разходи за придобиване на ДНМА – с 893 хил. лв. по-малко.

Фигура № 6 : Изменение на разходите за текущ ремонт и за глоби, неустойки и пр.

Фигура № 7 : Изменение на разходите за дълготрайни материални активи в НОИ

Постигнатите икономии от административни разходи са реализирани без да бъдат допуснати просрочени задължения към персонала и към доставчици на стоки и услуги в края на 2014 г.

Разшириха са функционалностите на веб-базираната версия на счетоводния продукт “Торнадо” чрез разработване на допълнителни справки за анализ. С преминаване на териториалните поделения на НОИ към електронно банкиране се наблюдава значително подобрене на нивото на предоставяните услуги от търговските банки.

Възнагражденията на персонала от началото на 2014 г. се обработват чрез единен програмен продукт за управление на човешките ресурси. На основание изготвените изплащателни документи (ведомости, хонорарни сметки и др.) се начисляват спадщите се осигурителни вноски за всички фондове на ДОО, за ДЗПО и здравно осигуряване и дължими данъци върху доходите на физическите лица. Внасянето на осигурителните вноски се извършва централизирано, като за НОИ се прилага и схема за централизирано разплащане на данъците върху доходите на физическите лица.

Управлението на финансовите средства на Националния осигурителен институт се контролира от одитори от Сметната палата. В съответствие с правомощията си по чл. 5, ал. 4 от Закона за Сметната палата, тази институция заверява годишните финансови отчети на Националния осигурителен институт. Извършеният одит на отчета за касовото изпълнение на бюджета на държавното обществено осигуряване и извънбюджетната сметка на Учителския пенсионен фонд и приложенията към него за 2013 г. установи, че отчетът не съдържа съществени грешки и нередности и дава вярна и честна представа за достоверността, законосъобразността и редовността на включената в тях информация. При заверката на баланса към 31.12.2013 г. одитният екип изрази мнение, че балансът и приложенията към него дават вярна и честна представа за имущественото и финансовото състояние на НОИ. Събрани са достатъчно доказателства, въз основа на които е постигната увереност, че балансът не съдържа съществени грешки и нередности. Отчетените финансови и стопански операции, както и формата, съдържанието, изготвянето и представянето на баланса, са в съответствие с нормативните изисквания. Въз основа на гореизложеното, финансовият отчет на НОИ за 2013 г. е заверен без резерви.

През 2014 г. година бяха актуализирани Методическите указания, Счетоводната политика и Индивидуалния сметкоплан на НОИ.

III. ЧОВЕШКИ РЕСУРСИ И АДМИНИСТРАТИВНО-СТОПАНСКО ОБСЛУЖВАНЕ

1. Управление на човешките ресурси

През 2014 г. дейността по управление на човешките ресурси в Националния осигурителен институт е фокусирана към няколко основни области – оптимизиране използването на наличните човешки ресурси, разширяване обхвата на електронни услуги за персонала, изграждане на прозрачни и ефективни комуникационни канали и ангажираност към управленските решения, поддържане практиката за вътрешен обмен на знания и опит между служителите за уеднаквяване практиката по прилагане на законодателството, осигуряване на качествени здравни грижи за превенция на професионалните и социалнозначими заболявания. Целта е наличие на високо квалифициран и мотивиран персонал за предоставяне на качествени услуги при осъществяване основната дейност на Националния осигурителен институт.

1.1. Структура и разпределение на числеността в администрацията на НОИ

Планово определената щатна численост на НОИ за 2014 г. е 3 662 бройки, от които в ЦУ на НОИ – 413 щ. бр. (11,3% от общата численост) и 3 249 щатни бройки (88,7% от общата численост) в ТП на НОИ.

През 2014 г. са реализирани редица вътрешни промени в разпределението на числеността по длъжности и административни звена. Общият брой на извършените

трансформации на щатна численост за 2014 г. включва 94 щ. бр., от които 80 щ. бр. в ТП на НОИ и 14 щ. бр. в ЦУ.

В резултат на трансформацията и пренасочването на щатни бройки, към 31.12.2014 г. разпределението на щатната численост между общата и специализираната администрация по ТП и в ЦУ е както следва:

Таблица № 15 : Разпределение на основната щатна численост в НОИ към 31.12.2014 г.

Териториални поделения	Обща численост	Обща администрация		Специализирана администрация	
		щ. бр.	Дял (%)	щ. бр.	Дял (%)
Благоевград	115	21	18,26	90	78,26
Бургас	155,5	24	15,43	125,5	80,71
Варна	155	24	15,48	124	80,00
Велико Търново	110	19	17,27	88	80,00
Видин	58	13	22,41	41,5	71,55
Враца	101,5	15	14,78	83,5	82,27
Габрово	72	13	18,06	55	76,39
Добрич	80	14	17,50	62	77,50
Кърджали	73,5	14	19,05	57	77,55
Кюстендил	108	17	15,74	88	81,48
Ловеч	98,5	13	13,20	82,5	83,76
Монтана	79,5	14	17,61	61,5	77,36
Пазарджик	101	16	15,84	82	81,19
Перник	70	13	18,57	54	77,14
Плевен	131	20	15,27	105	80,15
Пловдив	253	31	12,25	215	84,98
Разград	69	16	23,19	50	72,46
Русе	114	21	18,42	89	78,07
Силистра	74,5	15	20,13	55,5	74,50
Сливен	84	18	21,43	62,5	74,40
Смолян	71,5	15	20,98	53,5	74,83
София-град	467	62	13,28	394	84,37
София-област	118	15	12,71	97	82,20
Стара Загора	144	21	14,58	118	81,94
Търговище	80,5	14	16,77	64	79,50
Хасково	106	21	19,81	82	77,36
Шумен	88	16	18,18	68	77,27
Ямбол	71	14	19,72	54	76,06
Общо в ТП на НОИ	3 249	529	16,28	2 602	80,09
Общо в ЦУ на НОИ	413	121	29,3	255	61,74
Общо в НОИ	3 662	650	17,75	2 857	78,04

През 2012 и 2013 г. общата администрация на НОИ бе обект на съкращения, в резултат на което през 2014 г. тя функционира на оперативния си минимум. Видно от посочените по-горе данни относителният дял на общата администрация в ТП на НОИ е доста по-нисък от нормативно установения – 16,28% спрямо максимално допустимите 35%. Териториалните поделения на НОИ с по-малка численост имат по-висок относителен дял на общата администрация.

Числеността на персонала по ПМС 66/1996 г. към 31.12.2014 г. в администрацията на НОИ е общо 219,5 извънщатни бройки, в т.ч. 2 извънщатни бройки в ЦУ на НОИ.

Таблица № 16 : Разпределение на щатната и извънщатната численост в ТП на НОИ по функционални направления през 2014 г.

Функционално направление	Щатна численост (бр.)	Дял от общата численост на ТП на НОИ (%)	Ползвана численост по условията на ПМС № 66/96 (бр.)	Дял на ползваната численост от общата по ПМС № 66/96 (%)
Пенсии	1299,5	40,00	33,5	15,26
КПК	1112	34,23	89	40,55
ФСД	197	6,06	1	0,46
ЧРАСО	222,5	6,85	24,5	11,16
ООА /ОА	190,5	5,86	59	26,88
ИС	109	3,35	-	-
Директори на ТП на НОИ и длъжности на пряко подчинение на директора	118,5	3,65	12,5	5,69
ОБЩО	3 249	100	219,5	100

Най-значителна подкрепа на допълнителен трудов ресурс чрез ползване на възможностите на ПМС 66 /96 г. през 2014 г. има дейността по определяне и изплащане на парични обезщетения за временна неработоспособност, както и дейността на осигурителния архив.

1.2. Натовареност на заетите в основните структурни звена и дейности в ТП на НОИ

Състоянието на натовареността на заетите е обект на наблюдение от страна на ръководството на Националния осигурителен институт и водещ фактор при вземането на управленски решения относно разпределението на числеността. През м. юли 2014 г. на заседание на РКС са приети нови Вътрешни правила за определяне на планови потребности от персонал в ТП на НОИ, утвърдени със заповед № 676 /11.07.2014 г. на управителя. Посъществените промени са сведени до следното:

- Изчисляване на натовареността по основни индикатори въз основа на действително отработеното време от всички заети служители в основната и допълнителната численост вместо дотогава използваната величина “средногодишна щатна численост”;
- Формиране на стандарт за годишен обем работа, изчислен въз основа на данните от 7 ТП на НОИ, характеризиращи се с най-висока степен на натовареност на съответното звено вместо дотогава използваното сравнение със средна величина за 28 ТП на НОИ;
- Ограничаване на диапазона, дефиниращ степента на допустимото отклонение от средната за страната натовареност в размер от плюс 15% до минус 15%;
- Въвеждане на вторични индикатори за натоварване, отчитащи проценти на числеността в общата администрация.

Системата за определяне на натовареността е основен компонент в последователната политика на Националния осигурителен институт за оптимизиране на дейността и числеността и през 2014 г. За целта през годината е извършено пренасочване на щатни бройки от недостатъчно натоварени звена и дейности към натоварени звена, а върху заемането на свободните щатни и извънщатни бройки е осъществен стриктен контрол от ЦУ на НОИ.

Най-честите изменения на длъжностните характеристики през 2014 г. са свързани с прецизиране на преките задължения. По повод настъпили промени в характера и обхвата на функциите и задълженията, текущо в хода на годината е оказана методическа и техническа помощ във връзка с актуализацията на общо 31 длъжностни характеристики. Във връзка с разкриването на длъжности с нови функции са разработени общо 7 длъжностни характеристики, в т.ч. 5 бр. за ЦУ на НОИ и 2 бр. за ТП на НОИ.

1.3. Профил на персонала в основната численост на администрацията на НОИ

Общият брой реално заети служители по основен щат в системата на НОИ към 31.12.2014 г. възлиза на 3 517 служители, от тях 2 967 (84,4%) жени и 550 (15,6%) мъже. Мнозинството от мъжете (330 бр.) са заети на експертни длъжности с аналитични и контролни функции. Разпределението на служителите по видове длъжности показва 454 бр. (12,9%) на ръководни длъжности, 1 953 бр. (55,5%) експертен персонал с аналитични и контролни функции, 1 044 бр. (29,7%) експертен персонал със спомагателни функции и 66 бр. (1,9%) на технически длъжности. Разпределението по признак „пол“ на ниво ръководни длъжности показва преобладаващ дял на жените, а при висшите държавни служители преобладават мъжете.

Таблица № 17 : Разпределение на персонала на НОИ по пол към 31.12.2014 г.

Видове длъжности	Общо заети	Жени		Мъже	
		бр.	%	бр.	%
Длъжности по чл. 19а от ЗА	2	1	50,00	1	50,00
Висши държавни служители	45	19	42,22	26	57,77
Ръководни длъжности	407	318	78,13	89	21,87
Експертни длъжности с аналитични и контролни функции	1 953	1 623	83,10	330	16,90
Експертни длъжности със спомагателни функции	1 044	997	95,50	47	4,50
Технически длъжности	66	9	13,64	57	86,36
ОБЩО	3 517	2 967	84,36	550	15,64

Разпределението на персонала по възраст показва най-висок дял на служителите между 45 и 59 години, следвани от служителите на възраст между 30 и 44 години. Най-малко са заетите от възрастовата група над 60 години. Възрастовият профил на заетите на ръководни длъжности включва преобладаващо ръководители на възраст между 45 и 59 години.

Таблица № 18 : Разпределение на персонала на НОИ по възраст към 31.12.2014 г.

Видове длъжности	Общо заети	до 29 г.		30-44 г.		45-59 г.		над 60 г.	
		бр.	Дял (%)	бр.	Дял (%)	бр.	Дял (%)	бр.	Дял (%)
Длъжности по чл. 19а от ЗА	2	0	0,00	0	0,00	2	100,00	0	0,00
Висши държавни служители	45	0	0,00	6	13,33	35	77,78	4	8,89
Ръководни длъжности	407	2	0,49	118	28,99	247	67,32	13	3,19
Експертни длъжности с аналитични и контролни функции	1 953	124	6,35	898	45,98	823	42,14	108	5,53
Експертни длъжности със спомагателни функции	1 044	70	6,70	269	25,77	645	61,78	60	5,75
Технически длъжности	66	1	1,52	19	28,79	31	46,97	15	22,73
ОБЩО	3 517	197	5,60	1 310	37,25	1 810	51,46	200	5,69

Болшинството от длъжностите в Националния осигурителен институт са определени за заемане от служители с висше образование. Това произхожда от характера на служебните задължения на служителите в основните административни звена, които са ангажирани с експертна преценка на правото на ползване на осигурителни права и необходимостта от познаване, тълкуване и прилагане на широк кръг от нормативни разпоредби. Длъжности с минимално изискване за заемането им със средно образование са определени за позиции в специализираната администрация, осъществяващи прием и архивиране на документи, както и за отделни позиции в общата администрация.

Таблица № 19 : Разпределение на персонала на НОИ по образование към 31.12.2014 г.

Видове длъжности	Общо заети	Магистър	Бакалавър	Професионален бакалавър	Средно	Основно
		бр.	бр.	бр.	бр.	бр.
Длъжности по чл. 19а от ЗА	2	2	0	0	0	0
Висши държавни служители	45	45	0	0	0	0
Ръководни длъжности	407	395	12	0	0	0
Експертни длъжности с аналитични и контролни функции	1 953	1 629	291	33	0	0
Експертни длъжности със спомагателни функции	1 044	144	99	39	762	0
Технически длъжности	66	8	2	2	52	2
ОБЩО	3 517	2 223	404	74	814	2

Профилът на заетите в НОИ показва висок процент на служителите с висше образование: 76,8% от заетите са висшисти, като от тях 2 223 бр. (63,2%) притежават образователно-квалификационна степен магистър, 11,5% – бакалавър и 2,1% – професионален бакалавър.

Общият брой служители, напуснали администрацията на НОИ през годината, възлиза на 340 човека (9,7%), от които 50 (14,7%) са освободени поради придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст. От напусналите служители преобладава дялът на служителите, заети на експертни длъжности с аналитични и контролни функции (177 бр.) и заетите на експертни длъжности със спомагателни функции (126 бр.)

Таблица № 20 : Текучество на персонала на НОИ през 2014 г.

Видове длъжности	Общо заети в администрацията на НОИ	Общо напуснали администрацията на НОИ	Поради придобиване право на пенсия за ОСВ		По други причини		Текучество (общ брой напуснали /общ брой заети*100)
			бр.	Дял (%)	бр.	Дял (%)	
Длъжности по чл.19а от ЗА	2	0	0	0,00	0	0,00	0,00
Висши държавни служители	45	0	0	0,00	0	0,00	0,00
Ръководни длъжности	407	26	12	46,15	14	53,85	6,39
Експертни длъжности с аналитични и контролни функции	1 953	177	38	21,47	139	78,53	9,06
Експертни длъжности със спомагателни функции	1 044	126	0	0,00	126	100,00	12,07
Технически длъжности	66	11	0	0,00	11	100,00	16,67
ОБЩО	3 517	340	50	14,71	290	85,29	9,67

1.4. Набиране и подбор на персонал в администрацията на НОИ

Заемането на свободни щатни бройки в администрацията на Националния осигурителен институт се извършва на конкурентен принцип чрез набиране на външни и/или вътрешни кандидати за заемане на съответната длъжност. При решение за допускане на външни кандидати се организира конкурс по реда на Закона за държавния служител (за длъжностите, определени за заемане по служебно правоотношение) или външен подбор по реда на Вътрешни правила за набиране, подбор и назначаване на служители за длъжностите, определени за заемане по трудово правоотношение.

Таблица № 21 : Резултати от проведени конкурсни процедури през 2014 г.

Конкурсни процедури	Общо	За длъжности в ЦУ на НОИ	За длъжности в ТП на НОИ
Обявени конкурсни процедури	113	19	94
Конкурсни процедури, приключили с назначение	102	16	86
Конкурсни процедури, приключили без класиране	5	3	2
Конкурсни процедури, стартирани през 2014 г., които ще приключат през 2015 г.	6	0	6

Преобладаващ брой конкурси са проведени за експертни длъжности в териториалните подразделения на НОИ – 72 от общо приключилите с назначение 102 конкурса. Само за обявените през второто полугодие конкурси в НОИ документи са подали общо 947 кандидати, от които след преглед на документите до участие в конкурс са допуснати 843 кандидати.

Таблица № 22 : Проведени конкурсни процедури през 2014 г., приключили с назначение (по групи длъжности)

Групи длъжности	Общо	За длъжности в ЦУ на НОИ	За длъжности в ТП на НОИ
Висши държавни служители	2	2	0
Ръководни длъжности	14	0	14
Експертни длъжности	86	14	72

През 2014 г. НОИ участва като работодател по две национални програми и един проект за насърчаване на заетостта от Националния план за действие по заетостта (НПДЗ).

Най-голям дял служители са ангажирани по програма “Старт на кариерата”, чиято основната цел е осигуряване на възможност за придобиване на трудов стаж на безработни младежи, завършили висше образование, и улесняване прехода между образование и заетост. От общо 63 младежи, приключили работа по програмата през 2014 г., на постоянни работни места са назначени 11 (1 в ЦУ на НОИ и 10 в ТП на НОИ). По процедура – 2014 на програмата “Старт на кариерата” Националният осигурителен институт има разкрити нови 31 работни места. За тях от Бюрата по труда са насочени 171 кандидати. Наети са 30 човека, които ще работят по програмата през 2015 г. Други четирима са назначени през 2014 г. на работа в Националния осигурителен институт по условията на национална програма “Заетост и обучение на хора с трайни увреждания”. Към края на годината общо работещи в администрацията на НОИ по тази програма са 8 лица.

За първи път през 2014 г. в Националния осигурителен институт е реализиран и проект “Компас” от Националния план за действие по заетостта с основна цел практическа реализация на безработните лица на придобити нови знания и компетентности и повишаване на тяхната пригодност към заетост. В качеството си на партньор-работодател НОИ е осигурил тримесечна субсидирана заетост на 97 лица, обучени по линията на този проект.

Таблица № 23 : Брой лица по програма /проект от НПДЗ през 2014 г.

Функционално направление	"Старт на кариерата"	"Заетост и обучение на хора с трайни увреждания"	"Компас"
Пенсии	19	5	31
Краткосрочни плащания и контрол	29	4	40
Европейски регламенти и международни договори	3	-	-
Осигурителен архив	3	-	18
Финансово-счетоводна дейност	4	-	-
Човешки ресурси, административно, правно и информационно обслужване	4	6	6
Обществени комуникации и международно сътрудничество	1	-	-
Длъжности на пряко подчинение на директорите на ТП на НОИ	-	-	2
Общо заети през 2014 г. по Програма/ Проект	63	15	97
Общо заети към 31.12. 2014 г. по Програма/ Проект	0	8	0

С постановление на Министерски съвет № 189 от 8 юли 2014 г. е приета Наредба за студентските стажове в държавната администрация. С наредбата са създадени унифицирани правила за провеждането на студентските стажове в цялата държавна администрация, като цялата процедура по публикуване на обявите за стажове, подбор и кандидатстване, класиране, потвърждаване и приемане на студентите се извършва изцяло онлайн чрез Портала за студентски стажове в държавната администрация – www.staj.government.bg. Дейността на Националния осигурителен институт е съобразена с установената политика в тази област и ежегодно предоставя възможност на студенти да придобият практически опит, знания и умения, които да допълнят теоретичното им обучение чрез програми за студентски стаж. През 2014 г. са организирани и проведени общо 29 студентски стажове, от тях 19 текущи и 10 летни.

Летни студентски стажове се провеждат по Програмата за летни студентски стажове в държавната администрация. През 2014 г. в НОИ са обявени 88 позиции за студенти, които желаят да проведат летен студентски стаж в института. Организираните и проведени стажове са с продължителност между 14 и 38 работни дни.

1.5. Мотивация и развитие на персонала в Националния осигурителен институт

Оценката на трудовото изпълнение на служителите в Националния осигурителен институт се осъществява в рамките на система за управление на изпълнението и възнагражденията, регламентирана с Наредбата за условията и реда за оценяване изпълнението на служителите в държавната администрация и Наредба за заплатите на служителите в държавната администрация. Годишните оценки на изпълнението са предпоставка за първото повишаване в ранг на 359 държавни служители в НОИ през 2014 г., от които 33 в ЦУ и 326 в ТП. Предвид бюджетните ограничения, не е извършвано увеличаване на индивидуалните заплати на служителите на база годишните оценки на изпълнението.

Във връзка с повишаването в ранг е нараснал броят и на служителите, израснали в длъжност по линията на конкурентен подбор. През 2014 г. в администрацията на НОИ са обявени и проведени 56 процедури за конкурентен подбор, като 7 от процедурите са за заемане на ръководни длъжности (началник на отдел/сектор), а останалите 49 – за заемане на експертни длъжности. Най-голям брой конкурентни подбора са обявени за длъжност старши експерт по осигуряването – 24. За заемане на свободни длъжности главен експерт /инспектор по осигуряването в администрацията са обявени и проведени общо 17 конкурентни подбора, т.е. 34,7% от общия брой процедури за експертни длъжности.

Таблица № 24 : Сравнителни данни за изпълнение на Годишния план за обучение през периода 2012–2014 г.

Година	Брой планирани обучения	Брой проведени обучения	Изпълнение (%)	Планиран брой участници в обучения	Брой служители участвали в обучение	Изпълнение (%)	Планирани разходи (хил. лева)	Разходи за обучение (хил. лева)	Дял на усвоените средства от планираните (%)
2012	74	54	73	2 649	1 363	51	364	135	37
2013	91	104	114	1 605	1 380	86	420	200	48
2014	57	75	132	2 174	2 063	95	450	343	76

Обученията в Националния осигурителен институт са организирани в три основни направления – обучения за професионално израстване, методологични обучения по функционални направления и дейности и тясно специализирани обучения. През 2014 г. са проведени общо 75 обучения, организирани под формата на курсове, семинари и работни срещи, при планирани за провеждане 57 обучения. Осигурено е обучение на 2 063 служители при планирано обучение на 2 174 служители. Усвоени са за обучение 343 хил. лева от общо планирани 450 хил. лева.

Таблица № 25 : Изпълнение на Годишния план за обучение на служителите на НОИ през 2014 г. (по тематика и раздели)

Тематика	ПЛАН			ИЗПЪЛНЕНИЕ		
	Брой участници	Брой обучения	Разход (хил. лева)	Брой участници	Брой обучения	Разход (хил. лева)
РАЗДЕЛ ПЪРВИ						
Обучения за развитие и професионално израстване на персонала	667	19	119,00	617	19	99,00
Обучения провеждани в ИПА	308	14	44,00	173	14	23,00
Други специализирани обучения, пренесени от 2013г.	359	5	75,00	444	5	76,00
РАЗДЕЛ ВТОРИ						
Методологични обучения по функционални дейности	1 325	24	288,00	977	18	213,00
Обща административно-управленска дейност	277	4	50,00	220	3	45,00
Специализирана административна дейност	854	8	206,00	625	7	142,00
Вътрешен одит, контрол и сигурност	194	12	32,00	132	8	26,00
РАЗДЕЛ ТРЕТИ						
Други обучения	182	14	43,00	469	38	31,00
Обучения за придобиване на квалификационни групи по безопасност	22	12	3,00	33	11	1,00
Други обучения (в т.ч. обучение по ЗБУТ)	160	2	40,00	436	27	30,00
ОБЩО	2 174	57	450,00	2 063	75	343,00

Обученията за професионално израстване се организират основно от Института по публична администрация и биват няколко вида. По реда на чл. 35б, ал. 1 от Закона за държавния служител, през 2014 г. през обучение за служебно развитие са преминали 73 служители, в т.ч. 63-ма за въвеждане в държавна служба, 9 за нови ръководители и 1 служител е преминал през обучение за лидерство. През обученията за професионално развитие са преминали 100 служители по следните теми: Управление и оценка на изпълнението, Оптимизиране на база данни с Access, Linux Server Administration (дистанционна форма на обучение), Професионална етика и етично регулиране, Разговорен английски, Административно обслужване, Анализирание на данни с Pivottable, Държавен протокол и церемониал, Презентационни умения, Практическо прилагане на ЗОП и избягване на често допускани нарушения.

Акцент в обученията през 2014 г. са две специализирани области, които са от специален интерес с оглед стратегическото развитие на администрацията на НОИ – информационни технологии и качество на предлаганите услуги. В тази връзка специализиран курс за ползване продукти на Microsoft са преминали 73 ИТ-специалисти от администрацията, а други 6 са обучени за анализ и моделиране на бизнес процеси в организацията. През 2014 г. е приключен успешно и проект “Професионално развитие за оказване на по-качествени осигурителни услуги” за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма “Административен капацитет”, съфинансирана от ЕС чрез

Европейския социален фонд. Общо 282 служители, работещи в приемните на НОИ в цялата страна, успешно са преминали обучение по комуникативни умения за работа с клиенти. Други 83 служители на НОИ са преминали специализирани обучения, свързани с предоставянето на електронни услуги.

Методологичните обученията по функционални направления се организират от ЦУ на НОИ под формата на работни срещи и семинари и са наложени от специфичната дейност на института и неговата регионална структура. Отчетените резултати от проведените методологични обученията показват, че те са от първостепенно значение за служителите и с най-голям принос за повишени качествени показатели в тяхната работата. През 2014 г. при планирани за включване в обучение 1 325 служители, участие са взели 977 или 74% от планирания брой. От тях 83 са участвали в семинар по управление на човешките ресурси, 132 – в работно съвещание по промените в пенсионното законодателство, 89 – в работно съвещание, свързано с въвеждането на електронния болничен лист, 64 – в семинар относно дейността и перспективите за изграждане на електронния осигурителен архив, 206 – в обучение относно прилагането на международни договори и европейски регламенти при администриране на паричните обезщетения за безработица и пенсионните обезщетения, 132 – в обученията в областта на вътрешния одит, финансовия контрол и сигурността, 61 – в работна среща относно годишното докладване на системите за финансово управление и контрол и 59 – в семинари по защита на класифицирана информация и действия при бедствия. Други 129 служители са преминали обучение “Развитие на институционалната електронна система на НОИ за EESSI” по линия на проект VS/2012/0285.

Тясно специализираните обученията са свързани с повишаване квалификацията на техническите лица, отговорни за поддръжката на материалната база на института, задължително поддържащо обучение по Закона за безопасни условия на труд, както и участия в непланирани специализирани семинари и срещи. При планирани 22 служители за преминаване през обученията за техническа поддръжка и експлоатация на електрически инсталации и за поддръжка на котли и отоплителни инсталации са обучени 33 служители, в т. ч. 18 от териториалните поделения и 15 от ЦУ на НОИ. Проведено е и задължителното ежегодното обучение по Закона за безопасни условия на труд.

През 2014 г. са организирани и проведени и 26 обученията извън планираните в ГПОС. В обученията участие са взели 330 служители по различни теми: “Управление на риска в публичния сектор”, “Финансово управление и контрол в публичния сектор – основни изисквания, управление на риска и годишно докладване”, обучение за ползване на ПП “Хермес” – модул “Възнаграждения” и модул “Плащания”, обучение за работа за ПП “Хермес”, предназначено за системни администратори и ключови потребители.

1.6. Осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд

Дейността по осигуряването на здравословни и безопасни условия на труд в администрацията на Националния осигурителен институт се извършва при спазване на всички законови и подзаконовни нормативни актове и утвърдената Единна политика по осигуряването на здравословни и безопасни условия на труд в НОИ.

През 2014 г., съвместно с Комитета по условия за труд (КУТ), са обсъдени и приети дейностите на Службата по трудова медицина “ОДИКО – 69” ООД, осъществени в изпълнение на План-графика на договор за обслужване № 114 от 24.07.2013 г. След проведена обществена поръчка за избор на нова служба по трудова медицина на 08.09.2014 г. между Националния осигурителен институт и “ИКОНОМИК-М” ЕООД гр. Габрово е сключен договор за осигуряване на комплексно обслужване на работещите в системата на Националния осигурителен институт (Централно управление и 28-те териториални поделения) за срок от две години. Съвместно с КУТ са обсъдени и приети дейностите на Службата по трудова медицина “ИКОНОМИК-М” ЕООД гр. Габрово, осъществени в изпълнение на План-графика към договора за обслужване.

Проведени са обществени поръчки за извършване на профилактични медицински прегледи и за изработка и доставка на очила за работа с видеодисплей на работещите в Националния осигурителен институт. Във връзка с изпълнението на сключените договори са организирани и извършени прегледи на 3 295 служители и са изработени и доставени 525 броя очила. Предстои във втория етап да бъдат изработени и доставени 1 169 броя очила, след изготвяне и представяне на списъци на правоимащите на база резултатите от проведените очни прегледи 2014 г.

2. Деловодно и административно обслужване

През 2014 г. са приети, обработени и препратени по компетентност за отговор към съответните структурни звена в НОИ общо 5 200 броя запитвания, жалби и предложения, постъпили на официалния електронен адрес на института (noi@nssi.bg). Отговорено е на 197 броя запитвания, жалби и предложения, постъпили чрез контактните форми на интернет страницата на института (www.nssi.bg), свързани с пенсионното осигуряване и изплащане на обезщетения по българското законодателство, европейските регламенти и международните договори.

По компетентност към други институции са препратени общо 1 234 запитвания, жалби и сигнали.

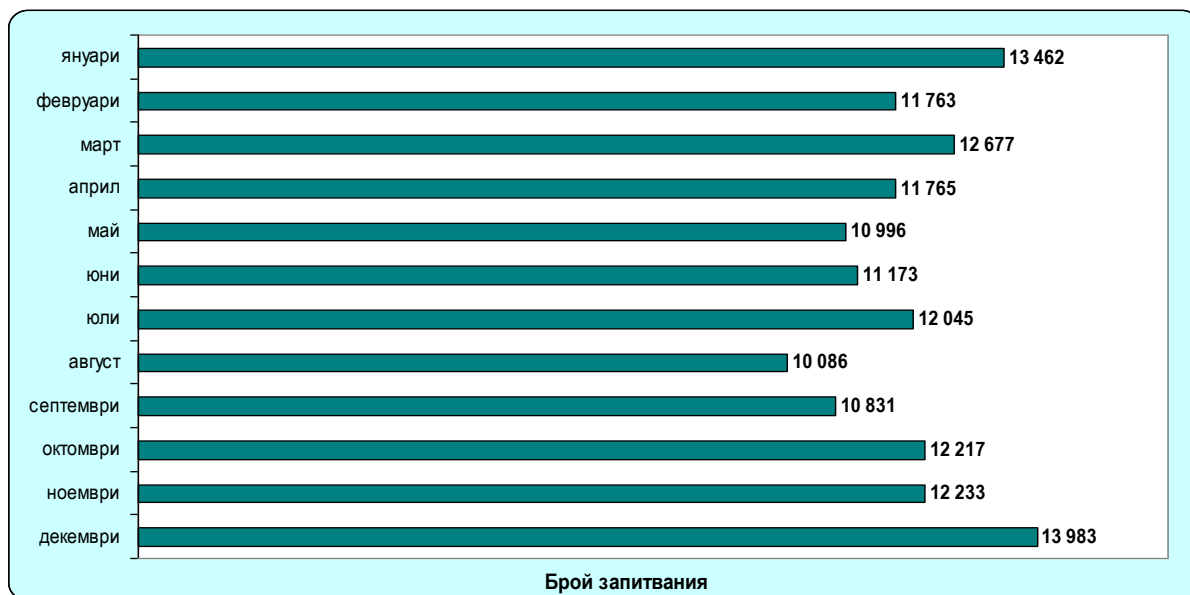
Издадени са 13 решения по Закона за достъп до обществена информация.

Служителите ежедневно предоставят информация на физически и юридически лица за движението и степента на обработка на подадените от тях документи и извършват заверка на издадени от териториалните поделения и Дирекция “Европейски регламенти и международни договори” удостоверителни документи за осигурителен стаж и доход и изплащане на обезщетения, необходими на български граждани пред чуждестранни осигурителни институти.

IV. ОБЩЕСТВЕНИ КОМУНИКАЦИИ

1. Контактен център

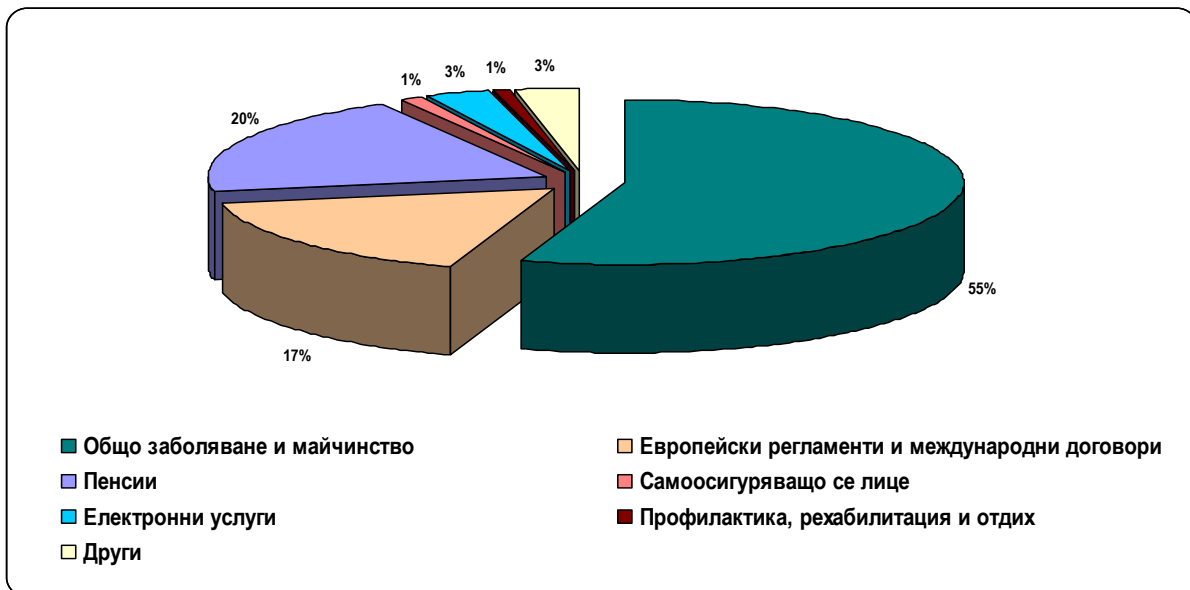
Контактният център (КЦ) на НОИ съдейства активно за повишаването на социалноосигурителната култура на клиентите и предоставяне на пълна информация за предлагани административни услуги, настъпили законодателни промени, използвани формуляри и указания за попълването им. Акцент в работата на центъра е утвърждаването на общественото доверие в институцията.

Фигура № 8 : Работно натоварване в Контактния център през 2014 г.

През 2014 г. в Контактния център на НОИ са обслужени 143 231 запитвания или с 16 062 повече спрямо 2013 г. (Фиг. № 8). Извършени са 35 152 трансфера от оператор, които са били разпределени между служителите от КЦ, служители от ЦУ и ТП на НОИ – София-град, потърсени персонално и за консултация по въпроси, свързани с електронни услуги и специализиран софтуер. Въпреки високото натоварване, делът на необслужените обаждания остава под 1%.

Статистиката на приетите и обслужени запитвания в КЦ на НОИ според вида на търсената от клиентите информация (Фиг. № 9) показва, че над 55% от въпросите са по краткосрочните обезщетения, следвани от консултациите във връзка с отпускане и изплащане на пенсии и прилагане на разпоредбите на европейските регламенти и международни договори в областта на социалното осигуряване и социалната сигурност.

Фигура № 9 : Тематична структура на запитванията в Контактния център през 2014 г.

През 2014 г. са предприети следните действия за оптимизиране работата на Контактния център с цел по-бързото и ефективно обслужване на постъпилите обаждания:

- Сключен е договор с предмет “Доставка, инсталиране и настройка на програмно-техническа система и лицензи за реализация на Контактен център в НОИ”. Целта на проекта е подобряване на качеството и ефективността на обслужване;

- Във функционално отношение, предвид обхващане и отчитане на запитванията в областта на електронните услуги, обслужени от Контактния център, към отчетните форми се добави нова категория – “Електронни услуги”. В резултат на въведените в нея данни се отчитат обслужени в рамките на един месец 865 запитвания в тази област. В по-голямата си част клиентите от тази група търсят помощ при работа със справочните и административни услуги от сайта на института;

- Служители от Контактния център участваха в пет регионални съвещания.

Две години след създаването на Контактния център, се отчита нарастване на очакванията на гражданите към качеството на обслужване. Въпреки възможностите, които дават интернет и електронните услуги, клиентите предпочитат прекия контакт със служителите на НОИ и своевременен отговор на търсената от тях информация.

2. Връзки с обществеността

Дейността по обществените комуникации през 2014 г. е насочена към утвърждаване на позитивен обществен имидж на институцията и повече доверие в социалноосигурителната система. За повишаване на информираността и осигурителната култура на обществото, НОИ

развива и прилага ефективни комуникационни средства, за да улесни достъпа до информация за потребителите, медиите, социалните партньори и други заинтересовани страни.

През 2014 г. основен приоритет в сферата на връзките с обществеността е затвърждаването на положителния публичен образ на Националния осигурителен институт. Придържайки се към принципите за откритост, достъпност и максимална прозрачност, продължи установената практика за навременно и изчерпателно предоставяне на актуална информация относно основните аспекти от дейността на НОИ. За целта са използвани възможностите на различните комуникационни канали за бързо и ефективно разпространение на информацията. Приоритетно внимание е отделено на работата със средствата за масово осведомяване като важен партньор и основен комуникационен канал. Ежедневно е осъществявана активна комуникация с медиите, в резултат на което разпространяваната информация получи добро медийно покритие. В рамките на годината е отговорено компетентно и в срок на близо 350 журналистически въпроси и са направени консултации по редица важни теми, засягащи социалноосигурителната система в България. Изготвени са 73 прессъобщения и организирани 19 интервюта с управителя на НОИ и с експерти на института. В резултат на това за разглеждания период са регистрирани 2 189 материала в печатни, електронни и интернет медии, като близо 99% от тях са с позитивно или неутрално отношение. Като основни фактори за постигнатите добри резултати се открояват поддържането на постоянна обратна връзка с медиите, изградените добри колегиални взаимоотношения с журналистите, навременните и адекватните реакции в кризисни ситуации. За ефективната работа спомогна и регулярният мониторинг на външната среда и своевременното отчитане на обществените настроения.

Друг приоритет в дейността през 2014 г. е популяризирането на електронните услуги, предоставяни от НОИ. В изпълнение на заложения в началото на годината комуникационен план са проведени всички планирани в него задачи, които включват публикуване на новини, организиране на интервюта, отпечатване на брошури и др. Отчетът за иницираните по темата публикации показва, че само в резултат на изпратени прессъобщения за електронните услуги, са реализирани общо 128 публикации, от които 23 в печатни, 12 в електронни медии и 93 в интернет страници. За по-доброто популяризиране на е-услугите многократно са актуализирани двете информационни брошури – “Е-услуги на НОИ за осигурените лица” и “Е-услуги на НОИ за осигурителите”, публикувани на интернет страницата. С цел разширяване обхвата на потребителите на информацията в тях, брошурите са отпечатани и разпространени в приемните на териториалните поделения на НОИ в цялата страна.

Сред основните дейности е и разяснителната кампания за популяризиране на Електронния регистър на болничните листове. В тази връзка е проведена една пресконференция, изготвени са 7 прессъобщения, а организирани интервюта са над 20. Регистрираните публикации в медиите в резултат на кампанията са 240. В допълнение е изготвена “Брошура за Електронния регистър на болничните листове”, която е публикувана на сайта.

През 2014 г. са издадени 4 броя на официалния “Бюлетин на НОИ”. В него се публикуват и анализират актуални и дискуссионни теми в областта на социалното осигуряване, предоставя се информация за промени в действащото законодателство и се обръща внимание на международния опит и добрите практики в сферата на социалното осигуряване. Място в него намират още доклади от международни срещи, отчети за дейността на различни структури и статистически данни за параметрите на социалноосигурителните програми. Изданието се публикува в електронен вариант на интернет страницата в рубриката “Информационни материали”.

3. Интернет страница на НОИ

През 2014 г. продължи развитието и усъвършенстването на интернет страницата на НОИ като основен канал за разпространение на публична информация. Сайтът е ориентиран към потребителите и предоставя лесен достъп до широк спектър от информация, свързана с

дейността на институцията. Съдържанието на страницата се актуализира (както българската версия, така и тази на английски език), като среднодневно са извършвани над десет актуализации. Ежедневно се публикуват текущи новини, отразяват се своевременно промените в нормативната уредба (със съдействието на съответните функционални дирекции), свързани със социалното осигуряване, и се представят обобщени статистически данни по отношение на пенсионното производство и краткосрочните обезщетения. Създадени са 5 нови рубрики, в следствие на което е разширен кръгът на тематичните области на сайта, представляващи интерес за потребителите.

Във връзка с промените в Закона за обществените поръчки, през м. октомври 2014 г. е създаден нов раздел в сайта – “Профил на купувача”, в който се публикуват обявленията за обществените поръчки и публичните покани. Само за трите месеца на функционирането му са извършени над 250 актуализации на неговото съдържание.

Публикувани са актуални версии при промяна на разпространяваните от НОИ програмни продукти:

- За обхващане на данни от придружителните писма и описите за изплащане на обезщетения – под MS DOS и Windows;
- Помощен електронен вариант на Приложение № 15 към НИИПОПДОО – “Декларация от осигурителя /самоосигуряващия се относно правото на парично обезщетение” за въвеждане, формален контрол, разпечатване и съхранение на потребителския компютър на данните от Приложението;
- Тестване на файловете за описи за изплащане на обезщетения.

V. МЕЖДУНАРОДНА ДЕЙНОСТ И СЪТРУДНИЧЕСТВО

1. Двустранно сътрудничество (включително по двустранни международни договори и европейски регламенти в областта на социалната сигурност).

Германия

➤ През м. юни и м. юли са проведени две работни срещи в гр. София и в гр. Хале съгласно споразумението за двустранен обмен на експерти между Регионалния пенсионен институт (LVA) и НОИ. На срещите са обсъдени преводите на немски пенсии по електронен път и електронния обмен на данни между двете страни в областта на социалното осигуряване;

➤ Проведени са и два кръга от българо-германските консултационни дни, които се организират съвместно от НОИ и от немския осигурителния институт DRV. Първият кръг се проведе през м. юли в Мюнхен (420 бр. консултирани лица), а вторият – през м. септември в гр. Пловдив (314 бр. консултирани лица);

➤ През м. септември в София се състоя среща с участието на двама представители от Федерацията на германското пенсионно осигуряване във връзка със Споразумението за обмяна на служители между двете страни.

Молдова

В изпълнение на двустранното споразумение за съвместни дейности в областта на социалното осигуряване между Националната служба за социално осигуряване на Република Молдова и Националния осигурителен институт на Република България, в периода от 24 до 28 февруари 2014 г. делегация от Молдова посети НОИ. Целта на посещението беше взаимно информиране за провеждане на социалноосигурителните реформи в двете страни и запознаване с добрите административни практики на институциите.

Полша

Във връзка с двустранното споразумение за сътрудничество между НОИ и Полския осигурителен институт, през 2014 г. са проведени две работни срещи за обмяна на опит в сферата на социалното осигуряване. Първата се състоя през м. април във Варшава и в нея

участва четиричленна българска делегация, а втората среща се проведе в София през м. септември с участието на трима представители на Полския осигурителен институт.

Русия

От 27 юли до 2 август 2014 г. шестчленна делегация от Пенсионния фонд на Руската федерация посети гр. Варна. Посещението беше по покана на Националния осигурителен институт във връзка с прилагането на Договора за социална сигурност между Република България и Руската федерация. По време на срещата в продължение на три дни се проведоха консултации за български и руски граждани по прилагането на договора за социална сигурност. Консултирани бяха 173 лица.

През м. ноември 2014 г. по покана на управителя на НОИ в София пристигна г-н Евгени Аметов – директор на Международната асоциация на пенсионните и социално осигурителни фондове. На срещата бяха обсъдени въпроси от взаимен интерес.

Република Корея

През м. декември на посещение в НОИ беше тричленна делегация от Националната служба по пенсиите на Република Корея. На проведената експертна среща бяха обсъдени въпроси по прилагане на Спогодбата за социална сигурност между Република България и Република Корея.

Квебек (Канада)

В периода от 5 до 9 май 2014 г. се проведоха преговори за сключването на Спогодба и Споразумение за социална сигурност с провинция Квебек (Канада), в гр. Квебек. В периода от 10 до 14 ноември 2014 г. в гр. София се проведе допълнителна среща за договаряне на формулярите по прилагане на Спогодбата и Споразумението.

Черна гора

В периода от 16 септември до 18 октомври 2014 г. в София се проведоха преговори за сключването на Спогодба за социална сигурност с Черна гора;

Тунис

От 22 до 24 септември 2014 г. в Тунис се проведоха преговори за сключването на Спогодба за социална сигурност с Тунис, проект на Административно споразумение и проекти на формуляри за прилагане на Спогодбата.

Гърция

В периода от 7 до 8 октомври 2014 г. в гр. Атина се проведе среща с представители на гръцката компетентна институция ИКА.

2. Сътрудничество с международни организации и участия в работни групи и комисии на ЕС

Европейски съюз

➤ Представител на НОИ участва като редовен член на Техническата комисия за обмен на данни по социално осигуряване към Европейската комисия, която през 2014 г. проведе 4 срещи. Основен приоритет в дейността ѝ бяха промените в изискванията към информационна система за електронен обмен на данни по социално осигуряване (EESSI) и удължаването на срока за нейното въвеждане до 2018 г. България е една от шестте пилотни страни, в които се тества новата система. Представител на дирекция ИСМБП е координатор за България по прилагането на новата интегрирана система и участник в Работната група за тестването на EESSI. Той беше избран за член на Изпълнителния борд на EESSI и участва в един семинар и две работни срещи на борда. Успоредно с това той участва и в две работни срещи на Форума по сигурността на ЕК;

➤ През м. април в Брюксел и през м. ноември в Рим се проведоха двете годишни редовни срещи на Мрежата за координация на комуникациите по социалното осигуряване, в които взе участие представител на НОИ. Обсъдени бяха препоръките на ЕК за публичност и достъпна информация за гражданите в областта на прилагането на европейските регламенти

за координация на социалноосигурителните системи. Бяха създадени 3 постоянни работни групи и беше даден старт на тестов период за новосъздадения онлайн форум на мрежата;

➤ Представители на НОИ участваха в заседания на постоянните работни групи на ЕК - 5 на Работната група по застаряване на населението и устойчиво финансиране и 2 на Група по индикаторите;

➤ С по една работна среща експерти на НОИ участваха в работните заседания на: Работна група “Европейска статистика на трудовите злополуки”, Работна група по чл. 83 от Вътрешния правилник, Националните контактни точки за предотвратяване на злоупотреби и грешки при социалните обезщетения и Работна група по трудовите злополуки.

Международна асоциация по социално осигуряване (МАСО)

През м. септември управителят на НОИ взе участие в 110-то заседание на Бюрото на МАСО в гр. Женева и бе избран за негов член на 35-та сесия, проведена в Доха, през м. ноември 2013 г.

Една от иновативните практики на МАСО през последната година е Центърът за усъвършенстване. Той представлява съвкупност от електронни и организационни ресурси, имащи за цел да насърчат добрите практики и постижения в управлението на социалната сигурност с помощта на професионални насоки, експертни знания, услуги и подкрепа. Центърът за усъвършенстване на МАСО подпомага трансфера на знания между организациите-членки. Той популяризира Ръководствата на МАСО, които са разработени на базата на международни професионални стандарти в управлението на социалната сигурност. Чрез определянето на референтни стойности за подобрене, Ръководствата на МАСО подкрепят организациите-членки да определят конкретни цели за постигане и поддържане на ниво на административно съвършенство. Центърът организира тематични семинари, на които мениджъри и експерти от институциите на държавите-членки работят по изпълнение на насоките на МАСО за административни подобрения и за обмен на знания, споделяне на опит и решаване на проблеми.

През м. октомври експерт от НОИ участва в тематичен семинар, на който бяха обсъдени насоките на организацията за развитието на качеството на услугите, които се предлагат в администрациите в областта на социалната сигурност. На тази основа беше подготвен план за действие, обсъден с ръководителите на звената от специализираната администрация в НОИ.

Европейска платформа за социално осигуряване (ЕПСО)

През м. май представител на НОИ участва в срещата на Комитета по пенсионно осигуряване на ЕПСО, където бяха представени мерките, предприети от ЕК във връзка с Бялата книга за пенсиите и беше одобрен текст, касаещ пенсиите като раздел от общия Меморандум, адресиран до новите членове на Европейския парламент.

Основен акцент в дейността на организацията беше проектът за критериите за пенсиониране на работещите във вредни условия на труд. ЕПСО предостави сравнителни данни и изследвания на условията в няколко страни-членки.

През 2014 г. представители на НОИ участваха в различни междуведомствени работни групи с представители на национални институции (МВР, МВнР, НАП, МТСП и др.) за обмен на информация и координиране на дейността по прилагането на европейските регламенти и международни договори и спогодби.

3. Проекти с международно финансиране

През 2014 г. успешно приключиха 2 проекта:

1) Проект съгласно Споразумение VP/2012/0285 между Европейската комисия и НОИ за изграждане на институционална информационна система в НОИ за електронен обмен на данни между европейските страни (EESSI). Бяха разработени нови програмни модули (прототип) за обслужване попълването и движението на Структурирани електронни

документи (СЕД) и интегрирането им в съществуващата софтуерна платформа на НОИ. В края на проекта беше организирана заключителна конференция. Европейската комисия одобри финалния отчет и извърши окончателното плащане;

2) Проектът “Професионално развитие за оказване на по-качествени осигурителни услуги” се реализира по Договор № ЦА12-22-10 /27.06.2013 г. за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ. След избора на подизпълнител в началото на 2014 г., до края на м. май 2014 г. в обучението по комуникативни умения бяха включени общо 388 служители на НОИ от цялата страна. Проектът завърши със заключителна конференция. Материалите са публикувани на интернет страницата на НОИ.

През 2014 г. стартираха 3 нови проекти:

1) Проектът SAFE (Социални агенции за бъдеща Европа) стартира в началото на годината. След сключването на годишното споразумение за участието на НОИ в международния консорциум за развитие на системата за електронен обмен SAFE, девет представители на института взеха участие в 6 работни срещи (както и участие в заседания на УС на SAFE). Съставени са 2 документа и е преведена брошура на консорциума, които са публикувани на интернет страницата в рубрика “Проекти”;

2) По проект “Разработване и внедряване на Интегрирана система за електронен обмен на документи и данни (ИСИОДД) с Националния осигурителен институт (НОИ) за изплащане на паричните обезщетения от ДОО”, финансиран по ОПАК по приоритетна ос III “Качествено административно обслужване и развитие на електронното управление”, подприоритет 3.2. “Стандартна информационно-комуникационна среда и оперативна съвместимост”, бюджетна линия BG05:1PO002/14/3.2-06, е сформирана работна група за подготовка на техническа спецификация за избор на подизпълнител. Подаден към ОПАК е първият междинен отчет по проекта;

3) По втория одобрен от ОПАК проект “Подобряване на професионалната компетентност на служителите в НОИ за осигуряване на равен достъп на хората с увреждания” по приоритетна ос II “Управление на човешките ресурси”, подприоритет 2.2. “Компетентна и ефективна държавна администрация”, стартира открита процедура за избор на подизпълнител.

ДРУГИ ДЕЙНОСТИ

I. СИГУРНОСТ

Дирекция “Сигурност” в ЦУ на НОИ отговаря за цялостната организация по получаването, създаването, отчитането и съхранението на документите и магнитните носители, съдържащи класифицирана информация по Закона за защита на класифицираната информация и Правилника за прилагането му, за дейността на института на централно и териториално ниво по управление на кризи и стихийни бедствия, както и за отбранително-мобилизационната подготовка. Дейността се извършва в четири направления, както следва:

1. Регистратура за класифицирана информация

През 2014 г. в регистратурата са приемани, регистрирани и разпределяни за обработка класифицирани документи за отпускане на пенсии, за изплащане на парични обезщетения и помощи от ДОО, за признаване на трудови злополуки, за заверка на осигурителни книжки, за изготвяне на справки за осигурители и осигурителен доход и др.

Ежемесечно през годината са извършвани проверки по отчетността и съхранението на документите в регистратурата за класифицирана информация, както и на контролните пунктове в 28-те ТП на НОИ, за което са изготвяни протоколи.

В изпълнение на чл. 50, ал. 1 от ППЗЗКИ през 2014 г. контролирано е извършено премахване на нивата на класификация на създадената в НОИ класифицирана информация от назначените със заповед комисии в ЦУ и ТП на НОИ.

Подобрена е работата по линия на индустриалната сигурност, като е въведен ред за определяне наличието на класифицирана информация в предмета на обществените поръчки с възложител НОИ. Назначена със заповед на управителя на НОИ е специална комисия, която след запознаване с документите изготвя протокол, в който дава становище за наличието на класифицирана информация.

Осъществявана е регулярно кореспонденция със службите за сигурност, в изпълнение на задълженията на НОИ, съгласно разписаното в инструкциите за взаимодействие и е предоставена информация на ДКСИ за регистъра по чл. 35 от ЗЗКИ.

Чрез регистратурата за КИ в ЦУ на НОИ са получавани и препращани всички класифицирани документи за 28-те контролни пункта (КП) в териториалните поделения на НОИ, както и е осъществявано методическото ръководство и контрол на дейността на контролните пунктове в 28-те ТП на НОИ.

Два пъти през 2014 г. са проведени семинари със служителите в 28-те КП в ТП на НОИ, на които са разглеждани промените в нормативната база, касаеща работата с класифицирана информация, управлението при кризи и отбранително-мобилизационна подготовка.

Не е допуснат нерегламентиран достъп до класифицирана информация през 2014 г. в НОИ.

2. Секретна картотека в регистратурата за класифицирана информация

В секретната картотека през 2014 г. ежедневно е водена входяща и изходяща документация, свързана с издаването на разрешения за достъп до класифицирана информация на служители от Централно управление на НОИ и териториалните поделения в страната, и са актуализирани списъците на длъжностите и заемащите ги лица с достъп до държавна и служебна тайна.

Осъществявана е кореспонденция във връзка с проучванията с дирекция “Класифицирана информация“ в ДАНС и териториалните дирекции “Национална сигурност”. За 2014 г. са проучени и издадени разрешения за достъп до КИ на 53 служители от НОИ.

Създадена е организация и е упражнен контрол при изготвянето на актуализирани списъци по чл. 37 от ЗЗКИ на ЦУ и ТП на НОИ и изпращането им в ДАНС и ДКСИ.

В края на всяко тримесечие е изпращана информация в ДКСИ в изпълнение на чл. 22, ал. 1, т. 7 от ЗЗКИ за служителите на НОИ с изтекли разрешителни за работа с КИ, при напускане или преназначаване на служителя или при необходимост от промяна на разрешението.

Въведена е нова ефективна организация на работата за следене на сроковете за изтичане на разрешенията за достъп до КИ на служителите и за своевременното изпращане на документите за ново проучване в ДАНС.

Организирано и провеждано е първоначално и текущо обучение по защита на класифицираната информация на служителите от ЦУ и ТП на НОИ, кандидатстващи за получаване или притежаващи разрешения за работа с класифицирана информация.

Регистрирани са своевременно подадените декларации по чл. 12 от ЗПУКИ и са актуализирани списъците на подалите декларации с новопостъпилите или напусналите служители през 2014 г.

3. Специален регистър

През 2014 г. в регистъра са съхранявани данните за социалното и здравното (до 2010 г.) осигуряване, трудовите договори и паричните обезщетения за временна неработоспособност и помощи от ДОО на служителите на всички ведомства, заявили решението си за това в Агенцията по вписванията, като базата данни е актуализирана и архивирана.

Ежедневно, в отговор на отправено писмено искане, са изготвяни справки за безработица, за осигурителен стаж и доход, при пенсиониране, при подаване на заявления за проверка на трудов стаж и образуване на съдебни производства.

В “Специален регистър” ежесечно са получавани, проверявани, изчислявани и изплащани болничните листове за временна неработоспособност или бременност и раждане на служителите от специалните ведомства, като не са допуснати закъснения или грешки.

През годината бяха проведени няколко срещи с експерти от ДАНС във връзка с работата по сертификацията на АИС “Специален регистър” на НОИ.

4. Управление при кризи и отбранително-мобилизационна подготовка

През 2014 г. във връзка със задълженията по отбранително-мобилизационната подготовка е разработен и съгласуван с Министерството на отбраната военновременният план на НОИ. Актуализирани са планът за привеждане на НОИ за работа във военно време и инструкцията за дейността на дежурните служители от НОИ за привеждане на института за работа във военно време. Изготвени и изпратени са методически указания до ТП на НОИ за дейностите по ОМП през 2014 г.

Разработен и утвърден е план с мероприятия за изпълнение през отчетния период 2014-2015 г. на задачите по отсрочване на запасни и техника запас от ЦУ и ТП на НОИ - София-град.

Изготвени, изпратени и подписани са съвместни протоколи с Военен отдел - ЦВО по изпълнение заявките за отсрочване на служители от ЦУ и ТП на НОИ - София-град от повикване във въоръжените сили при мобилизация за периода 2014-2015 г.

През 2014 г. са провеждани ежесечни тренировки по оповестяването на ЦУ и ТП на НОИ.

Планирана и организирана е работата по осъществяване на денонощното дежурство и пропускателния режим в сградата на НОИ и е осигурена сигурността и организацията на пропускателния режим на провежданите мероприятия от различни структури в сградата на НОИ.

Във връзка с подобряване на сигурността е извършен подбор на фирма за доставка на мрежово оборудване за осъществяване на видеонаблюдение в салона за нови пенсии на ТП на НОИ – София-град.

Разработено е техническо задание и схема за обход и охрана на обект - Нови Искър за включване в процедура за обществена поръчка за охрана на обекта. Проведена и приключена е процедурата по обществена поръчка за охрана на обект - Нови Искър. Извършвани са ежесечни проверки по носене на охраната на обект Нови Искър по сключен договор с фирма за охрана.

Извършен е подбор на фирма за доставка на индивидуални средства за защита за нуждите на НОИ. Организирана е доставката и разпределението на закупените индивидуални средства за защита в ЦУ и ТП на НОИ.

Направен е анализ на състоянието на пожарогасителната система (ПГС) в сградата на НОИ. На база експертната оценка е направено предложение за ремонт или изграждане на нова ПГС в сградата.

Отстранени са констатациите от предписанието на 03 РСРБЗН при извършената проверка на сградата през 2014 г. и е осигурена противопожарната защита на сградата на НОИ. Актуализирани са заповедите и пожарното досие, касаещи организацията на пожарната безопасност в НОИ. Осъществен е подбор на фирма за доставка на пожарогасители за нуждите на ЦУ и ТП на НОИ, като закупените пожарогасители са разпределени и предадени на ТП на НОИ. Във връзка със защитата при бедствия е извършван контрол на ежесечното обслужване на пожаротехническите средства в сградата на НОИ от фирма по сключен договор. Проведена е учебна евакуация на работещи и пребиваващи в сградата в случай на пожар. Изготвен и изпратен до 03 РСРБЗН протокол с резултатите от извършената учебна евакуация.

Извършван е първоначален инструктаж на новоназначени служители и запознаване с мерките за защита при бедствия, пожари и извършване на евакуация.

Оказвана е методическа помощ на отговорниците по ОМП в ТП на НОИ при планиране на мероприятията по ОМП за 2014 г. и за изпълнението на задачите от указания на Междуведомствения съвет по отбранителна индустрия и сигурност на доставките по отсрочване на запасни и техника запас от повикване във въоръжените сили при мобилизация през 2014-2015 г. от ЦУ и ТП на НОИ.

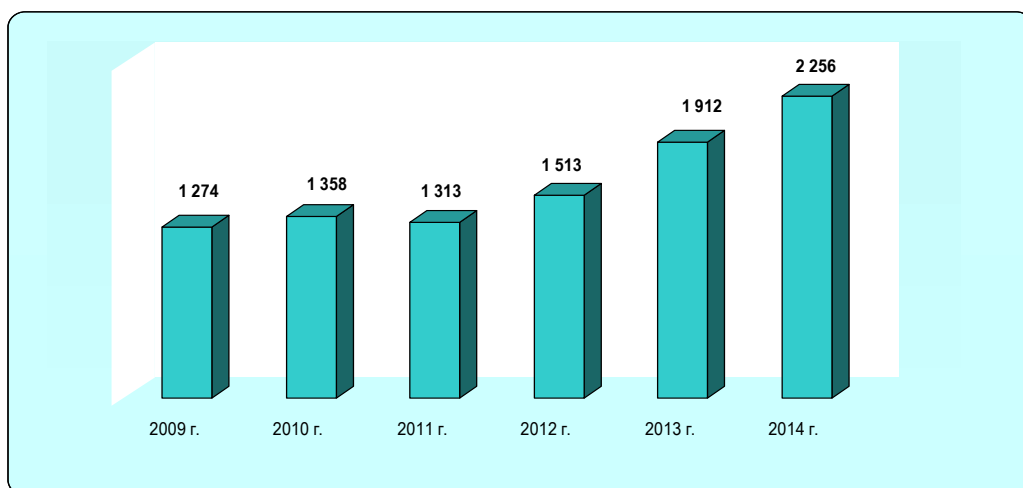
II. ФИНАНСОВ КОНТРОЛ

Финансовите контролори от системата на НОИ през 2014 г. са извършвали дейността си съобразно писмени политики и процедури за осъществяването на предварителен контрол в института, с оглед осигуряване на разумна увереност, че съответните процеси/дейности в организацията протичат законосъобразно.

Предварителният контрол е упражняван през целия отчетен период, преди поемане на задължение и/или извършване на разход, въз основа на всички представени документи за това. Във всяко териториално поделение, както и в Централно управление, функционира "Регистър на финансовия контролор". За целите на документирането на предварителния контрол са издавани контролни листове, като мнението на финансовите контролори (одобрено/неодобрено) е отразявано и в регистрите на финансовия контролор за 2014 г.

Съгласно регистъра на финансовия контролор в ЦУ за 2014 г. са издадени общо 2 256 броя контролни листове, в т.ч. 758 броя контролни листове преди поемане на задължение и 1 498 броя контролни листове преди извършване на разход. В 97 от случаите е изисквано допълването на документация и отстраняване на установени пропуски и неточности, за което са издадени контролни листове с мнение за неодобрение.

За периода 2009-2014 г. се наблюдава трайна тенденция на увеличение обема на осъществения предварителен контрол в ЦУ, който е в резултат на политиката на НОИ за централизиране на административната дейност, с оглед минимизиране на грешки и пропуски, в т.ч. разделяне на обществени поръчки при възлагането им от второстепенните разпоредители с бюджетни кредити и концентриране на тези дейности в ЦУ на НОИ.

Фигура № 10 : Динамика на осъществения предварителен контрол (брой мнения) за периода 2009-2014 г. в ЦУ на НОИ

През 2014 г. е организирана и проведена работна среща с директорите и финансовите контролори от ТП на НОИ във връзка със задължението по Закона за финансово управление и контрол в публичния сектор на ръководителя на организацията в срок до 31 март 2014 г. да докладва пред министъра на финансите за състоянието на системите за финансово управление и контрол в системата на НОИ за 2013 г. Акценти на мероприятиято бяха

обсъждането на някои от основните направления, свързани с функционирането на системите за финансово управление и контрол в НОИ, ефективността на системите, както и обезпечаването на адекватното им функциониране, отговорностите на ръководителите на ТП на НОИ и финансовите контролори относно годишното докладване за СФУК, оптимизирането на дейността по осъществяването на предварителен контрол, предстоящите промени в Закона за обществените поръчки и рисковете вследствие изпълнението на нормите, произтичащи от него.

За отчетната година не са установени често допускани грешки, отклонения или пропуски. Текущо са давани насоки и указания от финансовите контролори на ЦУ на НОИ до финансовите контролори в ТП на НОИ по въпроси, свързани с поемането на задължение и/или извършването на разходи в съответните териториални поделения.

През 2014 г. финансовите контролори от ЦУ на НОИ изготвиха проект на Одитна пътека за изпълнение на договорите по ЗОП, която е утвърдена в началото на 2015 г. Финансовите контролори от 28-те териториални поделения разработиха одитна пътека за съответното ТП на база спецификата на длъжностите в него.

Съобразно промените в нормативната уредба през годината и във връзка с регулиране и дефиниране на вътрешните процеси, финансовите контролори от системата на НОИ са съгласували и подпомагали процеса по изготвяне и актуализация на редица вътрешно ведомствени актове, регламентиращи дейността на НОИ. Участваха и в редица обучения и конференции, свързани с дейността.

III. ВЪТРЕШЕН ОДИТ

Одитните ангажименти в НОИ се извършват от сформирани специализирани екипи:

- “Одит на пенсии”;
- “Одит на краткосрочни плащания и ревизионна дейност”;
- “Одит на финанси и управленска дейност”.

Стратегическият план за дейността по вътрешен одит за периода 2014-2016 г. и Годишният план за 2014 г. са утвърдени от управителя на НОИ.

През 2014 г. статутът на дирекция “Вътрешен одит” е актуализиран и утвърден от управителя. За всички длъжности са утвърдени длъжностни характеристики, като през годината са актуализирани длъжностните характеристики на “държавните вътрешни одитори”.

През 2014 г. са планирани и извършени 19 одитни ангажименти за даване на увереност в 7 териториални поделения на НОИ и един одитен ангажимент за проследяване изпълнението на препоръките с посещение на място в едно ТП на НОИ. В рамките на ангажиментите предмет на одит бяха и три обединени осигурителни архиви.

В съответствие с одитната стратегия, предмет на одит бяха всички високо и среднорискови дейности в областта на пенсиите, краткосрочните плащания и ревизионната дейност, финансите и управленската дейност и осигурителния архив. В обхвата на одитите беше включен процесът по управление на риска за одитираните дейности. В одитните доклади са отразени, както отрицателните, така и положителните констатации.

Дадени са общо 79 препоръки. Годишният план на дирекцията е изпълнен на сто процента.

Всички ангажименти са завършили с окончателни одитни доклади. От териториалните поделения са изготвени планове за действие за отстраняване на констатираните слабости и нарушения. Докладвани са на управителя на НОИ и са обсъдени с директорите на дирекции в ЦУ на НОИ. Един одитен ангажимент завърши без дадени препоръки.

С цел подобряване на качеството и осъществяване на текущ надзор върху дейността по вътрешен одит, директорът на дирекцията след всеки приключил одитен ангажимент прави оценка на извършения одит чрез Програмата за осигуряване на качеството и усъвършенстване на вътрешния одит.

В съответствие със Статута и Годишния план на дирекцията, текущо през годината са извършени 5 неофициални ангажменти за консултиране.

Към 31.12.2014 г. от дадените препоръки са изпълнени 29. За останалите ще бъде извършено проследяване на изпълнението текущо през 2015 г. в съответствие с плановете за действие и вътрешните регламенти на дирекцията. Резултатите се отразяват в общия регистър на препоръките в НОИ. Директорът на дирекцията на всеки шест месеца писмено докладва на подуправителя на НОИ за състоянието на общия регистър на препоръките.

През годината са проведени 13 обучения, като общо дните на обучение са 55. Одиторите са участвали и в обучения, провеждани от НОИ.

Една от основните задачи на дирекцията, залегнали в Годишния план, е подпомагане на процеса по управление на риска в оперативната дейност. Освен оценките в одитните доклади по тази тема, през годината директорът на дирекцията участва, като лектор в работни срещи на финансовите контролори и човешките ресурси. Вътрешните одитори по време на одитните ангажменти извършиха редица консултации в териториалните подразделения, свързани с процеса по управление на риска.

През 2014 г. е извършен преглед и актуализация на всички вътрешни правила в дирекцията, както и на Програмата за осигуряване на качеството и усъвършенстване на одитната дейност.

IV. ИНСПЕКТОРАТ

Инспекторатът е на пряко подчинение на управителя и осъществява административен контрол върху дейността на института и на второстепенните разпоредители с бюджетни средства в него. Инспекторатът извършва комплексни, тематични и последващи проверки по утвърден от управителя годишен план, както и внезапни проверки по отделни сигнали или при случаи с обществен отзвук. Дейността на инспектората е насочена към всеобхватно, обективно, безпристрастно и точно изясняване на проверяваните проблеми и предлагане на мерки за решаването им.

През 2014 г. инспекторатът на НОИ работи по следните основни цели:

- Превенция и разкриване на нарушения при функционирането на администрацията и изготвянето на препоръки и предложения за ограничаване на негативни явления в дейността и отстраняване на констатираните нарушения;
- Подобряване работата на администрацията на ЦУ и ТП на НОИ;
- Превенция и ограничаване на корупцията;
- Укрепване на доверието на гражданите към институцията;
- Разширяване на сътрудничеството и комуникацията с държавни структури на законодателната, изпълнителната и съдебната власт и с неправителствени организации;
- Укрепване на административния капацитет и повишаване на професионалната квалификация на служителите в звеното.

През 2014 г. са извършени 89 проверки, в т.ч. 9 броя тематични проверки на място, 77 броя проверки по сигнали и предложения на граждани и 3 други проверки по разпореждане на управителя на НОИ. Разпределянето на проверките по вид и характер е показано в следващата таблица.

Таблица № 26 : Брой извършени проверки през 2014 г. от Инспектората

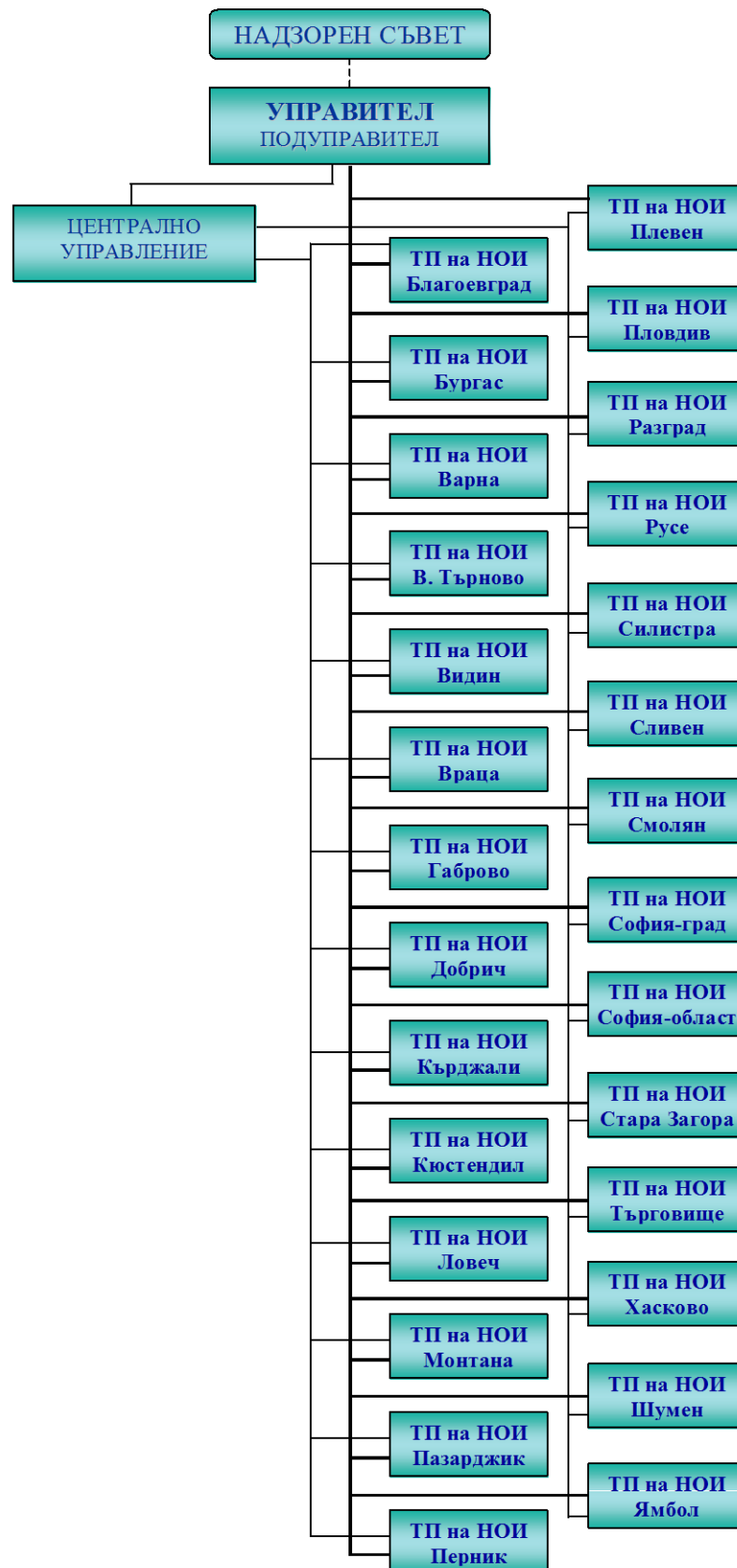
№ по ред	Вид проверки	Планови (бр.)	Извънпланови (бр.)
1.	Комплексни	0	0
2.	Тематични	8	1
3.	Последващи	0	0
4.	По сигнали:	0	77
	4.1. по ЗПУКИ	0	3
	4.2. по АПК	0	33
	4.3. за корупция	0	1
	4.4. за нарушения на служебни задължения	0	40
5.	Съвместни със специализирани контролни органи	0	0
6.	Други, по разпореждане на органа	0	3
ОБЩО	89	8	81

ДЕЙНОСТИ НА НОИ ПРЕЗ 2014 г. НАКРАТКО В ЧИСЛА

1. Националният осигурителен институт е изпълнявал своите функционални задължения с 3 662 служители, от които в ЦУ на НОИ – 413 щ. бр. (11,3% от общата численост) и 3 249 щатни бройки (88,7% от общата численост) в ТП на НОИ;
2. В приемните на ТП на НОИ са постъпили 529 796 бр. заявления за ползване на пенсионни права и са постановени 795 067 бр. разпореждания на длъжностните лица по пенсионното осигуряване;
3. От териториалните поделения на НОИ са приети общо 2 710 476 бр. основни документи за изплащане на парични обезщетения;
4. Броят на регистрираните заявления за отпускане на парични обезщетения за безработица е 184 689;
5. Извършените ревизии и проверки са общо 33 002 бр., като установеният начет е в размер на 1 907 410 лв. В общия размер на начета най-голям е делът на неправилно изплатените парични обезщетения за временна неработоспособност.
6. Съставени са 986 акта за административни нарушения на осигурители и са издадени 735 наказателни постановления за налагане на административни наказания;
7. Общият брой издадени удостоверения за осигурителен стаж и доход от осигурителния архив на НОИ е 77 755 бр.;
8. В териториалните поделения на НОИ са приети разплащателни ведомости и трудовоправни документи на 2 562 прекратени осигурители. Броят на приетите дела е 45 180, а броят на листите е 6 302 229.

ПРИЛОЖЕНИЯ

**Обща организационна схема на
Националния осигурителен институт**

28 ТП на НОИ

УПРАВИТЕЛ
ПОДУПРАВИТЕЛ

Инспекторат

Дирекция
Вътрешен одит

ГЛАВЕН СЕКРЕТАР

Финансови контролори

Дирекция
Сигурност

Отдел
Управление при кризи, отбранително-мобилизационна подготовка и сигурност
Отдел
Специален регистър и защита на класифицираната информация

ОБЩА АДМИНИСТРАЦИЯ

СПЕЦИАЛИЗИРАНА АДМИНИСТРАЦИЯ

Дирекция
Човешки
ресурси и
административ
но-стопанско
обслужване

Отдел
Управление на
човешките
ресурси и
секретариат
Отдел
Деловодно и
административно
обслужване

Отдел
Инвестиционна и
административно
-стопанска
дейност
Сектор
Управление на
собствеността
Сектор
Обслужване и
поддръжка

Дирекция
Финансово-
счетоводна
дейност

Отдел
Методология,
финанси,
инвестиционна
дейност и
банково
обслужване
Отдел
Счетоводство на
административн
ата издръжка и
гарантираните
вземания
Отдел
Счетоводство на
пенсиите и
краткосрочните
плащания

Дирекция
Обществени
комуникации и
международно
сътрудничество

Отдел
Връзки с
обществеността
и международно
сътрудничество
Отдел
Контактен
център

Дирекция
Правна

Отдел
Осигурително
законодателство
и договори
Отдел
Обществени
поръчки

Дирекция
Осигуряване и
краткосрочни
плащания

Отдел
Парични
обезщетения
Отдел
Методология на
осигуряването и
контрол
Отдел
Експертиза на
работоспособно
стта и трудова
злополука

Дирекция
Пенсии

Отдел
Методология на
отпускане на
пенсиите
Отдел
Методология на
изплащане на
пенсиите и
програмното
осигуряване

Дирекция
Информационни
системи и моделиране
на бизнес процеси

Отдел
Информационни
системи за
дългосрочни плащания
Отдел
Информационни
системи за социално
осигуряване и
краткосрочни
плащания
Отдел
Развитие на
електронни услуги
Отдел
Моделиране на бизнес
процеси
Отдел
Развойна дейност и
експлоатация на
системи и
инфраструктура
Отдел
Технологична
обработка на
информацията

Дирекция
Европейски
регламенти и
международни
договори

Отдел
Методология по
прилагането на
Европейски
регламенти и
договори
Отдел
Отпускане на
пенсии по
договори
Отдел
Изплащане на
пенсии по
договори
Отдел
Краткосрочни
обезщетения по
договори

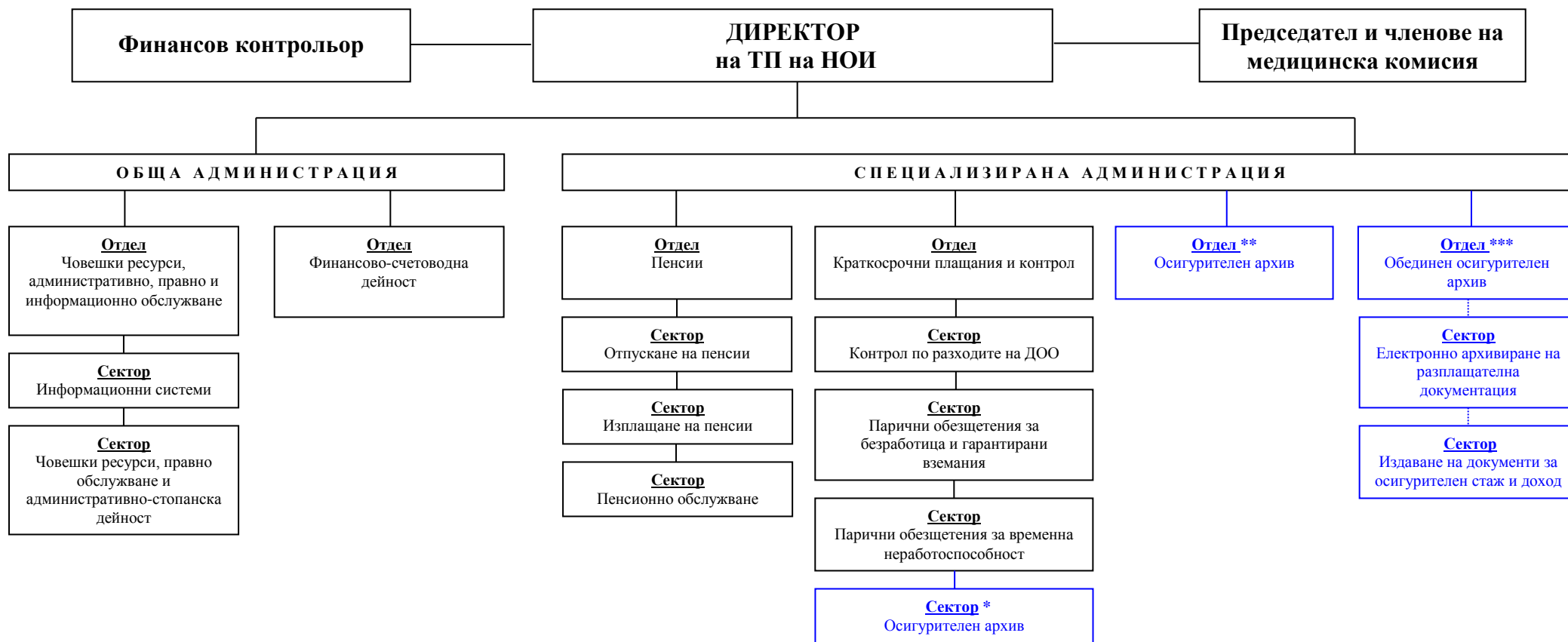
Дирекция
Анализ,
планиране и
прогнозиране

Отдел
Анализ и
планиране
на бюджета
Отдел
Статистика,
актюерски
анализи
и прогнози
Отдел
Анализ и
управление на
риска

Дирекция
Осигурителен
архив

Отдел
Методология на
осигурителния
архив
Отдел
Електронен
осигурителен
архив

Административна структура на териториално поделение на НОИ

- * Секторът съществува към отдел КПК в 13 ТП на НОИ – Варна, Видин, Кърджали, Монтана, Пазарджик, Плевен, Русе, Сливен, София-област, Стара Загора, Хасково, Шумен и Ямбол.
- ** Отделът съществува към специализираната администрация в 1 ТП на НОИ – Бургас.
- *** Отделът съществува към специализираната администрация без обособени сектори в 1 ТП на НОИ – Силистра.
- **** Отделът съществува към специализираната администрация с два обособени сектора в 5 ТП на НОИ – Кюстендил, Ловеч, Пловдив, Търговище и Враца.

Административна структура на териториално поделение на НОИ – София-град

